

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

6 december 2004

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2005**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door de heer Bart Caron
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Luc Martens.

Vaste leden:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

de heer Tom Dehaene, mevrouw Vera Jans, de heren Luc Martens, Steven Vanackere;

de heer Marnic De Meulemeester, de dames Margriet Hermans, Vera Van der Borgh;

de heren Kurt De Loor, Herman Reynders, mevrouw Elke Roex.

Plaatsvervangers:

de heer Erik Arckens, de dames An Michiels, Monique Moens, de heer Jurgen Verstrepen, mevrouw Linda Vissers;

de dames Cathy Berx, Kathleen Helsen, Trees Merckx-Van Goey, Monica Van Kerrebroeck;

mevrouw Patricia Ceysens, de heer Marc Cordeel, N.;

de heer Bart Caron, de dames Else De Wachter, Michèle Hostekint.

Toegevoegde leden:

mevrouw Mieke Vogels;

mevrouw Helga Stevens.

Zie:

15 (2004-2005)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlage
- Nrs. 2 tot 6: Amendementen
- Nr. 7-A: Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
- Nr. 7-B: Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 7-C: Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
- Nr. 7-D: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
- Nr. 7-E: Verslag namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
- Nr. 7-F: Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
- Nr. 7-G: Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
- Nr. 7-H: Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

12 (2004)

- Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (2004-2005)

- Nr. 1-A: Algemene toelichting
- Nr. 1-B: Toelichting per programma

16 (2004-2005)

- Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	4
I.1 Algemene toelichting	4
I.2 Belangrijkste wijzigingen	5
II. Algemene bespreking	7
III. Bespreking per programma	15
Progr. 40.1 Algemene departementale bestaansmiddelen	15
Progr. 40.2 Vlaams Infrastructuurfonds Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)	15
Progr. 40.3 Kredieten in het kader van het sociaal akkoord	19
Progr. 41.1 Algemeen welzijnsbeleid	19
Progr. 41.2 Bijzondere jeugdbijstand	24
Progr. 41.3 Bejaardenzorg	28
Progr. 41.4 Gezinsaanlegenheden	35
Progr. 41.5 Gehandicaptenzorg	44
Progr. 41.7 Maatschappelijk opbouwwerk	58
Progr. 41.8 Integratie kansarmen	66
Progr. 41.9 Integrale jeugdhulpverlening	66
Progr. 42.10 Volksgezondheid	67
Progr. 42.11 Sociaal-medisch beleid	71
Progr. 42.12 Psychiatrische verpleging	74
IV. Indicatieve stemming	75
BIJLAGEN :	77
– Bijlage 1 : Overzicht van de capaciteit van alle erkende voorzieningen per categorie, per bestuurlijk arrondissement en per provincie	79
– Bijlage 2 : Overzicht van het aantal plaatsen categorie 1 bis per bestuurlijk arrondissement en per provincie	83
– Bijlage 3 : Overzicht van het door het Fonds bijzondere jeugdbijstand gesubsidieerde projecten	87
– Bijlage 4 : Budget lokaal sociaal beleid	95
– Bijlage 5 : VIA-akkoord loonverdeling budgetten 2005	101
– Bijlage 6 : Programma 41.7 Basisallocatie 34.25	105
– Bijlage 7 : Schriftelijke antwoorden op vragen in verband met de programma's 41.1, 41.7 en 41.8	109
– Bijlage 8 : Verdeling middelen Nationale Loterij	115

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak de haar toegewezen artikelen en het gedeelte van de begrotingstabel van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2005 op 16, 23 en 30 november en 2 december 2004.

I. Toelichting door mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

I.1 Algemene toelichting

Mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, zegt dat deze bespreking een goede gelegenheid vormt om nader in te gaan op de structuur van de uitgaven voor de bevoegdheden Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en de mate waarin die binnen het geheel van het begrotingsbeleid van de Vlaamse Regering een prioriteit vormen.

Met de begroting 2005 benadert de totale omvang van deze begroting 2,5 miljard euro, of 100 miljard oude Belgische franken. Om dat cijfer wat dichterbij de mensen te brengen: per gemiddelde Vlaming betekent dit 400 euro per jaar, of voor een echtpaar met twee kinderen 1600 euro of ongeveer 65.000 Belgische franken per jaar. De gemiddelde Vlaming betaalt dus 400 euro per jaar aan belastingen voor deze beleidsterreinen, maar ontvangt ook diensten voor hetzelfde bedrag.

De begroting voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is goed voor 13,6 % van de totale Vlaamse begroting. Dit percentage is de afgelopen jaren gestegen en die stijging gaat ook door, zowel bij de begrotingscontrole 2004 als bij de begroting 2005. Deze ontwikkeling weerspiegelt een beleidskeuze: meer zorg is een van de ondertitels van het regeerakkoord dat het Vlaams Parlement enkele maanden geleden goedkeurde.

De minister gaat vervolgens nader in op de grote bestedingscategorieën van deze begroting:

- ongeveer 45 % van de middelen, of meer dan 1,1 miljard euro, gaat naar hulp voor personen met een handicap, via de dotatie voor het Vlaams

Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH);

- bijna 400 miljoen euro, of 16 % wordt besteed aan thuiszorg en gezinszorg;
- iets meer dan 10 % of 274 miljoen euro, vormt de dotatie voor Kind en Gezin;
- 217 miljoen euro, 8,5 %, gaat naar de Bijzondere Jeugdbijstand;
- de tussenkomst in de financiering van investeringen in de welzijns- en gezondheidssectoren, via het VIPA, belooft 149 miljoen euro of 6% van de totale begroting voor deze bevoegdheidsterreinen;
- de dotatie aan het zorgfonds, in het kader van de zorgverzekering, zal 99 miljoen euro, of 4 % bedragen;
- de overige – inhoudelijk niet minder belangrijke – posten betreffen ieder minder dan 100 miljoen euro; ze maken samen ongeveer 11 % uit van de welzijnsbegroting.

Reeds tijdens de regeringsonderhandelingen is duidelijk geworden dat zowel de begrotingscontrole 2004 als de opstelling van de begroting 2005, moeilijke opdrachten zouden worden. De zogenaamde beleidsruimte was immers negatief. Er waren dus besparingen nodig om de vooropgestelde begrotingsdoelstellingen te halen.

De minister beklemtoont dat zij zich volledig achter die begrotingsdoelstellingen schaaft. Hoewel die doelstellingen afgeleid zijn uit de begrotingsnormen die Europa en de Hoge Raad voor Financiën oplegt, vinden ze ook een verantwoording in een langetermijnvisie die specifiek de Vlaamse Gemeenschap aangaat. De demografische ontwikkeling staat immers meer bepaald in de zorgsector voor stijgende noden. Daarnaast zijn er algemeen maatschappelijke ontwikkelingen, los van de demografische evolutie, die de verwachtingen naar de overheid doen toenemen. Hier kan worden verwezen naar de hulp voor personen met een handicap en naar de Bijzondere Jeugdbijstand. Daarover zal in deze commissie ongetwijfeld vaak van gedachten worden gewisseld. Bijkomende financiële inspanningen zullen onvermijdelijk zijn. Indien nu niet blijvend wordt gekozen voor begrotingsortho-

doxie, zal het in de toekomst onmogelijk zijn om aan die noden een antwoord te bieden. Nu schuld aflossen is ruimte creëren voor toekomstige zorg.

De minister besluit dat zij dan ook steeds zal benadrukken dat aangegane engagementen worden nagekomen, dat er geen nieuwe engagementen worden aangegaan zonder daarvoor financiële middelen te reserveren, dat betaalkalenders worden gerespecteerd. Om deze uitgangspunten te realiseren heeft zij zeer belangrijke bijkomende kredieten moeten vragen, en ook gekregen. Mede daarom was zij dan ook van oordeel dat de sectoren onder haar bevoegdheid eveneens een bijdrage moesten leveren aan de besparingsinspanningen die zich opdringen. Deze besparingen zijn niet pijnloos en er kan dan ook alle begrip worden opgebracht voor de reacties die ze oproepen. Wie zich inzet voor beleidsprioriteiten, moet echter ook aanvaarden dat er beleidsprioriteiten zijn. Alle problemen oplossen kan geen enkele overheid, ook de Vlaamse niet.

Bij de begrotingsopmaak 2005 stijgen de budgetten voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, in vergelijking met de tweede budgetcontrole 2004, met 120 miljoen euro in absolute cijfers.

Daarvan is 41 miljoen euro te wijten aan de indexmechanismen. Procentueel betekent dit een stijging met 5%.

In globo neemt het aandeel van deze sectoren ten opzichte van de globale begroting van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap over de periode 2004-2005 toe van 12,9% tot 13,6%.

1.2 Belangrijkste wijzigingen

VIPA

Voor de persoonsgebonden infrastructuur werd in een extra krediet van 9,2 miljoen euro voorzien om de betaalafwikkelingen in 2005 van reeds aangegane verbintenissen te kunnen honoreren.

Dit betekent procentueel gezien een stijging van 7%.

Algemeen welzijnsbeleid

De dotatie aan het Vlaams Zorgfonds wordt op 99 miljoen euro gebracht, wat een toename betekent met 8,5 miljoen euro, of +9,4%. Die dotatie be-

reikt daardoor ongeveer hetzelfde niveau als in de jaren 1999-2003. Hiermee wordt de besparing van 8,5 miljoen euro die het fonds in 2004 doorvoerde volledig gecompenseerd.

Bijzondere jeugdbijstand

De kredieten nemen toe met 6,2 miljoen euro, wat een stijging met 3% vertegenwoordigt.

In het verlengde van 2004 laten deze extra kredieten – naast 4 miljoen euro extra omwille van de indexeringsmechanismen – opnieuw een stijging toe van het aantal pleegplaatsingen – met 150 – een stijging van het aantal internaatsplaatsen – met een 25-tal, en het opzetten van meer preventieve sociale acties.

Tevens wordt tegemoetgekomen aan de wedden-drift.

Tenslotte werd in uitvoering van fase 4 van de goedgekeurde personeelsplannen (PEP) Pedagogische processen Gemeenschapsinstellingen, een bedrag van ongeveer 500.000 euro overgeheveld naar de interdepartementale bestaansmiddelen.

Bejaardenzorg

Wegens de aangroei van het aantal woongelegenheden en de daarbij horende toename van het aantal te subsidiëren animatiefuncties, werd een extra budget toegekend van 880.000 euro.

Zoals in 2004, worden ook in 2005 besparingen doorgevoerd op de posten experimentele initiatieven en demonstratieprojecten.

Gezinsaanlegenheden

De budgetten voor gezinsaanlegenheden stijgen met 27,5 miljoen euro.

Dit is deels te wijten aan de indexeringsmechanismen (12,7 miljoen euro), maar voor een deel ook aan een verdere stijging van de budgetten voor thuiszorg met 7,4 miljoen euro. Volgens de vooropgestelde programmatie brengt de demografische ontwikkeling van 1 januari 2004 tot 1 januari 2005, los van wat er zich voordien heeft afgespeeld, een stijging mee van 2,37%, wat een budgettaire meerkost inhoudt van 7,4 miljoen euro. Op deze manier bouwt men geen verdere achterstand op, maar maakt men ook geen inhaalbeweging.

Ook de evolutie van de kredieten voor Kind en

Gezin noopt tot een toename van de budgetten. Een extra budget van 3,8 miljoen euro stelt Kind en Gezin in staat om:

- een loonsverhoging met 1% door te voeren voor de personeelsleden van niveau A en B. Die loonsverhoging wordt met ingang van 1 december 2004 aan die personeelsleden toegekend in uitvoering van het intersectoraal akkoord 2001-2002;
- de eindejaarstoelage op te trekken. In uitvoering van het in sectorcomité XVIII met de vakbonden afgesloten sectoraal akkoord, wordt vanaf december 2004 de eindejaarstoelage verhoogd;
- bijkomende directiefuncties als gevolg van fusionerende kinderdagverblijven te creëren;
- tegemoet te komen aan de stijging van de gemiddelde leeftijd van het personeel in kinderdagverblijven en diensten voor onthaalouders;
- het verschil in stijgingsritme tussen de subsidiëringssuitgaven van de kinderdagverblijven en de diensten voor opvanggezinnen enerzijds en de financieringsbronnen ervan anderzijds op te vangen;
- een verhoogde subsidie voor Initiatieven voor Buitenschoolse Opvang (IBO) in het kader van de regelgeving m.b.t. achtergestelde gebieden door te voeren;
- de weddendrift op te vangen.

Voorts worden ook hier enkele besparingsmaatregelen getroffen. Momenteel gaat het nog maar om voorstellen die nader onderzocht worden. Indien deze maatregelen nadelige effecten met zich zouden meebrengen kunnen alternatieven van Kind en Gezin in overweging genomen worden.

Het gaat hier vooreerst om een besparing van 1,041 miljoen euro als gevolg van het niet langer opschorten van de ‘herleidingsmaatregel’ vanaf begin 2005.

In het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen, is opgenomen dat de subsidiëring van de diensten voor onthaalouders wordt herleid indien het minimumaantal

aan te sluiten opvanggezinnen niet wordt gehaald. Zowel in 2003 als 2004 werd deze herleiding telkens opgeschort. Een dergelijke opschorting zal in 2005 niet meer doorgevoerd worden.

Ten tweede wordt een eenmalige besparing van 800.000 euro doorgevoerd via een vertraging in het opstarten van sommige subsidiëringss dossiers in de kinderopvang. Ten slotte wordt ook binnen de gezinsaanleggenheden bespaard op de werkingsmiddelen.

Voor 2005 wordt de dotatie tot financiering van de toelagen toegekend voor de aankoop, bouw, verbouwing, uitbreiding en uitrusting van crèches verhoogd met 3,8 miljoen euro volledig ter ordonnantering van vastleggingsmachtigingen.

De effecten van de ‘sale and rent back’ van de administratieve zetel van Kind en Gezin zullen maar bij de begrotingscontrole 2005 worden verrekend.

Ook omtrent de dienstencheques zal pas bij die begrotingscontrole duidelijkheid bestaan.

Gehandicaptenbeleid

De dotatie aan het Vlaams Fonds stijgt, in vergelijking met de tweede begrotingscontrole 2004, met 2,8% in 2005.

Deze stijging is de resultante van een indexstijging van 20 miljoen euro, 15 miljoen euro voor het op kruissnelheid brengen van de opstap 2004 voor het wegwerken van de wachtlijsten, 5,2 miljoen euro voor de weddendrift, 7,6 miljoen euro voor Individuele Materiële Bijstand (IMB), 7,9 miljoen euro voor de CAO nr. 26, en 7,9 miljoen euro voor de residentiële sector.

In deze bedragen zijn diverse besparingsmaatregelen reeds inbegrepen.

Daarbovenop wordt globaal nog bespaard voor een bedrag van 1,9 miljoen euro.

Tevens worden de kredieten afkomstig uit de winst van de Nationale Loterij voor 2005 ingeschreven op de algemene provisiepost op programma 24.6, waardoor de kredieten binnen de programma's van welzijn zowat 3,9 miljoen euro lager zijn in vergelijking met 2004. Die kredieten zullen in de loop van 2005 verdeeld worden naar het Vlaams Fonds.

Integratie kansarmen

Het groeipad in het kader van het armoededecreet werd gehonoreerd. In 2005 wordt een extra bedrag van 406.000 euro ingeschreven. Daarmee kan de wachtlijst (verenigingen die gesubsidieerd wensen te worden) verminderen en zullen de subsidiebedragen verhogen.

Overige

Ook hier moet nogmaals worden vermeld dat globaal op de werkingsmiddelen besparingen worden doorgevoerd zoals over de gehele begroting van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

II. Algemene bespreking

– *Uiteenzetting van mevrouw Marijke Dillen*

Mevrouw Marijke Dillen heeft met bijzondere aandacht de begroting en de beleidsnota gelezen. De nota geeft een overzicht van de doelstellingen die de minister wil verwezenlijken tijdens deze regeerperiode. Het is positief dat er veel tijd zal zijn om de beleidsnota afzonderlijk te bespreken. De begroting heeft immers maar betrekking op een jaar, terwijl de nota een veel ruimere planning inhoudt.

In de toelichting bij haar eerste begroting merkt de minister fier op dat zij erin geslaagd is om haar budget te laten stijgen met 120 miljoen euro of 5 percent. Dat is inderdaad positief, maar het geeft zelfs de gelegenheid niet om de belangrijkste noden definitief weg te werken. De minister formuleert in de toelichtingen veel mooie doelstellingen die voor een groot gedeelte zullen worden ondersteund. Op de klemtonen zal dieper worden ingegaan tijdens de bespreking van elk programma. In veel programma's biedt de minister echter geen fundamentele oplossingen.

Positieve beslissingen van de vorige regering worden op de lange baan geschoven. De minister hoopt blijkbaar tijdens de tweede helft van de regeerperiode over meer middelen te beschikken om deze maatregelen alsnog te kunnen uitvoeren. De uitbreiding van de dienstencheques in de kinderopvang komt er, bijvoorbeeld, voorlopig niet. Ook het geld voor tijdskrediet in de privé-sector is op. Een ander voorbeeld is het wegwerken van de wachtlijsten in de gehandicaptensector. Er komt wel geld voor extra plaatsen, maar vanaf midden 2005 wordt de inhaalbeweging stopgezet.

Er is evenmin geld om tegemoet te komen aan de loon- en werktijdverkortingen in de welzijnssector. Nochtans is iedereen het erover eens dat het personeel van die sector werkt onder een enorme druk, dat er grote personeelstekorten zijn en dat de lonen en vergoedingen allesbehalve riant zijn.

Deze begroting is eigenlijk een voorbeeld van een stabiel beleid. Er worden geen vernieuwende initiatieven genomen, al werden die in de verkiezingscampagne uitvoerig beloofd door de partij van de minister. In grote lijnen wordt het beleid van haar voorganger voortgezet. De CD&V-fractie formuleerde in het verleden nochtans herhaaldelijk fundamentele kritiek.

Mevrouw Marijke Dillen betreurt dat met deze begroting niet wordt aangegeven dat een vernieuwend beleid op de lange termijn zal worden gevoerd. Vandaag zouden nochtans reeds de eerste stappen kunnen worden gezet door een vernieuwd beleid financieel te vertalen in de begroting 2005. Dit is het begin van een legislatuur, en 5 jaar lijkt misschien een lange periode, maar is snel voorbij. Als men echt iets wil realiseren, moet daar nu reeds werk van gemaakt worden, ook al zijn de middelen in het begin bescheiden. Er kan bijvoorbeeld worden gedacht aan middelen voor de uitbouw van een vernieuwend en grondig uitgewerkt gezinsbeleid. Vlaanderen heeft immers nood aan een krachtig en dynamisch gezinsbeleid. Dat zou een absolute topprioriteit moeten zijn. Er kan ook worden gedacht aan de uitwerking van een integraal bejaardenbeleid. Deze en andere maatschappelijke problemen worden weliswaar niet vergeten in de begroting, maar er wordt te weinig aandacht aan besteed. De drugsproblematiek is een ander voorbeeld.

Bij diverse programma's blijft de minister nogal vrijblijvend in de toelichtingen. Zij geeft een aantal keuzemogelijkheden, maar meer duidelijkheid over de concrete invulling zou toch wenselijk zijn, evenals een duidelijke aanwijzing van de prioriteiten. Bij de bespreking van de programma's zal daarop worden teruggekomen.

Mevrouw Marijke Dillen stelt vast dat ook deze minister niet begint te werken aan een noodzakelijke coördinatie in haar begroting. In de beleidsnota wordt per thema gewerkt. Dat is terecht. Die lijn is echter niet terug te vinden in de begroting. Dat maakt het moeilijk om na te kijken of de beleidsin-

tenties concreet financieel worden vertaald. Dat is nochtans belangrijk, want de begroting is het uiteindelijke document waaruit blijkt hoe de financiële middelen voor volgend jaar worden verdeeld en op welke wijze de beleidsintenties praktisch worden uitgevoerd. Spreekster blijft ervoor pleiten om ook in de begroting meer coördinerend per thema en per doelgroep te werken. Dat zou het geheel meer overzichtelijk maken. Binnen het welzijnslandschap is er een enorme versnippering, gekoppeld aan een gebrek aan coördinatie tussen de vele programma's, projecten en doelstellingen. Diverse zaken zijn momenteel verspreid over verschillende programma's, bijvoorbeeld jeugdangelegenheden – die ook aan bod komen in begrotingen van collega-ministers –, personen met een handicap en migranten. Versnippering leidt tot een verspilling van de kostbare financiële middelen.

In het verleden werden reeds verschillende toezeggingen gedaan om meer te coördineren en te structureren. Tot vandaag is daarvan jammer genoeg niets in huis gekomen. Bij een eerste begroting is het weliswaar moeilijk om het roer volledig om te gooien, maar toch moet erop worden aangedrongen hier in de toekomst werk van te maken. Het is zeker geen simpele uitdaging, maar dat zal ongetwijfeld leiden tot efficiëntie, tot het doeltreffend aanwenden van financiële middelen, tot doorzichtigheid en tot kwaliteit.

Deze begroting is een duidelijk bewijs van de nadelen van te beperkte bevoegdheden voor Vlaanderen. Voor vele materies waarvoor de minister bevoegd is, is de beperktheid aan bevoegdheden een enorm grote hinderpaal. De minister heeft in diverse dossiers wel beperkte bevoegdheden, maar belangrijke delen blijven behoren tot het federale niveau. Mevrouw Dillen is bijzonder verheugd dat minister Vervotte zich openlijk heeft geschaard achter de eis van de Vlaamse ziekenhuizen tot het overhevelen van de gezondheidszorg en feliciteert haar daarvoor. Zij hoopt dat het niet bij slogans blijft en dat de minister ook daadwerkelijk initiatieven terzake zal nemen – ook al behoort de uitwerking ervan niet tot haar bevoegdheden. Zij durft erop aan te dringen dat de minister nog verder zal gaan, nog meer moed aan de dag zal leggen en zal pleiten voor de overheveling van de volledige sociale zekerheid naar Vlaanderen. Dat zal het welzijn en de welvaart in Vlaanderen enkel ten goede komen.

– *Uiteenzetting van mevrouw Mieke Vogels*

Mevrouw Mieke Vogels is het met mevrouw Dillens eens dat het niet eenvoudig is om voor de eerste keer een begroting op te stellen. Minister Vervotte zegt vaak dat zij de engagementen van het verleden moet uitvoeren. Dat is het lot van elke nieuwe minister. Spreekster heeft zelf met veel plezier uitgevoerd wat de voorzitter van deze commissie, een van de meest productieve decreetschrijvers ooit, heeft uitgewerkt.

Hoewel een eerste begroting niet gemakkelijk is, heeft de minister toch al heel wat klemtonen gelegd, waarmee jammer genoeg vooral vernieuwende zaken worden geschrapt. Op veel vlakken wordt de klok met vijf jaar teruggedraaid. Dat is vooral voor de zorgvernieuwing heel erg. De komende jaren zal immers nog heel wat moeten worden geïnvesteerd als we onze naam van verzorgingsstaat willen waarmaken.

In het huidige regeerakkoord staat dat de burger terug voor een deel moet worden geresponsabiliseerd. Toch wordt, bijvoorbeeld in de zorg voor personen met een handicap, net alles wat in die richting gaat geschrapt: het PAB en de trajectbegeleiding. Spreekster vindt dat erg omdat tijdens de vorige legislatuur in dit parlement veel is gepraat over die zorgvernieuwing. Het decreet over het PAB is in deze commissie eenparig goedgekeurd. Het was de absolute wil van het parlement om werk te maken van die zorgvernieuwing.

Mevrouw Vogels stelt hetzelfde slechte signaal vast bij andere initiatieven die de afgelopen vijf jaar zijn genomen, bijvoorbeeld het justitieel welzijnswerk. Daar is al over gepraat naar aanleiding van een vraag om uitleg over de nieuwe gevangenis in Hasselt. Het is niet makkelijk om iets te doen voor gevangenen, maar het is wel absoluut noodzakelijk. Dat groeipad wordt echter stilgezet.

De minister heeft al meermaals gezegd dat zij niet de minister van de leuke ideetjes wil zijn. Spreekster begrijpt dat niet. De welzijns- en gezondheidssector is immers bij uitstek een sector waar veel dynamiek op het terrein is en waar veel leuke ideetjes opborrelen. Het is dan ook erg dat de weinige kredieten voor experimentele initiatieven worden geschrapt. Dat is precies 'het zout op de patatten' van de welzijnssector. Hier kan worden verwezen naar het kangoeroewonen in de ouderenzorg. Dat

is wel opgenomen in de beleidsnota, maar er zijn geen kredieten meer uitgetrokken voor demonstratieprojecten in de ouderenzorg.

Als argument daarvoor gebruikt de minister de uitvoering van de engagementen van het verleden. Een groot deel van die engagementen bestaat uit de investeringssubsidies van het VIPA. Het VIPA heeft gedurende een aantal jaren stilgelegen als gevolg van een decreetwijziging. Het gaat daarbij echter over enorme bedragen die men niet zal compenseren met het schrappen van de experimentele projecten. Er zou nog enigszins begrip kunnen worden opgebracht als met het schrappen van een aantal vernieuwende zaken, de wachtlijsten zouden zijn opgelost. Dat is echter niet zo.

Die wachtlijsten zijn overigens niet veroorzaakt door een minister, het is deze samenleving die wachtlijsten creëert. In eerste instantie is er de vergrijzing. Bovendien is er een vergrijzing binnen de vergrijzing: het aantal 80-plussers neemt steeds toe. Er zal in de toekomst dan ook meer zorg moeten worden georganiseerd.

De tweede reden is de keerzijde van de vooruitgang van de geneeskunde. Daardoor leven personen met een handicap nu ook langer en bezetten ze langer een plaats in een instelling. Vandaag kunnen prenataal een aantal afwijkingen worden opgespoord. Dat wordt echter gecompenseerd door het aantal te vroeg geboren baby's die overleven maar met een handicap verder moeten. Mensen die 10 tot 15 jaar geleden werden geconfronteerd met een herseninfarct of een zwaar auto-ongeval, hadden toen geen kans op overleven. Dankzij dokter Beaucourt en anderen lukt dat nu wel.

Een derde reden is de keerzijde van het feit dat dit land een van de rijkste regio's ter wereld is. Deze regio presteert enorm op economisch vlak. De keerzijde daarvan blijkt binnen de welzijnssector in het aantal depressies en zelfmoorden.

In de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is nauwelijks iets terug te vinden over preventie. Tijdens de vorige legislatuur is altijd gezegd dat welzijn niet mag worden gereduceerd tot de dweil van de samenleving. Zo wordt kinderen-mishandeling niet opgelost door meer maatschappelijk werkers te benoemen in de vertrouwenscentra voor kindermishandeling. Men moet op zijn minst de ambitie hebben om het te voorkomen, dus door preventie.

Mevrouw Dillen heeft het gehad over de forse taal van de minister inzake de federalisering van de gezondheidszorg. Spreekster had graag forse taal gehoord toen werd beslist om de tijdskredieten terug te schroeven. Uit onderzoek blijkt immers dat mensen het steeds moeilijker hebben om al hun opdrachten te combineren: werk, vrije tijd, gezin, een relatie. Tijdskredieten zijn essentieel om mensen de kans te geven om daarin te investeren. Spreekster vindt het ongelofelijk conservatief dat deze regering de tijdskredieten heeft teruggeschroefd. Bovendien getuigt dit van een gebrek aan vooruitziendheid en is het vooral allesbehalve gezinsvriendelijk. Van een minister die zich wil profileren als minister van het gezin mocht beter worden verwacht.

Wat de rest van de preventie betreft, is in de nota maar één zinnetje terug te vinden. In het programma van de bijzondere jeugdzorg staat de volgende cryptische omschrijving: "In 2005 is voor algemene preventie met betrekking tot de jeugd, een wetenschappelijke en beleidsmatige verdieping aan de orde zodat eenduidigheid in de beleidsplanning ontstaat en de Vlaamse overheid beschikt over een kader om de lagere beleidsniveaus te ondersteunen in het coördineren van preventie-initiatieven." Wat betekent dit?

De minister zegt ook vaak dat het middenveld belangrijk is. Het middenveld is inderdaad belangrijk, maar het ene middenveld is het andere niet. De indruk bestaat dat de minister zich wat het middenveld betreft, laat beïnvloeden door de kant van de aanbieders. De voorzieningen komen op haar kabinet veel meer aan bod dan de gebruikers en dat is spijtig. Zo zijn de mensen van GRIP reeds ontvangen door minister Vandenbroucke en minister Van Brempt maar van het kabinet Vervotte krijgen ze geen reactie. Nochtans is minister Vervotte de meest betrokken minister als het gaat over personen met een handicap. Spreekster vraagt dan ook om in de toekomst de gebruikers meer te betrekken bij de opmaak van de begroting.

In de beleidsnota en in deze begroting staan weinig deuren open. Er zijn weinig verbanden met andere begrotingsdomeinen. Op dit moment is er een hele discussie aan de gang over wonen en welzijn. Die discussie was ook tijdens de vorige legislatuur al volop bezig. In de begroting en in de beleidsnota van minister Keulen zijn daarover een aantal zaken terug te vinden, hier niet.

Vroeger ressorteerden de culturele minderheden onder de bevoegdheid van de minister van Welzijn. Nu is dat een bevoegdheid van minister Keulen. Hopelijk betekent die niet dat de welzijnssector minder gaat ‘interculturaliseren’. Het opengooien van de deuren van de eigen voorzieningen naar andere culturen wordt in de toekomst immers steeds belangrijker. Momenteel wordt 17 percent van de in Vlaanderen geboren kinderen, geboren uit een niet-Belgische moeder. Dat betekent dat onze welzijnszorg steeds meer zorg zal moeten bieden aan andere culturen.

Tot slot wil mevrouw Mieke Vogels nog een aantal concrete vragen stellen, in eerste instantie over de kabinetskredieten. Deze kredieten zijn enorm gestegen. In het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) had de vorige regering beslist om de kabinetten af te bouwen. Het was de bedoeling de kabinetten te reduceren tot een zeer beperkte groep van mensen die de minister adviseren. Betekent dit het terugdraaien van dit hoofdstuk over het BBB?

Deze stijging van de kabinetskredieten staat in schril contrast met de besparingsmaatregelen die worden getroffen voor het personeel van de Vlaamse Gemeenschap. De minister-president zegt dat deze lineaire besparingen niet gelden voor de instellingen uit de welzijnssector. Geldt dat ook voor de inspectiediensten van het departement Welzijn? Geldt dat ook voor de gewone ambtenaren? Wordt Welzijn gevrijwaard van die besparingen?

In het verleden werden de gemeenschapsinstellingen niet getroffen door de lineaire besparingen. Voor de ambtenaren van Welzijn en Volksgezondheid gold wel de globale besparing van 10 percent. Het gevolg was dat de gemeenschapsinstellingen nieuw personeel kregen telkens er iemand afvloeiende, terwijl er in de andere afdelingen dubbel moest worden bespaard. Hoe verloopt dat nu? Zal er verder worden bespaard op het personeel van de diensten? Een aantal van die diensten zijn nu al onderbezet. Het is moeilijk om een goed beleid te voeren zonder een administratie. Als er niet voldoende inspecteurs zijn, kan de kwaliteit op het terrein niet gegarandeerd worden.

– *Uiteenzetting van mevrouw Elke Roex*

Mevrouw Elke Roex is blij dat de minister de draad opneemt waar paars-groen hem heeft getrokken. De groene ministers hebben aan het eind van de

vorige legislatuur veel decreten geleverd zoals de eerstelijnszorg, de preventieve gezondheidszorg, het lokaal sociaal beleid en adoptie, zodat er nu veel moet worden uitgevoerd. De minister wil daar blijkbaar, althans gedeeltelijk, werk van maken. Het gevaar bestaat echter dat men louter het bestaande zal willen voortzetten en versterken. Er wordt dan ook een beetje durf gemist in die domeinen die paars-groen nog niet heeft aangeraakt.

Er is voorlopig geen budgettaire ruimte, er moet integendeel worden bespaard. Het is ook duidelijk dat het welzijns- en gezondheidsbeleid niet kan blijven groeien zoals dat tijdens het voorbije decennium het geval was. Toch is er in de begroting en in de nota quasi nergens een aanzet tot hervormingen die de budgetstromen zo verplaatsen dat mensen er beter van worden zonder dat er een pak extra geld opgehaald wordt.

Er is in deze begroting ook weinig aandacht voor de witte woede, terwijl die al jaren de bepalende budgettaire factor is in deze sector. Daar wordt bepaald waar er meer personeel komt of betere omkadering, hoeveel geld er naar loonsverhoging en werknemersflexibiliteit vloeit, enzovoort. De minister kan natuurlijk niet vooruitlopen op het sociaal overleg maar er hadden hier toch een aantal aanzetten kunnen zijn. De witte woede kan niet worden uitgesteld tot de begrotingscontrole in het voorjaar. Wat is nu de stand van zaken? Welke agenda wordt gevolgd?

De welzijnssector heeft als uithangbord de wachtlijsten gekregen. Voor de pers en het publiek is deze sector verworpen tot de ‘wachtlijstsector’. Dat schept twee grote problemen. De wachtlijsten worden een fetisj van het beleid. Door zich te fixeren op de wachtlijsten vergroot men ze soms. Hoe langer de wachtlijst, hoe meer onrust er ontstaat. Zo bestendigen wachtlijsten zichzelf. Andere beleidsdomeinen zoals het eerstelijnsgezondheidsbeleid, gezondheidspreventie, de CAW's, inspraakorganen, de integrale jeugdhulp, preventie van vrouwen-, ouderen en kindermishandeling en de woon-zorggedachte zijn er het slachtoffer van. Ze komen er budgettair bekaaid van af. De incentives voor het verder uitbouwen van deze sectoren zijn minimaal.

– *Uiteenzetting van de heer Tom Dehaene*

De heer Tom Dehaene stelt vast dat er enige tegenstrijdigheid schuilt in wat men hier zegt: de enen

stellen dat men het beleid gewoon doorzet, de anderen dat er een conservatieve zwenking wordt gemaakt. Ondanks de beperkte budgettaire middelen van de Vlaamse Regering, stijgt de begroting van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van 12,9 naar 13,6 percent van het totale budget. Bovendien gaat een derde van de bijkomende middelen naar welzijn. Welzijn is dus duidelijk een prioriteit voor deze regering. Uiteraard ware het beter wat meer geweest, maar om een beleid te voeren moeten nu eenmaal keuzes worden gedaan. Er worden ook middelen uitgetrokken voor engagementen die door de vorige regering zijn aangegaan, en dat is niet altijd het geval geweest.

Het hier voorgestelde beleid is realistisch. Gemaakte afspraken worden nageleefd. Er worden geen onredelijke beloften gedaan. Leuke ideetjes blijven beter achterwege als ze niet kunnen worden hardgemaakt. Dat is de grote vernieuwing van dit beleid. Ook het feit dat de minister belang hecht aan het middenveld, waar inderdaad veel dynamiek bestaat, is zeer waardevol. Wonen en zorg zijn een duidelijke bekommernis. Daarvoor kan bijvoorbeeld worden verwezen naar het pleidooi op bladzijde 34 van de beleidsnota voor een geïntegreerd woon-zorgdecreet. CD&V zal ervoor zorgen dat er een duidelijke link blijft tussen wonen en zorg.

Mevrouw Mieke Vogels merkt op dat een begroting jaarlijks wordt opgesteld op basis van de dan beschikbare beleidsruimte. Het is zelden zo dat meerjarenplanningen worden goedgekeurd. Alleen als het over een sociaal akkoord gaat, wordt dat meestal beperkt tot de regeerperiode. Voor die zittingperiode wordt dan vastgesteld hoeveel middelen daarvoor worden opzijgezet. Voor de uitvoering van goedgekeurde decreten kunnen maar financiële middelen worden ingeschreven naarmate er beleidsruimte voor is.

De heer Tom Dehaene repliceert dat hij alleen vaststelt dat bijvoorbeeld voor de begroting 2004, die mevrouw Vogels mee heeft uitgewerkt, te weinig betalingskredieten zijn ingeschreven. Dat is onder meer voor het VIPA het geval.

– Uiteenzetting van de heer Bart Caron

De heer Bart Caron beklemtoont dat over sectoren als jeugdwerk en welzijn, dezelfde bekommernissen leven over de partijgrenzen heen. Deze en ten dele

ook de vorige regering slagen er echter niet in om deze kwetsbare sectoren van besparingen te vrijwaren. Dat is pijnlijk en het zou moeten worden vermeden. Ten opzichte van de totale begroting zijn de besparingen in de zachte sectoren immers maar druppels op een hete plaat, bijna peanuts. Het politieke spel dat daarachter zit brengt de samenleving niets bij.

Dat de middelen voor welzijn in 2005 stijgen, de meest markante stijging trouwens binnen de totale Vlaamse begroting, is zeer goed. Toch moeten ook enkele kritische bedenkingen worden geformuleerd.

Spreker geeft de minister het voordeel van de twijfel, maar kan zich niet van de indruk ontdoen dat vernieuwing zich slechts aarzelend doorzet, onder meer inzake de wachtlijsten, de verhouding van de residentiële zorg tot de PAB's, de indexering van de individuele materiële bijstand en de nomenclatuur. De individuele begeleiding van zorgbehoevenden - PAB, PGB, zorgtrajecten, enzovoort - wordt slechts aarzelend aangepakt. De tewerkstellingsgraad van personen met een handicap is laag. Waarom gebeurt er op dat vlak niet meer? De integrale jeugdhulpverlening maakt een belangrijke fase van vernieuwing door. Toch daalt ook daar het budget. Ook de budgetten voor sociaal-medisch beleid, inzonderheid preventie, dalen. De psychiatrische ziekenhuizen van de Vlaamse overheid moeten afrekenen met een lineaire vermindering van de budgetten, voor Rekem is dat een vermindering met 10 percent. Hoe moeten ze dit opvangen?

– Uiteenzetting van mevrouw Vera Van der Borgh

Mevrouw Vera Van der Borgh wil namens de VLD-fractie wijzen op uitdagingen die dikwijls wel in de beleidsnota of de begroting zijn opgenomen, maar niet altijd heel concreet worden aangepakt. Zo wil ook deze minister alternatieve financiering zoeken voor het VIPA. Als OCMW-voorzitter laat spreker de VIPA-procedure links liggen, want het duurt allemaal te lang. Dat brengt natuurlijk problemen mee. Alternatieven zouden dus zeker kunnen helpen en spreekster wil graag meewerken aan het uitdokteren daarvan.

Een andere uitdaging is het wegwerken van de wachtlijsten bij de gehandicaptensector, maar wel binnen de bestaande budgettaire mogelijkheden. De VLD wil tegelijk ook aandacht vragen voor

het systeem van de PAB's en PGB's, dat weliswaar met kinderziekten wordt geconfronteerd. Inzake het gezinsbeleid vraag spreekster aandacht voor de zelfstandige opvanginitiatieven en de uitvoering van het adoptiedecreet. In de sector van de bijzondere jeugdbijstand kan het verschil worden gemaakt voor veel jongeren. Er is nood aan meer plaatsen in de ambulante zowel als in de residentiële sector.

– *Uiteenzetting van de heer Felix Strackx*

De heer Felix Strackx merkt op dat minister-president Leterme in oktober in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting, een eerste inleiding op de begroting 2005 heeft gegeven. Hij zei toen dat drie welzijns- en gezondheidsdecreten die tijdens de afgelopen zittingsperiode zijn goedgekeurd, niet zullen worden uitgevoerd, maar vermeldde niet welke. Kan de minister zeggen over welke decreten hij het had?

– *Antwoord van de minister, met korte replieken*

Mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, zegt dat zij niet staat te juichen voor deze begroting, maar dat ze zeker verdedigbaar is. Welzijn neemt 30 tot 35 procent van de totale budgettaire stijging voor zijn rekening. Deze regering verwaarloost Welzijn dus zeker niet. Er moet rekening mee worden gehouden dat er in totaal ongeveer 450 miljoen euro moest worden bespaard. Alle domeinen die niet of nauwelijks zijn vermeld bij de uiteenzettingen, zijn aan die besparingsronde ontsnapt. Die besparingen zijn op zichzelf trouwens belangrijk, want ze dragen rechtstreeks bij aan de betaalbaarheid van het beleid inzake welzijn, volksgezondheid en gezin.

Het klopt dat er een voorzichtig beleid wordt gevoerd. Dat is nodig want de uitdagingen zijn immers enorm – zowel op demografisch als op maatschappelijk vlak. De uiteindelijke doelstelling is het garanderen van de betaalbaarheid en de beschikbaarheid van het zorgaanbod. Dat is misschien niet bijzonder sexy, maar er moet op dat vlak worden vermeden dat er een duale samenleving komt en ook de betrouwbaarheid van de overheid is belangrijk. Dat wil echter niet zeggen dat er geen ruimte is voor vernieuwing. Over het geïntegreerde woon-zorgdecreet bijvoorbeeld is er al overleg geweest met minister Keulen en de denktank Wonen-Welzijn. Die denktank heeft de

opdracht gekregen om verder werk te maken van vernieuwingsvoorstellen.

Het debat over het tijdskrediet moet worden besproken met minister Vandenbroucke, die daarvoor bevoegd is. Er mag echter niet te veel vooruitgelopen worden op de zaken, want Vesoc is daarmee bezig. Het project dreigt het slachtoffer te worden van zijn succes, want meer en meer mensen maken er gebruik van. Er wordt echter niets afgeschaft: het enige dat ter discussie staat zijn de voorwaarden waaraan nieuwe gebruikers moeten voldoen.

Men heeft het geregeld over de wachtlijsten en het gevaar dat Welzijn de sector van de wachtlijsten wordt. Er worden heel wat inspanningen gedaan om de sector niet te veel in een slecht daglicht te stellen, want ook de goede initiatieven moeten gezien worden. In de begroting 2005 wordt ook rekening gehouden met de minder zichtbare groepen, zoals de bijzondere jeugdzorg en de armen.

Het is evident dat er iets moet gebeuren inzake coördinatie en dat versnippering van het beleid moet worden tegengegaan, maar dat is een moeilijke opdracht. Dit is expliciet opgenomen voor het preventiebeleid omdat de krachten moeten worden gebundeld en omdat dit fasegewijs ook gemakkelijker te realiseren is. Er moet echter ook ruimte blijven bestaan voor initiatieven die vanuit de basis ontstaan en een dynamiek op gang brengen.

Er is zo-even gezegd dat de klok vijf jaar wordt teruggedraaid. De oplossingen liggen echter niet altijd bij de overheid. Men moet de doelmatigheid van nieuwe experimentele projecten onder de loep durven nemen. De minister onderstreept dat zij vernieuwing en dynamieken die vanuit de basis ontstaan, zeker wil blijven steunen, ook financieel als dat nodig is. Dat is echter een andere beweging dan even een visie van een politicus uit te proberen. In een besparingsronde is het bovendien zeer moeilijk uit te leggen dat er wel geld is voor dergelijke zaken. Dat betekent dan weer niet dat er in de toekomst geen rekening meer zal worden gehouden met zorgvernieuwing. In de beleidsnota wordt daaraan voldoende aandacht besteed. Daar wordt onder meer gesteld dat de situatie waarbij individuen en instellingen tegenover elkaar staan, moet worden achtergelaten. Er moeten allerlei nieuwe vormen ontwikkeld worden en in de toekomst moeten experimenten mogelijk blijven.

De minister wil ten stelligste ontkennen dat komaf wordt gemaakt met het PAB en trajectbegeleiding en dat in de toekomst het primaat van de instellingen zou gelden. Dergelijke opmerking is volledig onterecht en dat wordt ook weerspiegeld in de begroting. Het gaat hier echter om een nieuw systeem, dat op zijn merites, maar ook op zijn zwakheden moet worden beoordeeld. Met de budgetten voor PAB is hetzelfde gebeurd als met die voor de instellingen, namelijk een consolidatie en het optrekken ervan om op kruissnelheid te komen. Uiteindelijk moet elke zorgvraag het juiste antwoord krijgen. Voor de één is dat een PAB, voor de ander een PGB en voor nog een ander een plaats in een instelling.

Met betrekking tot het VIPA, mag duidelijk zijn dat dit als heel belangrijk wordt beschouwd. Om vernieuwend te blijven in de toekomst, moeten er blijvend middelen in gestopt worden. Dat wekt dan misschien weer de schijn dat de instellingen worden voorgetrokken, maar om vernieuwend te kunnen zijn, moeten de instellingen over de nodige infrastructuur beschikken. Het niveau dat nu wordt gehaald, moet immers behouden blijven. Op Europees niveau zijn er op dat vlak ook heel wat uitdagingen. Er is expliciet voor gekozen om geen besparingen door te voeren in dit belangrijke element van vernieuwend beleid. Uiteraard wordt verder gegaan met de projecten rond alternatieve financiering. Het is zelfs de bedoeling om voor het einde van 2005 concrete dossiers op tafel te hebben, om ruimte te creëren naar de toekomst zonder dat de overheid zich van haar verantwoordelijkheid ontdoet.

In verband met de uiteenzetting van mevrouw Vogels, zegt de minister dat de eensgezindheid over het belang van het middenveld haar verheugt. De vzw GRIP is overigens wel degelijk ontvangen op het kabinet. Niet alleen de instellingen werden gehoord, maar tijdens de eerste maanden ook een veertigtal organisaties, waarvan diverse van de gebruikers.

Er wordt gezegd dat er weinig ruimte is ten opzichte van andere domeinen. De beleidsnota spreekt dat tegen. Er wordt op verschillende domeinen van inclusie gesproken. Er moet als minister vaak coördinerend worden opgetreden, wat inhoudt dat er openheid moet zijn ten opzichte van andere departementen.

De etnisch-culturele minderheden behoren niet meer tot de bevoegdheid van de minister van Welzijn, maar ze werden, waar mogelijk, toch nog opgenomen in de beleidsnota. Het woord diversiteit komt daarin dikwijls terug. Tijdens de regeerperiode zal blijken dat speciale projecten ontwikkeld worden voor bijvoorbeeld allochtonen in het ouderenbeleid. De minister deelt deze bekommernis tenvolle.

Mevrouw Vogels maakte een opmerking over de kabinetskredieten. Het is een fetisj dat een absolute verhoging van die budgetten zou zijn doorgevoerd. Er zijn in deze regering twee vice-ministers-presidenten in plaats van één en dat vroeg om een verhoging van de budgetten. Een vice-minister-president moet de bevoegdheden nu eenmaal beter opvolgen dan een 'gewone' minister.

Zoals ook uit het regeerakkoord blijkt, is het niet de bedoeling om het BBB terug te schroeven, maar dit is een moeilijke operatie en er is geld voor nodig. Er moet worden geëvalueerd wanneer de implementatie zorgzaam en met de nodige budgetten kan gebeuren.

Op 1 september 2005 zal uitvoering worden gegeven aan het adoptiedecreet.

De minister wil tot slot nogmaals beklemtonen dat de uitdagingen zo enorm zijn dat het onverantwoord is om te improviseren met de centen van de belastingbetaler. Er wordt dan ook in de nodige tijd en ruimte voorzien om een degelijk beleid te kunnen voeren en, vooral, ook kansen te bieden aan de basis. De minister ziet zichzelf dan ook eerder als een 'facilitator', dan als stuurder. Zij wil niet dat de welzijns- en gezondheidswerkers steeds van werkwijze moeten veranderen naargelang de grillen van politici. Daarvoor is er trouwens ook geen tijd en geen geld.

De witte woede wordt niet vergeten. Cijfers omtrent de gestelde eisen kunnen nu nog niet worden gegeven. De volgende dagen zal aan de onderhandelingstafel blijken wat het eisenpakket precies inhoudt. In de pers circuleren weliswaar al cijfers, maar het is niet duidelijk waarop die gebaseerd zijn.

Wat de vraag van de heer Strackx betreft, klopt het dat bepaalde decreten voorlopig niet worden uitgevoerd, zoals een deel van het ouderenbeleid.

De Vlaamse Ouderenraad wordt wel geïmplementeerd. Voorts wordt ook de uitvoering van het decreet inzake het lokaal sociaal beleid en het PGB uitgesteld. Voor het lokaal sociaal beleid zijn al richtlijnen gegeven aan de lokale besturen. Er wordt dus mee doorgegaan, maar er moet een draagvlak worden gecreëerd. Ook inzake PGB moet er nog een evaluatie gebeuren. Er is een werkgroep die een aantal aanbevelingen heeft gedaan. Het werd echter geen goed idee gevonden om ‘à l’improviste’ te werken, rekening houdend met de financiële impact van het systeem. Het gaat dus telkens om uitstel, niet om afstel.

Mevrouw Marijke Dillen stipt aan dat het de minister siert dat zij betaalbaarheid als een belangrijk principe hanteert. Daar had zij dan echter wel voorafgaandelijk aan mogen denken. De partij van de minister heeft de sector in de verkiezingsperiode prachtige beloftes gedaan. Deze zouden nu toch minstens voor een deel mogen worden gerealiseerd, maar er moet worden gevreesd dat het bij loze beloften zal blijven.

Spreekster is blij dat de minister de bezorgdheid deelt dat er iets mag gebeuren op het vlak van coördinatie van de verschillende onderdelen van de begroting. Zoals mevrouw Vogels bekend is, hebben zijzelf en leden van CD&V tijdens de vorige regeerperiode daar vijf jaar lang naar gevraagd. Er is echter niets gebeurd. Er mag worden gehoopt dat het nu anders zal zijn. Spreekster dringt er dan ook op aan om volgend jaar al de eerste stappen te zetten zodat er verbetering merkbaar is.

Mevrouw Mieke Vogels dankt de minister voor haar antwoord. Wat betreft de tijds kredieten zal zij ook minister Vandenbroucke ondervragen. Zij heeft dit onderwerp hier ter sprake gebracht omdat van de minister van Welzijn een schot voor de boeg mag worden verwacht om erover te waken dat het systeem overeind blijft. Zij blijft ervan overtuigd dat het een preventieve hefboom is om welvaart en welzijn terug dichterbij elkaar te brengen.

Het is verheugend dat de minister een of-of-beleid wilt voeren waarbij mensen kunnen kiezen voor een PAB, PGB of verblijf in een instelling. Zij onthoudt ook het positieve bericht dat de zorgvernieuwing wordt voortgezet en dat daarover in de komende jaren nog veel zal worden gedebatteerd.

De minister zegt altijd een beetje cryptisch dat de vernieuwing van op het terrein moet komen en dat

het onverantwoord is om leuke of gekke ideetjes van politici uit te voeren. Zij doelt dan blijkbaar op dingen die vroeger zijn gebeurd, maar waarop precies is niet duidelijk. Die experimentele kredieten, bijvoorbeeld, groeiden steevast van onder uit: mensen vroegen subsidies om iets te kunnen uitbouwen. Het is ook niet zo dat alles wat groeit aan de basis één kleur heeft en er moeten ook dan vaak keuzes worden gemaakt. Het is niet gemakkelijk om alleen te faciliteren. Faciliteren betekent ook dat er moet worden gekozen om dingen al dan niet te honoreren. Tijdens de vorige regeerperiode werd niet vanuit een ivoren toren bestuurd met een minister die leuke ideetjes had die dan werden uitgeprobeerd met overheidsgeld. Er werd gekozen voor dingen waarvoor een draagvlak bestond. Dat zijn misschien niet de prioriteiten van deze minister, maar zij behoort dan ook tot een andere politieke partij. De minister mag echter niet de indruk wekken dat zij alles van onder uit zal doen en dat in de vorige legislatuur altijd van bovenaf is bestuurd, want dat is niet zo. Zoals al gezegd, ook faciliteren houdt in dat keuzes moeten worden gemaakt.

De vraag over besparingen in de administratie is onbeantwoord gebleven. Nochtans is dat belangrijk. Is men zeker dat bepaalde afdelingen nu al niet kampen met een personeelstekort?

De kabinetstoelages zijn bij alle ministers enorm gestegen en niet alleen bij de vice-ministers-presidenten. Tijdens de vorige legislatuur zaten vier partijen in de regering en omwille van soberheid hebben twee partijen van een vice-minister-presidentschap afgezien. Dat was ook een vorm van besparing. De uitleg van de minister volstaat dus niet om de stijging in de kabinetstoelages te verantwoorden.

Minister Inge Vervotte wenst nog duidelijk te stellen dat het systeem van tijds krediet niet wordt afgeschaft. Dat er momenteel besprekingen binnen Vesoc worden gevoerd, is het bewijs dat zij zich wel degelijk daarom bekommert.

Wat de besparingen betreft inzake de werkingskosten van de administratie zijn de gesprekken nog volop aan de gang. Sowieso zullen continue diensten en alles wat daarmee samenhangt, worden uitgesloten van besparingen. Het debat gaat onder andere over wat moet worden verstaan onder continue diensten en over het al dan niet vervangen van mensen. Het is zeker niet de bedoeling dat de

dienstverlening en operationaliteit in het gedrang komen. Het is eerder een oefening in rationalisering. Het is dus ook niet de bedoeling om al onderbemande diensten met lineaire besparingsmaatregelen te treffen.

Mevrouw Mieke Vogels vraagt of de minister zich in de Vlaamse Regering heeft geëngageerd tot een vermindering van 10 percent op de totale persoonsuitgaven. Of gaat het om een percentage waarbij eerst de continu-diensten werden afgetrokken?

De minister antwoordt dat ook dit nog ter bespreking ligt. Er wordt in het algemeen bekeken waar de beste resultaten kunnen worden gehaald met de minste schade op het terrein. Er is dus nog geen engagement aangegaan.

III. Bespreking per programma

Programma 40.1 – Algemene departementale bestaansmiddelen

Mevrouw Marijke Dillen wijst erop dat er een aanzienlijke verlaging van budget is ten aanzien van 2004, door de overheveling van de communicatiemiddelen van de cel Gelijke Kansen naar het departement Coördinatie. Volgens de minister zullen via dit programma beleidsondersteunende activiteiten worden bekostigd die overkoepelend worden opgezet voor het welzijns- en gezondheidsbeleid. Kan daar wat meer uitleg over worden gegeven? Welke prioriteiten zullen worden gelegd in 2005? Details zijn niet nodig, de grote lijnen volstaan. Dat overzichtje mag ook achteraf worden toegevoegd aan het verslag.

De heer Tom Dehaene begrijpt bij basisallocatie 01.01 niet goed wat provisionele kredieten zijn. Worden die later ingeschreven in een specifieke post? Is er een verklaring waarom het bedrag in 2005 op nul terugvalt? Werd het bedrag ingeschreven in een andere post?

Voor de communicatie is er een besparing in vergelijking met 2004 en de voorgaande jaren. In de toelichting is er sprake van een overheveling naar de communicatiecel Gelijke Kansen. Hoeveel werd overgeheveld en hoeveel werd bespaard?

Minister Inge Vervotte antwoordt dat 91.000 euro werd overgedragen naar de begroting van minis-

ter Van Brempt omdat zij het gelijkekansenbeleid overneemt. De besparing bedraagt 37.000 euro. Op vraag van mevrouw Dillen zal een overzicht worden bezorgd van de concrete maatregelen.

Wat basisallocatie 01.01 betreft: het gaat daar om een post met middelen van de Nationale Loterij die nog bij minister Van Mechelen zijn ondergebracht en onder meer naar Welzijn zullen komen.

Programma 40.2 Vlaams Infrastructuurfonds voor persoonsgebonden aangelegenheden (VIPA)

Uiteenzetting van mevrouw Mieke Vogels

Mevrouw Mieke Vogels merkt op dat de belangrijkste problemen van VIPA zich bij de grote slokken situeren: de ziekenhuizen en de ouderenvoorzieningen. Dat probleem is niet nieuw. Met de vastleggingen en blijkbaar ook hoe langer hoe meer met de betalingskredieten, kan niet meer worden gevolgd, omdat een hoop facturen nu binnenkomen. De minister stelt nu dat zij zowel voor de ouderenvoorzieningen als voor de ziekenhuizen zal zoeken naar alternatieve financieringsvormen via PPS. Dat was vroeger niet anders, want dat is een stokpaardje van bepaalde regeringspartners. Tijdens de vorige legislatuur heeft een commissie van deskundigen geprobeerd om te zoeken naar vormen van PPS voor de ziekenhuizen, maar dat heeft tot weinig resultaten geleid. Spreekster gelooft dan ook niet dat deze minister een oplossing zal vinden via PPS. Vooral voor een aantal ouderenvoorzieningen is de situatie catastrofaal. Uit een aantal dossiers over ouderenvoorzieningen blijkt dat ze niet meer kunnen worden erkend omdat ze niet beantwoorden aan de normen inzake brandveiligheid. Die voorzieningen treft geen schuld, want er werd een VIPA-dossier ingediend en dat werd goedgekeurd, maar er is geen geld voorhanden. Men moet dringend uit die cirkel raken. Met welke oplossing is de vraag, maar het is allicht verloren moeite om tijd te stoppen in het zoeken naar PPS-formules voor klassieke voorzieningen.

Bij alternatieve zorgvormen wordt in veel gevallen bespaard op infrastructuur. Dat is belangrijk. Zo betekent het PAB dat mensen thuis voor hun eigen zorg instaan en er dus niet in infrastructuur moet worden voorzien.

De infrastructuurmiddelen zijn ook heel belangrijke kredieten voor tewerkstelling in de harde sector.

Dat moet worden ingebracht om meer kredieten te verkrijgen van de regering voor de broodnodige investeringen.

Voor het eerst worden kredieten ingeschreven voor de instellingen bijzondere jeugdzorg. Is het mogelijk om een overzicht te krijgen van de voorzieningen die een dossier hebben lopen? Loopt de procedure goed?

– *Uiteenzetting van mevrouw Elke Roex*

Mevrouw Elke Roex pleit ervoor om voor de VIPA-middelen één algemeen beleid uit te werken, inclusief het Vlaams Fonds en Kind en Gezin. Die middelen worden voorlopig nog afzonderlijk gebudgetteerd, maar dit staat een algemeen beleid niet in de weg. Wordt daar werk van gemaakt in 2005? Zal er ook werk worden gemaakt van de vereenvoudiging van de rigide procedures die voor veel projectontwikkelaars zeer onrealistisch zijn, zeker in het geval van aankoopvoorwaarden en dergelijke, in grote steden?

Tijdens de voorbije legislatuur werden middelen van het FFEU ter beschikking gesteld voor de investering in de ouderenzorg en de thuiszorg. Werd daarover een afspraak gemaakt? Zal dat ook het geval zijn voor 2005 en zo ja, waar kan die terug worden gevonden?

In de toelichting staat dat indien de vragen de budgettaire marges overschrijden, een evaluatie zal worden gemaakt op basis van het zorgstrategisch plan en de financiële haalbaarheid van de aanvragen. Die overschrijding is steeds het geval, maar de financiële marges mogen niet bepalen of de zorgstrategische plannen en de financiële haalbaarheid worden bekeken, want die moeten sowieso onder de loep worden genomen.

– *Uiteenzetting van de heer Felix Strackx*

De heer Felix Strackx gaat ervan uit dat iedereen het erover eens is dat de infrastructuurnoden bijzonder groot zijn, zeker in het licht van de toeneemende vergrijzing. Het is dan ook jammer dat er reeds de voorbije jaren sprake was van een substantiële verlaging van het budget voor ouderen- en verzorgingsvoorzieningen. In de begroting van vorig jaar was er een daling voor oudervoorzieningen met 32,3 percent ten opzichte van 2003 en voor de verzorgingsvoorzieningen met 27,1 percent ten opzichte van 2003.

Het Rekenhof schreef daarover eind vorig jaar: “De voorziene vastleggingsmachtiging voor de ouderenvoorzieningen strookt niet met de reële behoefte. Op 4 november 2003 waren er nog subsidiebeloftes die in 2002 door de coördinatiecommissie werden geadviseerd, die wegens een tekort aan vastleggingsmachtigingen noch in 2002, noch in 2003 konden worden vastgelegd. De totale budgettaire massa aan door de coördinatiecommissie positief geadviseerde subsidiebeloftes waarvoor heden geen vastleggingsmachtiging meer beschikbaar is, bedraagt ongeveer 98,3 miljoen euro. Daarbij kan nog een geraamd bedrag van 22,5 miljoen euro aan subsidiebeloftes worden gevoegd die op korte termijn door de coördinatiecommissie mogelijk positief zullen worden geadviseerd.”

De voorziene vastleggingsmachtiging voor de ouderenvoorzieningen in de begroting 2004 van VIPA is dus onvoldoende voor het vastleggen van die subsidiebeloftes en sluit vooraf al elke vastlegging van nieuwe, in 2004 door de coördinatiecommissie te adviseren dossiers uit. Het Rekenhof verwees ook naar zijn verslag over subsidies voor infrastructuur in de sectoren Welzijn en Gezondheid waarin het de problematiek van het budgettaire spanningsveld heeft aangekaart.

“Ook wat de verzorgingsvoorzieningen betreft” schreef het Rekenhof eind vorig jaar, “zal de voorziene vastleggingsmachtiging van 55,7 miljoen euro grotendeels moeten worden besteed aan de vastlegging van reeds in 2003 uitgebrachte positieve adviezen van de coördinatiecommissie. Er zal bijgevolg weinig ruimte overblijven voor het vastleggen van eventueel nieuwe subsidiebeloftes in 2004. Wanneer bovendien rekening gehouden wordt met de mogelijkheid dat een dossier dat al sinds eind 2001 in de procedure zit, ten bedrage van 24,4 miljoen euro, in 2004 een positief advies van de coördinatiecommissie zal krijgen, dan zal er in 2004 geen vastleggingsruimte meer overblijven voor nieuwe dossiers.” Dit bewuste dossier gaat wellicht over Kortrijk.

Het Rekenhof stelde eind vorig jaar dus dat er voor de ouderenvoorzieningen voor drie jaar geen ruimte is. Voor de verzorgingsvoorzieningen is dat minstens al voor één jaar het geval. Via de begrotingsaanpassing van 2004 is er wel een inspanning geleverd en ook de begroting voor 2005 schijnt een zekere verhoging in te houden, maar het is de vraag of dat bedrag enkel zal worden gebruikt ter

honorering van een aantal zaken uit het verleden of dat er ook ruimte is voor nieuwe vastleggingen in 2005. Volgens het verslag van het Rekenhof is er immers niet veel geld bijgekomen. Inzake de machtigingen voor de ouderenvoorzieningen en de ziekenhuizen is er op een paar duizend euro na, geen verbetering ten opzichte van 2004. De minister scoort op dit punt onvoldoende. Voorzieningen die een nieuwbouwproject indienen, zullen in 2005 evenmin aan de bak komen.

Als tussen de regels wordt gelezen, moeten ook geen middelen uit het FFEU worden verwacht in 2005. De minister wil werken via PPS, maar spreker staat daar heel kritisch tegenover. Hoe ziet de minister de concrete uitwerking van PPS bij de bouw van ouderenvoorzieningen en rustoorden? In het verleden is er al geëxperimenteerd met Bevaks. Dat was geen groot succes.

De heer Strackx besluit dat hij elk jaar opnieuw de bevoegde minister een concrete vraag stelt over de Sint-Pieterssite te Leuven. Al jaren moet het worden betreurd dat het gebouw blijft leegstaan. In dit dossier zit blijkbaar geen enkele vooruitgang. Wat is de stand van zaken?

– *Uiteenzetting van de heer Tom Dehaene*

De heer Tom Dehaene merkt op dat er in basisallocatie 61.01 een stijging is met 32.000 euro voor de dotatie aan VIPA. Is daar een uitleg voor?

Zijn de universitaire ziekenhuizen opgenomen bij de VIPA-ziekenhuizen? Is er al een zicht op de projecten?

– *Uiteenzetting van mevrouw Vera Jans*

Mevrouw Vera Jans wijst erop dat in basisallocatie 99.04 (centra geestelijke gezondheid) in 2005 in een krediet is voorzien van 1.134.000 euro. Hoe is dat krediet bepaald, want in 2003 werd blijkbaar een pak minder geld werd ingeschreven, en daarvan is slechts 30 percent in uitvoering?

Is er bij basisallocatie 99.08 (wijkgezondheidscentra en aanloopadressen beschut wonen) een verschil tussen een aanloopadres beschut wonen en een initiatief van beschut wonen? Zo ja, wat is dan het verschil? In 2005 zijn er geen kredieten uitgetrokken, met als verklaring dat er ook geen dossiers bekend zijn die in de loop van het begrotingsjaar

zullen worden ingediend of waarin een subsidie zal worden aangevraagd. Waaruit wordt dat afgeleid? Kunnen die dossiers nog worden ingediend? Kan, indien mogelijk, ook het uitvoeringspercentage van het krediet van 2004 worden meegedeeld?

– *Uiteenzetting van mevrouw Trees Merckx-Van Goey*

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey merkt op dat een beroep op het VIPA nu ook mogelijk is voor de bijzondere jeugdzorg, zowel wat de gemeenschapsinstellingen betreft als voor de voorzieningen in de bijzondere jeugdzorg zelf. Er is een stijging voor 2005 ten opzichte van 2004. Uit de toelichting blijkt dat het gaat over Mol. Viel Mol echter niet onder een regeling tot 2004? Is alles in Mol nu afgewerkt?

Wat Beernem betreft, wordt er gestart in 2004. Wat is daar de stand van zaken? Zijn de voor 2005 uitgetrokken kredieten ook bestemd voor Ekeren? Vanaf wanneer zal merkbaar zijn dat die plaatsen echt beschikbaar zijn?

Wat de voorzieningen zelf betreft, is er voor de eerste keer een bedrag uitgetrokken. Dat is een positieve wending. De voorzieningen van de bijzondere jeugdzorg klagen al lang over de werkingskosten. Is er al een planning voor de toewijzing van dat krediet?

– *Uiteenzetting van de heer Luc Martens*

De heer Luc Martens wil een suggestie doen over de VIPA-middelen voor de ziekenhuizen. Er zijn de algemene ziekenhuizen en de psychiatrische instellingen. In het verleden werd een soort sleutel gehanteerd voor de reservatie van de VIPA-middelen. Een deel van de VIPA-middelen werd uitdrukkelijk voorbehouden voor de psychiatrische instellingen. Dat is nu niet meer het geval en dat baart de psychiatrie zorgen. De vraag leeft dan ook of het niet mogelijk is opnieuw een verdeelsleutel te hanteren waardoor de psychiatrie haar projecten met meer zekerheid kan uitvoeren.

– *Antwoorden van de minister, met korte replieken*

Minister Inge Vervotte zegt dat zij zich voor alternatieven uiteraard niet wil beperken tot PPS. Zij wacht nog steeds op het verslag van de expertengroep, waarvan blijkbaar iedereen de conclusies al

kent. Er worden ook andere vormen van alternatieve financiering bestudeerd, zoals rentefinanciering. Er mag echter niet worden verwacht dat dit het probleem van de wachtlijsten zal oplossen. Dit probleem zal een grote hap uit het budget blijven. Ook in de toekomst zullen daarvoor dus middelen moeten worden uitgetrokken. Niet alles kan immers met alternatieve financiering worden opgelost.

Wat de vraag van mevrouw Roex betreft over de opname van het VIPA, het Vlaams Fonds en Kind en Gezin in één beleid, dat is expliciet opgenomen in het BBB. Er zal ook werk worden gemaakt van een vereenvoudiging. Daarnaast wordt ook aan een interactief loket gewerkt, zodat het voor iedereen eenvoudiger wordt om na te gaan waar zich welk stuk van een dossier bevindt.

Wat het FFEU betreft, moet eerst worden nagegaan of er geld voorhanden is. Als dat het geval is, moeten er afspraken worden gemaakt. Dat zal gebeuren in maart 2005.

Het bedrag van 24 miljoen euro dat zagezegd bestemd zou zijn voor Kortrijk, is wegens een volledige herziening van het plan herleid tot 9 miljoen euro. Bovendien gaat het niet over Kortrijk maar over het Sint-Vincentiusziekenhuis in Antwerpen.

Wat de vraag van de heer Strackx over het Sint-Pieterssite in Leuven betreft, zijn er al verscheidene gesprekken gevoerd met de OCMW-voorzitter en met de burgemeester. Momenteel wordt nagegaan hoe dit probleem juridisch en politiek kan worden opgelost.

Voor de geestelijke gezondheidszorg, zijn de cijfers gebaseerd op inspectiebezoeken. Het gaat om een raming van het aantal dossiers dat zal binnenkomen op basis van de inspectiebezoeken. Het is niet zeker dat die volledig zullen worden ingevuld.

Er was ook een vraag over het verschil tussen de aanloophuizen en de werkelijke huizen beschut wonen. In de aanloop zit de administratie, in de huizen zelf verblijven de mensen.

Bij de VIPA-ziekenhuizen zijn de universitaire ziekenhuizen inderdaad opgenomen, behalve het UZ Gent.

Wat tot slot de gemeenschapsinstellingen betreft,

en inzonderheid de uitvoering van de masterplannen, gaat het voor Mol over een extra leefgroep en voor Beernem over een schoolgebouw. Voor Ekeren zijn voor 2005 de studie en voor 2006 de opstart gepland.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey merkt op dat ook in een krediet is voorzien voor de andere voorzieningen. Is daaromtrent al een planning bekend? Wordt louter op basis van de ingediende aanvragen gewerkt of is daar een zekere sturing?

Mevrouw Karine Moykens, kabinetsmedewerker, antwoordt dat de criteria volledig klaar zijn, zowel op bouwtechnisch als op financieel vlak. De eerste zes dossiers daarover worden binnenkort verwacht bij de VIPA-administratie voor een zorgstrategische behandeling. Er zal dus even moeten worden gewacht om te zien welke termijn er nodig is voor naar een technisch-financieel plan te kunnen gaan. Er wordt op basis van de aanvragen gewerkt en onder meer in overleg met de collega's van de bijzondere jeugdbijstand. De regiomanagers coördineren en sturen mee dat verhaal zodat de nodige zorgvormen ook aan bod komen.

Wat de vraag van de heer Martens over een mogelijke verdeelsleutel betreft, is uit een evaluatie gebleken dat 40 percent van de totale middelen voor de ziekenhuissector naar de psychiatrische ziekenhuizen gaat. Ze zijn dus zeker niet onderbedeeld. In het systeem van FIFO – first in first out – dat nu wordt gehanteerd, krijgen ze hun plaats en worden ze ook op dat vlak zeker niet benadeeld. Een verdeelsleutel zou dan ook geen winst opleveren voor de psychiatrische sector.

De heer Martens zegt hierop dat de perceptie op het terrein vaak anders is. Uit een recent contact bleek een zekere onrust maar die is dus blijkbaar onterecht.

De heer Felix Strackx stipt nog aan dat hij een beetje op zijn honger blijft. Het antwoord van de minister heeft niet echt een inzicht gegeven in het afbouwen van de wachtlijst. Wie in 2004 een aanvraag indiende die ontvankelijk werd verklaard, kan in het beste geval in 2006 op geld rekenen. Hoe zit het met de bijkredieten die de minister heeft gekregen voor 2004? Hoe staat het met de situatie voor 2005? Zal die wachtlijst kleiner worden?

De minister zegt dat er voor 2004 een bijkomend budget is van 24,5 miljoen euro. Voor 2005 gaat het over 10 miljoen euro. Die bedragen dienen om de aangegane engagementen te kunnen nakomen, om dus voor de vastgelegde verbintenissen ook een betaalkrediet te kunnen inschrijven. Voor de eerste keer sinds jaren is er niet gespaard op de budgetten van betaalkredieten voor de ziekenhuizen en de rust- en verzorgingstehuizen. De wachttijd voor de ziekenhuizen bedraagt momenteel 2 jaar, voor de rusthuizen is dat bijna 3 jaar.

Programma 40.3 – Kredieten in het kader van het sociaal akkoord

Mevrouw Marijke Dillen stelt vast dat er hier een aanzienlijke stijging van de middelen is. Zij neemt aan dat onder provisioneel krediet wordt verwezen naar wat mogelijk de resultaten zullen zijn van de onderhandelingen waarover de minister het daarnet heeft gehad. Als dat niet zo is, vraagt zij zich af hoe deze middelen zullen worden herverdeeld tussen de verschillende beleidsprogramma's. Dezelfde vraag kan voor basisallocatie 3301 (Subsidies allerhande in het kader van het VIA) worden gesteld. In de toelichting worden twee projecten genoemd die al kunnen worden geregulariseerd. Hoe zal de rest van dat budget worden verdeeld? Wat zijn daarbij de prioriteiten?

Minister Inge Vervotte antwoordt dat de nieuwe kredieten daarin niet voorzien zijn. Het gaat enkel om de uitvoering van het lopende VIA-akkoord. De gevraagde toelichting over de verdeling van de middelen, zal als bijlage bij het verslag worden gevoegd.

Programma 41.1 – Algemeen welzijnsbeleid

– Algemeen

Mevrouw Marijke Dillen merkt op dat ook hier de kredieten stijgen. Net zoals in het verleden wordt dit programma omschreven als een programma ter ondersteuning van andere doelstellingen. Er is een vrij duidelijke en omstandige toelichting over de operationele vertaling. De Vlaams-Belangfractie kan het grootste gedeelte daarvan onderschrijven. Er kunnen wel vragen worden gesteld bij de haalbaarheid en er moet worden gevreesd dat de minister zich bezondigt aan dezelfde fouten als haar voorgangers. Het is een theoretisch mooie maar ook zeer vage en algemene omschrijving. Hoe wil de minister dat concretiseren?

Mevrouw Dillen zegt dat zij zich akkoord kan verklaren met de doelstellingen in de toelichting. Tezelfdertijd moet zij concluderen dat het onmogelijk is om met de beschikbare budgetten alles te realiseren. Hiervoor zijn de voorziene financiële middelen immers te gering. Hoe zal dat concreet worden ingevuld? Wat zijn de prioriteiten?

– Wetenschappelijk onderzoek, deelname aan congressen

Mevrouw Marijke Dillen stelt vast dat terecht veel aandacht wordt besteed aan wetenschappelijk onderzoek. Wat zijn de prioriteiten? Misschien is het nuttig om grondig wetenschappelijk onderzoek te verrichten over de grote uitdaging van de vergrijzing.

Er is voorzien in kredieten voor de deelname aan congressen, studiedagen en seminaries. Er worden middelen verdeeld over verschillende basisallocaties, onder de noemer 'ondersteunend programma'. Het globale plaatje blijft echter vaag. Meer informatie over de concrete invulling en besteding van de middelen zou dan ook welkom zijn.

In basisallocatie 12.23 is voorzien in een aanzienlijke stijging der middelen. Wat is de planning voor 2005? Hierover wordt niets concreets gezegd. Bij de begroting voor 2003 werd een gedetailleerde opsomming gegeven van de opdrachten die in dat jaar werden gefinancierd. Nu gebeurt dat niet meer. Misschien zijn daar gegronde redenen voor, maar als dat niet zo is zou men best die draad terug opnemen. Kan de minister een overzicht geven van de uitgevoerde planning voor 2004?

Basisallocatie 12.24 dient om vier hoofdopdrachten te realiseren. Op welke wijze zullen de middelen financieel over die vier hoofdopdrachten worden verdeeld?

Mevrouw Mieke Vogels sluit zich aan bij de vraag van mevrouw Dillen. Kan er in een bijlage bij het verslag een overzicht worden gegeven van de geplande congressen, de lopende onderzoeken en de timing ervan?

Zij zegt voorts dat vroeger is beslist om een gedeelte van het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudieën (CBGS) over te hevelen naar de administratie Planning en Statistiek. Wat is de stand van zaken? De kredieten verminderen. Heeft dat met

die overheveling te maken? Wat zijn de consequenties voor de werking van het centrum?

Ook *de heer Tom Dehaene* vraagt of kan worden aangegeven welke studies er in 2004 besteld en betaald zijn.

De minister zegt dat een overzicht zal worden bezorgd van de congressen en alles wat ermee samenhangt en van de studies. Er starten een aantal studies vanaf 2005: een met betrekking tot de brandveiligheidsnormen in de bijzondere jeugdbijstand en een naar de effectiviteit en efficiëntie van de ingezette middelen voor experimentele projecten.

Met betrekking tot wetenschappelijk onderzoek is er in het kader van het ouderenparticipatiedecreet gepland om na te gaan hoe de noden als gevolg van de vergrijzing in kaart kunnen worden gebracht. In samenspraak met het CBGS zal een onderzoek worden geopend naar het uitwerken van de gezinsindex. De overheveling van het CBGS en van de algemene plannings- en studiediensten van de minister-president, is een gevolg van de uitvoering van het BBB. Daarover zijn momenteel gesprekken aan de gang. In elk geval wordt voor continuïteit in deze diensten gezorgd.

– *Cicov*

Mevrouw Mieke Vogels stelt vast dat de kredieten van het Cicov zijn verminderd van 463.000 naar 302.000 euro. Dat zal geen impact hebben op de concrete werking, dankzij het saldo voor 2003. Dat saldo, ten belope van 137.000 euro, wordt dit jaar opgesoupeerd. Hoe zit het dan voor volgend jaar? Als er nu geen engagement is om de kredieten terug te verhogen, zal de werking van het Cicov volgend jaar moeten worden afgebouwd. Klopt dat? Een eigen tijdschrift is een goede zaak, maar de kwaliteit daarvan moet worden bewaakt en er moet voor worden gezorgd dat dit kan blijven bestaan.

Minister Inge Vervotte antwoordt dat dit een eenmalige beweging is. In de toekomst wordt dit krediet dus opnieuw opgetrokken.

– *Adviesraden*

Mevrouw Marijke Dillen stipt aan dat in middelen is voorzien voor de ondersteuning van de adviesraden. Verschillende adviesraden komen in aan-

merking voor subsidiëring. Welke criteria wil de minister daarbij hanteren?

Mevrouw Mieke Vogels zegt dat in het raam van BBB, de Gezondheids-, Welzijns- en Gezinsraad worden gefusioneerd tot één strategische adviesraad. De kredieten worden verhoogd van 25.000 tot 45.000 euro om de start van die adviesraad te kunnen waarmaken. Waarom kost die opstart zo veel geld? En gaat het om eenmalige kosten?

De heer Kurt De Loor stelt vast dat voor 2005 subsidies voor de Gezins- en Welzijnsraad ingeschreven, hoewel er van de werking van die raad niets of weinig merkbaar is. Wat wordt van die werking verwacht? Is het wel nog verantwoord om daarvoor subsidies te voorzien?

De heer Tom Dehaene vraagt welke adviesraden zullen worden geïntegreerd in de strategische adviesraad.

De minister zegt dat zij zich ervan bewust is dat de Gezins- en Welzijnsraad op dit moment niet zo goed functioneert. Daarom kon ook een besparing worden doorgevoerd: niet alle budgetten waren opgenomen. Het is echter belangrijk om de raad opnieuw te activeren en daarover zal dan ook een voorstel worden uitgewerkt. De Vlaamse Gezondheidsraad functioneert wel goed.

De nieuwe strategische adviesraad in het kader van BBB is er nog niet helemaal rond. Daaraan wordt nog volop gewerkt. De bijkomende budgetten voor die strategische adviesraad dienen voor de implementatie en ondersteuning ervan. De administratieve en logistieke ondersteuning voor de adviesraden bleek in het verleden te minimaal.

– *Neutrale ontmoetingsruimten*

Mevrouw Marijke Dillen informeert naar de stand van zaken inzake de neutrale ontmoetingsruimten. Na de discussies uit het verleden is het positief dat Vlaanderen terzake initiatieven heeft genomen. Toch blijft het probleem van de grote wachtlijsten bestaan. Meer en meer wordt een beroep gedaan op de neutrale ontmoetingsruimten. Vandaar dat ook in uitbreiding moet worden voorzien. Gelet op het aantal echt- en vechtscheidingen is dat zeker het geval. Dit project heeft of kan een positieve invloed hebben op de relaties tussen de kinderen en de gescheiden ouders. Op welke wijze kan men

voorzien in bijkomende ondersteuning?

De minister meldt dat de neutrale ontmoetingsruimten zijn opgenomen in programma 41.7 (maatschappelijk welzijn).

– *Lokaal sociaal beleid*

Mevrouw Marijke Dillen wijst erop dat voor basisallocatie 12.30 in een mooie stijging van meer dan 15 percent is voorzien. Wat gebeurt er met deze middelen?

De heer Tom Dehaene merkt op dat basisallocatie 12.30 voor allerlei uitgaven voor het lokaal sociaal beleid goed is voor 662.000 euro. Wat houdt dat in concreto in?

De minister zegt dat zij de lijst zal bezorgen.

– *Zorgverzekering en Vlaams Zorgfonds*

Mevrouw Mieke Vogels informeert naar de stand van zaken inzake de zorgverzekering. Het jaarverslag 2003 van het Vlaams Zorgfonds heeft zij vanmorgen ontvangen, maar zij heeft het nog niet kunnen inkijken. Hoe zit het met de controle op de indicatiestelling? Gebeurt die controle nog altijd door de zorgkassen zelf of is dat uitbesteed?

Eventueel kan daarop worden geantwoord bij de bespreking van de beleidsnota, maar kan al een tipje van de sluier worden opgericht hoe de minister de maximumfactuur in de zorgverzekering wil realiseren?

De minister wil de uitkeringen voor thuiszorg en ouderen in een rusthuis gelijkgeschakelen. De uitkering voor de eerste groep wordt daartoe opgetrokken van 90 naar 125 euro. Daarmee is de discriminatie echter nog niet weggewerkt, want bewoners van een rusthuis met een O-, A-, B- of C-profiel krijgen een uitkering van de Vlaamse Zorgverzekering. De eerste groep krijgt dat pas als men een C-profiel heeft of op de Bel-schaal de quotering 35-plus haalt. Daarachter zit de vraag hoe men naar de toekomst de financiering van de zorgverzekering gaat overeind houden.

De heer Felix Strackx zegt dat hij niet overloopt van enthousiasme voor de zorgverzekering. Dat systeem blijft een administratieve logge zaak die, om haar draaiende te houden, 15 miljoen euro per

jaar kost. Men zei eerst dat alleen de beginfase zo duur zou zijn. Dat blijkt echter niet het geval te zijn, want het blijft 15 miljoen per jaar opslokken. Hoe zit het daarmee? Wat is de langetermijnvisie van de minister inzake de zorgverzekering? De dotatie voor het Vlaams Zorgfonds is voor 2005 teruggebracht tot het niveau van de afgelopen jaren: 99 miljoen euro. Die dotatie levert, samen met de ledenbijdragen, de inkomsten uit beleggingen en overdrachten van vorig jaar, voor 2005 het behoorlijk bedrag van 254 miljoen euro op. In het reservefonds zit ondertussen bijna een half miljard euro. Waar wil de minister naartoe? Hoeveel geld moet er in dat reservefonds zitten om het hoofd te kunnen bieden aan de vergrijzing en de toenemende vraag naar zorg? Beschikt men over een studie daarover?

Is de minister tevreden met de inkomsten uit beleggingen van het Zorgfonds? Persoonlijk vindt de spreker dat de resultaten beter moeten kunnen. Waar moet het met de zorgverzekering naartoe? Is het aangewezen om de uitkeringen te verhogen voor sommige categorieën of om de doelgroep uit te breiden door de criteria te veranderen? Zullen de bijdragen verhoogd worden, en zo ja, zal dat volgens draagkracht gebeuren? Dat zijn strategische keuzen.

Er is een amnestie voor niet-betalers aangekondigd door de minister. De spreker is geschrokken van het totale aantal niet-betalers. Het zou nochtans algemeen bekend moeten zijn dat de bijdrage verplicht is. Hij vermoedt dat veel mensen niet weten dat ze moeten betalen. Door amnestie te verlenen aan mensen die niet willen betalen, stimuleert men onverantwoordelijk gedrag. Dat er voor Brussel een uitzondering wordt gemaakt, zou nog te begrijpen zijn, want daar is de aansluiting vrijwillig, en is onwetendheid niet uitgesloten. Daar is een amnestie mogelijk. Dat kan echter niet te dikwijls gebeuren. Als er geen sanctie aan vast zit, zullen de mensen niet aansluiten omdat ze er op rekenen dat er vroeg of laat nog een vorm van amnestie komt. Dat is ongeloofwaardig en het stimuleert niemand om aan te sluiten. Hoe zal de minister uiteindelijk diegenen die echt niet willen betalen, overtuigen om dat toch te doen? Amnestie verlenen is immers geen garantie dat ze uiteindelijk zullen betalen.

De heer Strackx zegt dat toen het eerste verzoek tot betaling in de bus viel, heel wat mensen hem hebben gezegd dat ze niet zouden betalen omdat

de Walen dat ook niet moesten doen. Hij heeft dan geprobeerd uit te leggen dat de Walen ook niets krijgen, wat niet eenvoudig is. Ook de manier waarop wordt uitgelegd waarvoor die verzekering dient, is ongetwijfeld voor verbetering vatbaar.

Toen dit decreet destijds werd besproken, heeft toenmalig minister Martens altijd voorgehouden dat men niet verplicht was om aan te sluiten bij de zorgkas van het ziekenfonds waar men lid van was. Dat blijkt echter helemaal niet te kloppen. Dit staat uitdrukkelijk in het jaarverslag 2003 van het Vlaams Zorgfonds op bladzijde 14: 'Een tweede probleem is dat ten gevolge van ziekenfondswetgeving een persoon niet aangesloten kan zijn bij een door ziekenfondsen opgerichte zorgkas als hij tegelijkertijd bij een ander ziekenfonds is aangesloten. Gevolg hiervan is dat de zorgkas waarbij de persoon verkeerdelijk is aangesloten, de bijdrage voor het lopende jaar niet kan innen'. Dat is in tegenspraak met wat altijd is gezegd.

De heer Luc Martens repliceert dat het verslag helemaal moet worden gelezen. Dan zal blijken dat wat hier wordt beweerd, niet klopt.

Minister Inge Vervotte meldt dat de controle van de indicatiestelling is uitbesteed aan Mediwe en dus niet meer bij de zorgkassen zit.

Wat het Zorgfonds betreft, werd in het regeerakkoord opgenomen dat er geen stijging mag zijn van de individuele bijdrage. Als er geen stijging wordt doorgevoerd en de huidige provisies blijven behouden, dan moet vanaf 2012 worden ingeteerd op de reservevorming. Dat is ongetwijfeld te vroeg. Daarom worden nu een aantal denksporen uitgewerkt. Er zal worden onderzocht wat nodig is om de dotatie eventueel te verhogen. Dat bevindt zich pas in de studiefase.

De evolutie van de zorgverzekering kadert ook in de implementatie van de maximumfactuur. Daarover kan momenteel nog niet veel worden gezegd, want ook die implementatie vergt een grondige voorafgaande studie. In de beleidsnota staan daarover een aantal vragen opgesomd, zoals de vraag welke zorgen mee in rekening zullen worden gebracht om zo de financiële draagkracht te onderzoeken.

De minister is het er niet mee eens dat de regularisatie niet geloofwaardig is. Er werd al veel gesproken over fiscale amnestie, maar men moet ook

durven spreken over sociale amnestie. Persoonlijk is zij er niet van overtuigd dat die 206.000 mensen allemaal weigeren te betalen. Het is in veel gevallen allicht ook een kwestie van communicatie. In Brussel is er inderdaad een probleem. Het is logisch dat mensen zich afvragen waarom ze zich moeten aansluiten als ze toch geen antwoord krijgen op hun zorgvraag.

De heer Felix Strackx zegt dat de minister blijkbaar een fundamentele koerswijziging van de zorgverzekering voorbereidt. Volgens de filosofie van het decreet moet de sociale correctie gebeuren bij het betalen van de bijdragen. Die bijdragen dienden te worden bepaald aan de hand van de draagkracht van de mensen. De output zou voor iedereen dezelfde zijn. Nu bepleit de minister het omgekeerde, namelijk een bijdrage die voor iedereen gelijk is en een sociale correctie op de output. Dit is compleet in tegenstelling met de filosofie van het decreet.

Minister Inge Vervotte ontkent dit ten stelligste. Zij benadrukt dat zij geen dergelijke koerswijziging wenst door te voeren.

De voorzitter zegt dat het betoog van de heer Strackx niet slaat op de begroting 2005, maar op de ingrepen die in de loop van deze legislatuur ten aanzien van de zorgverzekering kunnen gebeuren. Deze discussie hoort dan ook thuis bij de bespreking van de beleidsnota, niet bij die van de begroting 2005.

– *Nieuwe OCMW-boekhouding (NOB)*

Mevrouw Mieke Vogels stipt aan dat in de toelichting wordt gesteld dat de verdere uitbouw van het modern management voor OCMW's, de zogenaamde Nieuwe OCMW-boekhouding of NOB, zal worden ondersteund. Ondertussen is dat systeem in alle OCMW's ingevoerd. In Antwerpen blijkt de overstap van een gewone kasboekhouding naar een nieuw boekhoudkundig systeem alvast niet zo vlot te verlopen en ook in andere gemeenten blijken er problemen op te duiken. Misschien moet deze commissie eens een evaluatie maken, zodat zo nodig kan worden bijgestuurd.

De minister antwoordt dat de NOB voortaan onder de bevoegdheid van Binnenlandse Aangelegenheden valt. De kredieten zijn bij Welzijn op nul gezet en de bevoegdheid is overgeheveld naar minister Keulen.

Mevrouw Mieke Vogels vraagt zich af waarom in de toelichting dan nog wordt gesteld dat een verdere uitbouw van een modern managementinstrument voor de OCMW's wordt ondersteund. Er was een ploeg van ambtenaren binnen de administratie Welzijn die de begeleiding opnam van de omschakeling naar NOB. Is die dan verdwenen?

Is die overheveling een beletsel voor een evaluatie?

Minister Inge Vervotte herhaalt dat deze post op nul is gezet. Hij wordt toch nog opgenomen omwille van de transparantie. Voor een evaluatie zal men zich tot minister Keulen moeten wenden. Op de vraag van mevrouw Vogels of er ook bij basislocatie 12.30 (allerhande uitgaven in het kader van het lokaal sociaal beleid) niets meer voor NOB is opgenomen, antwoordt de minister bevestigend.

– Kinderrechten

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey zegt dat een van de nieuwigheden in deze legislatuur, is dat de minister van Jeugd, de heer Anciaux, ook coördinerend minister voor kinderrechten is. Zij heeft minister Anciaux in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media, vragen gesteld over de middelen. Hij heeft de overbrenging meegedeeld van één basisallocatie, namelijk 707.000 euro, hetzelfde bedrag als de vorige jaren. Kan een gedetailleerd overzicht worden bezorgd waaraan dat bedrag de voorbije jaren is besteed?

Minister Anciaux zegt verder dat alles bij het oude blijft en dat de andere ministers zelf in voldoende middelen moeten voorzien voor kinderrechten. In het verleden gebeurde dit binnen het domein Welzijn, maar nu is er horizontale aandacht voor kinderrechten. Op welke wijze en waar heeft minister Vervotte dat opgenomen, bovenop de functionele besteding aan opvoedingsondersteuning, bijzondere jeugdzorg, enzovoort? Op welke manier zal zij aandacht blijven hebben voor kinderrechten?

Vroeger werd de post 'wetenschappelijk onderzoek en congressen' nogal eens bij uitbreiding gebruikt voor kinderrechten. Minister Anciaux kan dat niet doen omdat dit een van de posten van het budget van Welzijn is. Zal minister Vervotte dat doen en, zo ja, hoe?

Op 30 september moest minister Anciaux een verslag neerleggen aan het parlement, maar dat is niet gebeurd. Daarin zou ook staan welke de doelstel-

lingen zijn van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin rond het behartigen van kinderrechten. Kan de minister dat al toelichten?

De heer Dirk Broos, kabinetsmedewerker, meldt dat over het programma waarnaar werd verwezen en waarop 707.000 euro werd ingeschreven, nog steeds wordt onderhandeld met het kabinet-Anciaux. Er is voorgesteld om 250.000 euro bij de administratie Welzijn te laten, zodat de specifieke projecten die hiermee betaald worden, kunnen worden voortgezet.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt of, als dat voorstel het haalt, dat geld dan specifiek zal worden besteed aan kinderrechten. Is er op andere posten in de begroting voor Welzijn en Gezondheid niets ingeschreven met het oog op de implementatie van kinderrechten?

De heer Broos antwoordt dat als er inderdaad 250.000 euro blijft, dat geld behouden blijft voor de doelstelling die ingeschreven staat in de oorspronkelijke begroting. Op dit ogenblik is niet expliciet op andere posten iets ingeschreven voor kinderrechten.

De heer Bart Caron zegt dat als de bevoegdheid bij een andere minister ligt, dat ook consequent moet worden toegepast. Op het einde van de vorige legislatuur werd lang gediscussieerd over de bevoegdheid inzake kinderrechten. In het licht van de toen besproken homogeniteit van de bevoegdheidspakketten bij de Vlaamse overheid en gelet op de verbreding van het jeugdbeleid die minister Anciaux beoogt, is het logisch dat de kinderrechten onder zijn bevoegdheden terechtkomen. Spreker is er dan ook niet voor gewonnen om de kredieten op te splitsen en pleit voor duidelijkheid terzake.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey maakt voorbehoud omdat twee ministers daarover verschillende zaken zeggen. Zoals al gezegd, moet het verslag van de regering nog worden voorgelegd. Op dat ogenblik kan de zaak grondig worden besproken en zullen de financiële implicaties van de planning voor volgend jaar bekend zijn.

Zij beklemtoont nog dat zij enkel wilde zeggen dat het ook belangrijk is om binnen Welzijn in een post of programma te voorzien voor kinderrechten.

De minister beaamt dat, maar zegt dat dit programma niet de naam 'kinderrechten' zal krijgen.

Dat is het grote verschil. Kinderrechten zullen niet langer als aparte post op de welzijnsbegroting voorkomen. In de beleidsnota staat ook duidelijk dat de kinderrechten moeten worden opgenomen in alle domeinen. Daarom zijn ze terug te vinden onder verschillende posten.

– *Overige*

Mevrouw Marijke Dillen merkt op dat in het verleden in dit programma bijzondere aandacht werd besteed aan een preventiecampagne inzake schuldbemiddeling. Zij vindt daarvan nu niets terug. Waar is dat aandachtspunt in de begroting opgenomen? Het is immers bijzonder belangrijk dat dit gebeurt. Eigen professionele ervaring leert dat het nodig is om hiervan een prioriteit te maken. Sinds de wet op de schuldbemiddeling worden OCMW's, advocaten en rechtbanken overstelpt met dossiers. Vele gezinnen kampen met een enorme schuldenberg. Het probleem deint helaas uit. In een aantal krantenartikels van 16 november wordt uitvoerig bericht over de groeiende schuldenberg van jongeren tussen 15 en 25 jaar. Permanente aandacht voor deze problematiek is dan ook wenselijk. Hoe wordt dat in deze begroting vertaald?

De heer Tom Dehaene begrijpt de bedoeling niet van basisallocatie 01.01, die handelt over allerlei kosten in verband met adoptie. Dat wordt blijkbaar louter pro memorie vermeld. Er is ook sprake van het lidmaatschap van internationale organisaties. Over welke organisaties gaat het?

Mevrouw Vera Jans wijst erop dat onder basisallocatie 33.03, subsidies allerhande in het kader van het welzijnsbeleid, enerzijds kleine subsidies voor organisaties van studiedagen en anderzijds subsidies voor gezinsbeleid zijn ondergebracht. Wat behoort daartoe? Op welke basis gebeurt een selectie?

De minister wijst erop dat de schuldbemiddeling ter sprake zal komen bij de bespreking van programma 41.08 (integratie kansarmen).

Wat het lidmaatschap van internationale organisaties betreft, gaat het om het lidgeld voor de Europese Unie, gezinsorganisaties en de International Commission on Relation and Couples. In totaal betreft het daar 13.000 euro.

Het krediet inzake allerhande kosten voor adoptie werd provisioneel vastgelegd in afwachting van de uitvoering van het adoptiedecreet.

Voor de projecten moet de screening nog gebeuren aan de hand van de beleidsnota. Het resultaat zal aan de commissieleden worden bezorgd.

Programma 41.2 Bijzondere jeugdbijstand

– *Uiteenzetting van mevrouw Gerda Van Steenberge*

Mevrouw Gerda Van Steenberge heeft bedenkingen bij het wollige taalgebruik dat in de begroting en de beleidsnota wordt gehanteerd. Sommige delen waren voor haar als nieuwkomer pas na enkele keren lezen een beetje te begrijpen. Uit de uiteenzetting van minister Vervotte van vorige week kon wel worden begrepen dat haar beleid er vooral een is van continuïteit. De vrees bestaat echter dat dit kan betekenen dat men op dezelfde plaats blijft trappelen of zelfs achteruitgaat.

In de toelichting wordt gesteld dat inzake preventie, op het strategische niveau, een daling van het aantal problematische opvoedingssituaties (POS) en als misdrijf omschreven feiten (MOF) wordt beoogd. Dat is uiteraard een goede zaak, maar het blijft zeer vaag. Hoe gaat men dit concreet uitwerken? Uit begrotingen van vroegere jaren blijkt dat dit altijd al een doelstelling is geweest. Het blijft blijkbaar wel een probleem om dit concreet uit te werken.

Wat het Fonds Bijzondere Jeugdbijstand betreft, luidt het dat de begroting voornamelijk betrekking op het beheer van de financiële middelen voor het subsidiëren van voorzieningen, projecten en experimenten en voor het innen van cliëntbijdragen. Wat wordt bedoeld met voorzieningen? Over welke projecten en experimenten gaat het?

Het gebrek aan opvangplaatsen is een probleem dat blijft bestaan. Hoe wil de minister proberen dat op te lossen? In haar mondelinge toelichting gewaagde zij van een stijging met 150 plaatsingen en 24 internaatsplaatsen. 'Plaatsingen' is iets anders dan 'plaatsen'. Wat bedoelt men precies? Gaat het over 150 minderjarigen die worden geplaatst? Zo ja, hoe weet men of dat voldoende is? Het is immers nooit vooraf duidelijk hoelang een minderjarige in een instelling zal blijven.

In de toelichting wordt ook een overzicht gegeven van het aantal geplaatste jongeren in de gemeenschapsinstellingen De Kempen en De Zande. Er wordt enkel een vergelijking gemaakt tussen 2002 en 2003. Over 2004 wordt niets vermeld. Het jaar is weliswaar nog niet voorbij, maar heeft de minister toch enig zicht op de situatie? Is er een effectieve daling of blijven jongeren langer op eenzelfde plaats? Zo ja, is er een reden waarom jongeren langer in een instelling moeten blijven?

In de evolutie van de middelen voor 2005 is sprake van een uitbreiding van de werkingskosten door uitbreiding van de personeelsformatie ingevolge de vernieuwing van het pedagogisch proces. Wordt met dat pedagogisch proces De Grubbe in Everberg bedoeld of iets anders? Mevrouw Dillen heeft in het begin van deze legislatuur een vraag gesteld over De Grubbe en inzonderheid over het ontbreken van een advies van de Vlaamse Gemeenschap. Is dat er ondertussen gekomen? Is daarover overleg gepleegd met de federale bevoegde ministers?

Ook bij de nieuwe initiatieven gaat het nogmaals over de uitvoering van het pedagogisch en therapeutisch proces. Wat wordt daarmee bedoeld?

Het valt spreekster op dat de minister over veel zaken, die de vorige jaren wel aan bod kwamen, zwijgt. De minister zei hier eerder al dat het soms beter is dat over sommige zaken niet wordt gesproken, want dit betekent dat ze geen deel uitmaken van het pakket besparingen. Toch moet op een aantal zaken worden gewezen die belangrijk zijn.

Zo moet er, naast preventie, ook aandacht zijn voor het sanctionerend aspect. Dat kan niet terug worden gevonden in de begroting. Is hier aandacht voor en zo ja, waar? Het gaat hier immers om een belangrijke correctie in het voordeel van de minderjarigen en de samenleving.

In vorige begrotingen was een budget ingeschreven voor de uitvoering van alternatieve straffen. In deze begroting is daarvan niets terug te vinden. Zijn daarvoor middelen ingeschreven? Zo ja, waar? Zo neen, waarom niet?

Ook over de preventie van schoolgeweld is in dit programma niets te vinden. Is het experiment dat in de vorige begrotingen aan bod kwam, afgevoerd? Of valt dit nu onder een ander programma? Het aantal kinderen en jongeren met antisociaal gedrag

wordt geschat op 6 tot 12 percent. Dit is een van de meest voorkomende problemen bij jongeren. Vorige maand werd in een Brusselse school de helft van de leerlingen van een bepaalde klas van school gestuurd, omwille van problemen met geweld. De vorige minister van Welzijn heeft gezegd dat een coherente aanpak op jonge leeftijd meer doeltreffend is en bijdraagt tot het verminderen van het antisociaal gedrag. Zijn er middelen ingeschreven voor de preventie tegen schoolgeweld?

Ook over niet-begeleide minderjarigen is niets terug te vinden. Behoort dit tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Welzijn? De voogdij is een federale bevoegdheid is, maar de plaatsing van jongeren behoort normaal wel tot haar bevoegdheid. Zijn de niet-begeleide minderjarigen volledig onttrokken aan die bevoegdheid? Dat zou niet mogen, want er mag geen onderscheid worden gemaakt tussen minderjarigen.

– *Antwoord van de minister en de administratie, met korte repliek*

Minister Inge Vervotte spreekt met klem tegen dat dit onderdeel wollig is geschreven. Het is immers precies een tot in de kleinste details uitgewerkt stuk van de begroting, waardoor alle cijfers kunnen worden geconsulteerd. Misschien is dit een les en moet er in de toekomst minder informatie worden gegeven, zodat er minder verwarring mogelijk is.

Er kan niet zomaar over continuïteit worden gesproken, want ook nu stijgt het budget: met 1,3 miljoen euro voor 150 extra pleegplaatsingen, 99.000 euro voor 25 extra internaatsplaatsingen en 200.000 euro voor meer preventieve sociale acties. Ook voor de omkadering zijn een aantal andere budgetten ingeschreven.

De minister meldt dat aan mevrouw Van Steenberge een lijst van de administratie zal worden bezorgd over de inhoud van het pedagogisch en therapeutisch proces, namelijk het hulpaanbod van de Vlaamse Gemeenschap.

Wat De Grubbe betreft, is het zo dat minister Onkelinx al in juni 2004 het advies van de Raad van State heeft gevraagd. Met verwondering moest worden geconstateerd dat de Raad van State oordeelt dat er in de vorige legislatuur voldoende overleg is geweest met Vlaanderen.

Procedureel-juridisch is er nu geen grond meer om nog initiatieven te nemen. De minister beklemtoont dat zij in deze zaak wel degelijk haar stem heeft laten horen. Zij blijft erbij dat de duidelijke Vlaamse standpunten onvoldoende zijn vertaald in de wijziging die minister Onkelinx voorstelde. Zij heeft minister Onkelinx schriftelijk laten weten dat er maar een samenwerkingsakkoord kan worden uitgewerkt als in de federale wetgeving de Vlaamse accenten voldoende zijn terug te vinden, wat op dit ogenblik nog niet het geval is.

De preventie van schoolgeweld is opgenomen in de time-outprojecten.

De heer David Debrouwere, adjunct van de directeur bij de Afdeling Bijzondere Jeugdbijstand, zegt dat het Fonds voor Bijzondere Jeugdbijstand voorzieningen subsidieert voor de niet-begeleide buitenlandse minderjarigen. Er is Het Huis in Aalst, met een capaciteit van 20, Minor-Ndako in Brussel, met een capaciteit van 15 en Joba in Antwerpen, een dienst voor BZW die 6 capaciteits-eenheden inzet voor niet-begeleide buitenlandse minderjarigen. Al deze initiatieven worden in 2005 voortgezet.

Mevrouw Van Steenberge acht dit ruim onvoldoende. In Aalst blijkt de in- en uitstroom zeer groot te zijn. Men kan er de kinderen onvoldoende begeleiden. Kinderen hebben het ook erg gemakkelijk om in- en uit te lopen, en zelfs te verdwijnen. Het probleem is dus acuut.

De heer David Debrouwere wijst erop dat, afgezien van deze exclusief voorbehouden capaciteit, ook andere voorzieningen niet-begeleide buitenlandse minderjarigen opvangen.

De heer Karel Henderickx, afdelingshoofd afdeling gemeenschapsinstellingen, merkt op dat de bevoegdheid om jeugddelinquentie te bestraffen, een federale aangelegenheid is. Vlaanderen kan dus maar uitvoeren wat op federaal niveau is beslist. Toch worden al jaren projecten over herstelgerichte afhandeling en gemeenschapsdiensten gesubsidieerd. De budgetten vallen onder de projecten, maar zijn niet apart opgenomen. In de begroting is 9 miljoen euro voor projecten opgenomen. Een groot deel daarvan gaat naar deze projecten. Hoe dan ook is er geen sprake van het stopzetten of het afbouwen van de projecten. De contracten hebben een looptijd van drie jaar, en dat wordt gerespec-

teerd. Er moet wel nog even worden afgewacht hoe het federale niveau dat alles in wetgeving zal gieten en hoe dat zal uitgevoerd worden.

De heer David Debrouwere stipt nog aan dat voor de time-outprojecten voor minderjarigen met schoolproblemen, in cofinanciering met het departement Onderwijs, vier projecten worden gefinancierd in Brugge, Gent, Leuven en Antwerpen, voor een totaalbedrag van 450.000 euro. Ook die projecten worden in 2005 voortgezet.

– *Uiteenzetting van mevrouw Trees Merckx-Van Goey*

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey merkt op dat het bij dit programma om twee basisallocaties gaat. Het probleem is dat de details niet altijd goed uit die twee grote posten zijn af te leiden. Wel is het goed dat er ditmaal heel wat cijfermateriaal is opgenomen.

Het is een oud zeer dat de voorzieningen van de Bijzondere Jeugdbijstand problemen hebben met de werkingskosten. De minister zou meer geld voor het programma beschikbaar hebben, namelijk 41,2 en 6,2 miljoen euro. Dat is een extraatje voor een 150-tal plaatsen, maar als het alleen maar om pleegzorgplaatsen gaat, blijven de andere voorzieningen in de kou staan. Daar zijn nochtans ook noden, zoals bijvoorbeeld in de categorie 1 bis. Het gaat daar ook om een dringende noodsituatie. Is er een perspectief dat de voorzieningen aanspraak kunnen maken op een verhoging van hun werkingskosten? Zij kampen met specifieke arbeidstijdproblemen zoals de slapende nachten of de kampen. Is er in de begroting 2005 in extra geld voorzien om te voldoen aan de steeds terugkerende vraag naar hogere tegemoetkomingen voor werkingskosten?

Spreekster verwijst naar de met redenen omklede motie van 19 januari 2004 tot besluit van een interpellatie van mevrouw Van Eetvelde over de budgetten van de instellingen voor bijzondere jeugdzorg. Hoe zal de minister ervoor zorgen dat de problemen met de werkingskosten op een afdoende wijze worden opgelost? Zal zij een onderhandelingspad opstellen om stapsgewijs in de noden te voorzien en zal ze rekening houden met de verschillen in de sector al naargelang het om de residentiële, de ambulante sector of de bijzondere jeugdzorg gaat?

De projecten rond herstelgericht groepsoverleg (Hergo) zijn al een tijd geleden zonder een rechtsgrond gestart. Dat aspect zal nu door de federale overheid worden geregeld. De mensen die in het project in Leuven zijn tewerkgesteld zeggen dat zij niet meer over middelen beschikken om de doelstellingen uit te voeren. Er wordt nog wel bemiddeld, maar niet meer in groep overlegd. Herstelgericht groepsoverleg was nochtans de bedoeling, maar daar is geen geld meer voor. Het zou spijtig zijn mochten de mensen met alle vergaarde know-how vertrekken net op het moment dat de federale overheid de Hergo-projecten een rechtsgrond aan het verschaffen is. In Leuven vraagt de jeugdrechter bijvoorbeeld een extra personeelslid.

De time-outprojecten van de Vlaamse Gemeenschap werken in 4 pilootregio's, maar niet in Vlaams-Brabant. Oikoten wordt immers door de provincie gefinancierd en niet door de Vlaamse Gemeenschap. De provincie heeft laten verstaan er niet langer dan twee jaar mee te zullen voortgaan omdat de Vlaamse overheid wordt verondersteld daarvoor te betalen. Oikoten vraagt om een grondige evaluatie van de time-outprojecten en een uitbreiding van de pilootregio's in Vlaanderen. Mochten de resultaten tegenvallen, dan vraagt deze organisatie om de afschaffing van de projecten zodat het geld efficiënter kan worden besteed. De time-outprojecten moeten dus worden geëvalueerd en voldoende regionaal worden verspreid.

– *Uiteenzetting van mevrouw Mieke Vogels*

Mevrouw Mieke Vogels stelt vast dat er in dit hoofdstuk geen sprake van besparingen is. Het beleid wordt eenvoudigweg gecontinueerd. Om de toestroom naar de bijzondere jeugdzorg langs de niet-geplafondeerde werkvormen enigszins op te vangen, is in wat bijkomende middelen voorzien.

De bespreking van de beleidsnota biedt de gelegenheid om in alle openheid eens na te gaan waar het met de bijzondere jeugdzorg naartoe moet. Tijdens de vorige legislatuur is de integrale jeugdhulpverlening van start gegaan. Uit de beschikbare cijfergegevens blijkt dat er nog veel werk aan de winkel is. De vraag is hoe de bijzondere jeugdzorg in de toekomst zal worden uitgebouwd.

Spreekster is blij dat de minister een aantal vernieuwende projecten niet wil stopzetten. Zo worden de bijzonder belangrijke projecten voor ge-

structureerde kortdurende residentiële begeleiding (GKRB), de komende jaren gecontinueerd.

Zullen de bijkomende middelen die nu voor het Fonds Bijzondere Jeugdbijstand worden uitgetrokken, volstaan om de structurele problemen van de laatste jaren op te lossen? Hoe wil de minister reageren op de veroordeling van de Vlaamse reglementering door het Europees Hof te Straatsburg? Volgens dit arrest mogen slapende nachten niet tot drie uur worden beperkt, maar moet de volledige nacht worden betaald. Is er al een oplossing voor dit probleem?

Is in de nodige middelen voorzien om het Domino-project, het elektronisch dossier voor minderjarigen in de bijzondere jeugdbijstand, uit te voeren? Het lijkt bijzonder belangrijk om eindelijk eens een duidelijk zicht op de in- en uitstroom in de bijzondere jeugdzorg te krijgen. Bovendien moet er ook eens wat zicht komen op de verwachtingen van de betrokken jongeren. Nu de vraag enorm is, worden jongeren snel in pleeggezinnen en internaten geplaatst. Niemand stelt zich echter nog de vraag of dit de juiste plaats voor deze jongeren is. Is het voor een decretale oplossing noodzakelijke advies van de Commissie ter Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer al aangekomen?

– *Antwoord van de minister en de administratie*

Minister Inge Vervotte merkt op dat de werkingskosten blijkbaar al sinds de jaren '70 niet meer zijn aangepast. Vorig jaar is een bedrag van 2 miljoen euro vrijgemaakt om dit enigszins te verhelpen. Momenteel worden de werkelijke kosten door een gemengde werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de Vlaamse administratie en van het werkveld, nader onderzocht. Deze werkgroep tracht niet enkel de werkelijke kosten te bepalen, maar buigt zich tevens over een aantal andere problemen. Zo gebruikt niet iedereen hetzelfde boekhoudkundig systeem. Dit maakt het bepalen van de reële kosten bijzonder ingewikkeld. Het is de bedoeling dat deze gemengde werkgroep binnen zes tot twaalf maanden resultaten kan voorleggen en structurele aanbevelingen kan formuleren. Volgens de administratie zullen een aantal miljoenen euro's nodig zijn om deze problematiek op te lossen. Bovendien moeten de boekhoudkundige systemen worden geharmoniseerd. Aangezien dit de taak van de gemengde werkgroep is, wil de minister zich hier nu niet verder over uitspreken.

Mevrouw Vogels heeft er terecht op gewezen dat enkel in de niet-geplafonneerde werking in bijkomende plaatsen is voorzien. Met betrekking tot de geplafonneerde plaatsen voorziet de begroting niet in een stijging.

Aangezien in de nodige budgetten is voorzien, is het de bedoeling de herstelgerichte projecten gewoon te continueren. Ook het Domino-project wordt voortgezet. Een analyse moet de gelegenheid bieden in dit verband tot een algemene visie te komen.

Volgens de gemaakte berekeningen zouden de bijkomende middelen moeten volstaan. Elementen als de weddendrift zijn alleszins in rekening gebracht.

Het advies van de Commissie ter Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer is aangekomen.

De heer David Debrouwere stelt vast dat er enige verwarring bestaat rond de time-outprojecten. Er is enerzijds de time-out waarbij minderjarigen voor een beperkte tijd van school worden gehaald. Daar worden vier projecten gesubsidieerd in cofinanciering met Onderwijs. In Vlaams-Brabant gaat het over het project Koïnoor in Leuven. Oikoten van zijn kant is betrokken bij een time-outproject voor minderjarigen die in voorzieningen zitten en waar de begeleiding moeilijk gaat. Die jongeren worden dan voor korte tijd uit de voorziening gehaald. Dat wordt inderdaad door de provincie betaald en niet door het Fonds Bijzondere Jeugdbijstand.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey wijst erop dat de minister stelt dat er voor 2005 in voldoende middelen is voorzien voor Hergo. Hoeveel is dat dan precies? Heel vaak staan daar instanties voor in die ook belast zijn met herstelbemiddeling en dat is toch iets helemaal anders. Dikwijls is de klacht te horen dat er met de huidige bezetting enkel aan herstelbemiddeling kan worden gedaan en dat het waardevolle groepsoverleg verloren dreigt te gaan.

Minister Vervotte meldt dat dit onder het totale pakket van 9 miljoen euro valt. Specifiek hiervoor gaat het over 3 miljoen euro.

De heer Karel Henderickx zegt dat het Europees Hof blijkbaar zelf een beetje geschrokken is van de interpretatie die aan de uitspraak over het probleem van de slapende nachten wordt gegeven.

Het weegt momenteel blijkbaar niet zo zwaar dat alles wat non-activiteit is en geregeld wordt binnen de tewerkstelling, in aanmerking moet komen voor effectieve verloning. De zaak wordt opnieuw bekeken en is minder dringend dan aanvankelijk gedacht. Uit recente contacten met de vakbondsorganisaties over de toekomstige akkoorden blijkt trouwens dat ook zij die eisen niet hebben gesteld.

Programma 41.3 – Bejaardenzorg

– Algemeen

Mevrouw Greet Van Linter stelt vast dat in de doelstellingen steeds een kwaliteitsvolle verzorging wordt vermeld, zowel in residentiële voorzieningen als thuis. Terecht wordt gepleit voor bijstand en uitbouw van thuiszorgondersteunende diensten. Via haar beleid opteert de minister ervoor om bejaarden zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving te blijven houden. Zij heeft het budget voor de zorgverzekering, in tegenstelling tot vorig jaar, opgetrokken en terug op het niveau van 2003 gebracht. Zal het budget echter volstaan om de gekende discriminaties weg te werken? De gelijkschakeling van de premies van thuiszorg naar 125 euro kost geld en er is ook de beloofde regularisatie van mensen die voor de betaling in gebreke bleven en eventueel een nieuwe campagne daarvoor. Er is verder de gelijkschakeling van de tussenkomsten voor mantelzorg in Brussel en Vlaanderen. Is er in voldoende middelen voorzien om dat allemaal te bekostigen? Om welk bedrag gaat het daar?

Behoudens het feit dat in een bedrag van 880.000 euro voor animatie wordt voorzien, wordt maar weinig aandacht besteed aan bejaardenzorg. De minister zegt dat er een stijging is van het budget voor zorg. In welke mate geldt dit voor de bejaardenzorg? Het is bekend dat de sector met een aantal zware problemen kampt, zoals personeelsgebrek. Tijdens de vorige regeerperiode zijn er onvoldoende maatregelen genomen om het nijpend tekort aan personeel weg te werken en in de beleidsnota is daar niet veel over te lezen. Zullen er verdere stappen worden ondernomen in het kader van het aantrekkelijker maken van de in te vullen jobs zoals via het voeren van promotiecampagnes, betere verloning of uitstapmogelijkheden? Misschien kan daarover met de minister van Werk worden overlegd.

Mevrouw Marijke Dillen onderstreept dat in het verleden vooral CD&V een belangrijke voorstan-

der was van een grotere rol van vrijwilligers in de zorgsector. Over de rol van vrijwilligers in de bejaardenzorg is nu vreemd genoeg niets terug te vinden. Van een ommekeer is dan ook geen sprake, hoewel het belangrijk zou zijn om vrijwilligers bijvoorbeeld in de voorzieningen in te schakelen.

De vorige ministers hebben in de toelichting bij hun begrotingen veel aandacht besteed aan de vereenzaming. In de tekst van minister Vervotte is alle aandacht daarvoor verdwenen. Hoe komt dat? Of wordt dat probleem niet langer in programma 41.3 opgenomen?

De toenemende vergrijzing noopt tot een goed ouderenbeleid dat steunt op stevige cijfers. De wachttijd voor ouderenvoorzieningen bij het VIPA zou 6 tot 7 jaar zijn, volgens cijfers die in een interpellatie van april 2004 worden vermeld. Nu reeds moet met de prognoses van de bevolkingscijfers voor 2010 aan een planning worden gewerkt. Hoe wil de minister dat aanpakken?

Hoe staat het met de opvolging van het Zorgcongres van december 2003?

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey wijst erop dat voor het ouderenbeleid moet worden overlegd met het federale niveau. Is dat al gebeurd? Kan een stand van zaken worden voorgelegd van alle samenwerkingsakkoorden en -verbanden met het federale niveau, maar ook met de Franse Gemeenschap? Kan dat bijvoorbeeld in januari eens worden bekeken in deze commissie?

De minister bevestigt dat het wegwerken van de discriminatie in de zorgverzekering thuiszorg en residentiële zorg, in de beleidsnota is opgenomen. Daar werd echter duidelijk bij vermeld dat die discriminatie pas zal worden weggewerkt in 2006 en nog niet in 2005. Dat is voor de zorgverzekering op dit ogenblik immers financieel nog niet haalbaar.

Het personeelstekort maakt deel uit van de gesprekken met de vakbonden. Zoals bekend, eisen de vakbonden 25.000 nieuwe jobs in de welzijnssector. Er is hun een opsplitsing van de sectoren gevraagd, om een duidelijker beeld te krijgen van de sectoren met de grootste noden.

De bedragen die zullen worden vrijgemaakt voor de onderhandelingen met de vakbonden staan nog niet vermeld omdat ze nog een concrete invulling

moeten krijgen. Het is de bedoeling om met een grondig uitgewerkt dossier naar de regering te stappen. Het uitgangspunt is niet alleen een beschikbare en betaalbare zorg, maar ook zorgen voor de nodige handen die dit werk willen en kunnen uitvoeren.

Voor de naadloze zorg is een oproep gedaan. Hiervoor is wel degelijk in de nodige middelen voorzien, al kan niet voor de vuist worden gezegd over hoeveel geld het gaat. Het spreekt echter voor zich dat er zonder financiële middelen, nooit een oproep zou gelanceerd zijn.

Hoewel ze een belangrijke rol in de ouderenproblematiek spelen is elders in de begroting, in casu bij programma 41.7 (maatschappelijk welzijn) een apart hoofdstuk aan de vrijwilligers gewijd. Daarom worden ze hier niet vermeld, maar het is wel degelijk de bedoeling het beleid op dit vlak te continueren. Hoewel het grootste gedeelte van het vrijwilligersbeleid onder de federale bevoegdheden valt, wil de Vlaamse overheid, zoals in de beleidsnota staat vermeld, trachten de verzekeringsproblematiek onder handen te nemen. In dit verband is een werkgroep opgericht.

Voor de ouderenvoorzieningen lopen de wachttijden bij het VIPA momenteel op tot drie jaar. Gelet op het belang van deze voorzieningen, is in betaalkredieten voorzien. Gezien het aantal projecten en de omvang ervan, zullen de wachttijden in de toekomst wellicht nog stijgen. Om die reden zal worden gepoogd snel een decretaal initiatief met betrekking tot de alternatieve financiering te nemen.

De minister zegt hieromtrent nog dat zij altijd al heeft verklaard dat de alternatieve financiering dit probleem niet volledig zal oplossen, maar dat dit misschien wel wat soelaas kan brengen. Er moet worden vermeden dat de budgetten dichtslibben en dat bijkomende achterstand wordt opgelopen.

Volgende week zal een interministeriële conferentie met de federale regering plaatsvinden. Heel wat hier aangehaalde onderwerpen staan ook op de agenda van die vergadering: niet alleen de ouderenzorg, maar ook bijvoorbeeld de bijzondere jeugdzorg.

Mevrouw Vera Van der Borgh stelt vast dat voor het VIPA sprake is van een wachtlijst van drie jaar.

Het is toch zo dat wie op de wachtlijst is opgenomen, de volledige procedure heeft doorlopen en op uitbetaling wacht? De aanvangsfase kan een stuk langer duren, tot zelfs 7 à 8 jaar.

Minister Vervotte zegt dat de Vlaamse Gemeenschap alleen verantwoordelijk kan worden gesteld voor de laatste fase omdat voor het eerste deel de voorzieningen mee verantwoordelijk zijn. Sommigen doen er bijvoorbeeld vier jaar over, anderen anderhalf jaar.

Mevrouw Van der Borgh stipt aan dat er blijkbaar wordt gedacht aan alternatieven. Dat is op zich positief. Het is een terechte vraag om te starten met een zorgstrategisch plan, maar dat kan nogal wat problemen meebrengen. De instelling maakt een zorgstrategisch plan op en de eindfase wordt pas negen of tien jaar later bereikt. Op die manier is het plan volledig achterhaald. Bovendien is er ondertussen een nieuwe legislatuur met meestal een andere minister met een andere visie en kan er opnieuw worden begonnen. Dat is een van de heikele punten, afgezien van de financiën.

Mevrouw Adrienne Pieck, afdelingshoofd afdeling Welzijnzorg, zegt dat het Zorgcongres in het teken stond van de ondersteuning van de thuiszorg. Dat is een van de beleidsopties geworden. Ook op het federale niveau zijn projecten opgenomen voor ondersteuning van thuiszorg, voor dagverzorgingscentra, kortverblijf, zorgvernieuwingsprojecten en het genormaliseerd wonen. Op Vlaams niveau wordt verder gegaan met het versterken van de thuiszorg en de problematiek wordt ook bespreekbaar gemaakt op de interkabinettenwerkgroepen.

Wat de middelen voor bejaardenzorg betreft, meldt zij dat het om 205.000 euro voor het Ouderenoverlegcomité gaat, 673.000 euro voor de netwerken voor de zorg voor dementerenden en 26.451.000 euro voor de animatiewerking. Dan is er 248.000 euro opgenomen als subsidie tot stimulering van de seniorenparticipatie aan het lokaal beleid. Tenslotte zijn er nog de Bevak-subsidies van 451.000 euro voor de private en 1.576.000 euro voor de openbare serviceflats.

Minister Vervotte voegt daar nog aan toe dat de stijging 0,6 percent bedraagt en zit in de animatie en de betaalkredieten Bevak.

– Experimentele initiatieven en demonstratieprojecten

De heer Kurt De Loor wijst erop dat de middelen voor de demonstratieprojecten wegvallen in 2004 en 2005. Nochtans situeert zich daar net de vernieuwing in de ouderenzorg. Het zou dan ook bijzonder jammer zijn als die dynamiek zou stilvallen. Bovendien dreigt dat zware gevolgen te hebben voor het platform ‘wonen voor ouderen’ dat die demonstratieprojecten begeleidt. Hoe wordt de dynamiek in het werkveld voortgezet? Wat zijn de afspraken met het platform in verband met verdere samenwerking en het voortbestaan ervan?

Mevrouw Greet Van Linter wijst erop dat in de toelichting wordt gesteld dat het krediet van basisallocatie 34.04 voor de experimentele initiatieven, werd overgeheveld naar basisallocatie 34.08. Verdwijnen deze fondsen ten voordele van de animatiewerking? Fondsen voor experimentele initiatieven moeten beschikbaar blijven.

Er worden meer middelen ingeschreven voor animatie, maar op het vlak van experimentele en demonstratieprojecten wordt bespaard. In de praktijk blijkt animatie meer te zijn dan pure animatie. Wegens personeelsgebrek worden animatoren en ergotherapeuten vaak ingezet voor andere taken en op andere diensten. Zij pleit niet voor het afschaffen van de animatie, maar projecten die op een wetenschappelijke manier onderzoek doen of experimentele projecten, en het subsidiëren van gespecialiseerde centra voor demonstratieprojecten zijn minstens even belangrijk. De demonstratieprojecten worden opgenomen in beleidsdoelstelling 5, maar het krediet wordt geschrapt. Wat zijn de plannen op dit vlak?

Mevrouw Mieke Vogels sluit zich aan bij de vragen over het afschaffen van de middelen voor experimentele initiatieven en demonstratieprojecten. Ouderenzorg is in grote mate nog een federale bevoegdheid, maar precies door deze projecten kon in Vlaanderen ook een eigen beleidslijn worden uitgezet, tussen wonen en zorg en tussen ambulant en residentieel. Zij betreurt heel erg dat in deze sector alle experimentele kredieten worden geschrapt.

Het platform ‘wonen voor ouderen’ heeft een plaats veroverd op het vlak van vernieuwend denken over wonen voor ouderen in Vlaanderen. Dit initiatief niet verder subsidiëren, betekent een verarming voor het denken over wonen voor ouderen.

Op het terrein wordt op dit moment nog erg hard gewerkt aan projecten waarvan de regeling pas vorige maand aan de voorzieningen werd meegegeeld. Dit is vooral zo voor de thema's die de link willen maken tussen de ambulante en de residentiële zorg. Heeft het nog zin dat mensen projecten uitschrijven, aangezien er nergens geld is? Of kan worden verzekerd dat er nog middelen zijn van het thuiszorgdecreet? Spreekster heeft daar echter geen middelen gevonden.

De minister stelt dat in 2004 de meeste middelen van basisallocatie 34.11 zijn overgeheveld naar basisallocatie 34.07, de ondersteuning van de Expertisecentra Dementie Vlaanderen. Betekent dat de overheveling naar de thuiszorg?

Ook mevrouw Vera Van der Borghst constateert dat de budgetten voor experimenten zijn weggefallen. Om welke initiatieven gaat het? Hoe zijn die geëvalueerd? Wat gebeurt daarmee? Hetzelfde geldt ook voor de demonstratieprojecten.

Minister Inge Vervotte bevestigt dat de experimentele projecten en de demonstratieprojecten in de begroting op nul zijn gezet, maar onderstreept dat dit niet betekent dat er geen projecten meer zullen zijn. Het invullen ervan zal wel op een andere manier verlopen en er zullen daarvoor middelen van de Nationale Loterij worden aangewend. De werkwijze zal verschillen van vroeger. De middelen zullen doelgerichter worden toegewezen aan projecten die meer gericht zijn op de beleidsdoelstellingen en woonzorg maakt daar zeker deel van uit. De experimentele projecten en de demonstratieprojecten stoppen dus niet, maar worden op een andere wijze gefinancierd. Er wordt gehoopt daarmee concrete resultaten op het terrein te verwezenlijken.

Het platform 'wonen voor ouderen' zal een rol in de experimenten van de woon-zorgcentra blijven spelen. De financiering door de Nationale Loterij valt immers niet weg. Er zijn al afspraken gemaakt met het platform en ook met minister Keulen. Er wordt aan het platform wel gevraagd om bepaalde zaken ook te realiseren, ook gekoppeld aan alternatieve financiering.

Mevrouw Mieke Vogels is blij dat niet alle projecten van tafel worden geveegd, maar is ook niet gerustgesteld. De middelen van de Nationale Loterij zouden immers wel eens verschillende keren kunnen worden uitgegeven. Kan een verdeling worden

gegeven van die middelen over de verschillende ministers? Hoe zal minister Vervotte die middelen aanwenden? Destijds waren die middelen niet voldoende om alles te betalen wat voordien rechtstreeks door de Nationale Loterij werd betaald, onder meer voor infrastructuursubsidies. De middelen hangen daarnaast nog eens af van hoeveel loten en krasbiljetten er worden verkocht. Het is verkieslijker dat de middelen voor experimenten in een begrotingsartikel worden opgenomen en niet afhangen van de middelen van de Nationale Loterij. Wat blijft er nog over voor de experimenten en demonstratieprojecten?

De minister zegt dat er nog geen zicht is op de cijfers. Er is nu ook een andere keuze gemaakt: in een periode van besparingen moeten de centen op een zo doelmatig mogelijke manier worden verdeeld. Dat geldt ook voor de middelen van de Nationale Loterij, waarrond beleidskeuzes zullen worden gedaan. Over de precieze projecten kan nu nog geen uitspraak worden gedaan. Op de bedenking van mevrouw Vogels dat zij geen begroting kan goedkeuren zonder te weten wat de middelen van de Nationale Loterij zijn, antwoordt de minister dat het in elk geval om vernieuwende projecten zal gaan.

Mevrouw Vogels repliceert dat toch bekend is om hoeveel middelen het ging in 2004 en waaraan die zijn besteed. Er moet dan worden gehoopt dat het publiek ongeveer evenveel producten van de Nationale Loterij heeft gekocht, zodat de middelen voor 2005 dezelfde blijven.

Mevrouw Karine Moykens merkt op dat het percentuele aandeel van Welzijn gelijk blijft. De verwachting is inderdaad dat er gelijke middelen zullen zijn, als de mensen evenveel loten kopen. Op de vraag welke projecten er gesteund zullen worden, kan op dit moment nog niet worden geantwoord. In het kader van de besparingen zal worden nagegaan op welke experimentele projecten het accent zal worden gelegd.

Mevrouw Vogels stipt aan dat binnen Welzijn ook Kind en Gezin en het Vlaams Fonds aanzienlijke middelen van de Nationale Loterij verwachten. Zal er dan een interne verschuiving gebeuren? Hoe was de verdeling vorig jaar en blijft die binnen Welzijn gelijk?

Mevrouw Karine Moykens antwoordt dat Kind en

Gezin en het Vlaams Fonds hier los van staan. Het gaat om de middelen van de Nationale Loterij die naar het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement WVC, zijn gegaan. De lijst van de verdeling in 2004 zal worden bezorgd.

– *Netwerken voor de zorg voor dementerende personen en hun omgeving*

De heer Kurt De Loor merkt op dat er nu negen expertisecentra rond dementie zijn in plaats van zes. Hij wil het probleem niet onderschatten en evenmin de middelen ter discussie stellen, maar het lijkt toch ongelukkig om de ervaring en kennis inzake dementie te versnipperen over negen centra. Is Vlaanderen daarvoor wel groot genoeg?

Mevrouw Greet Van Linter beklemtoont dat het absoluut noodzakelijk is dat dementerende bejaarden een speciale opvang krijgen in speciale centra en door personeel met een specifieke opleiding. Bovendien ontstaat hierdoor meer ruimte voor de gewone rusthuizen. Een vroege detectie van dementie is primordiaal, maar brengt automatisch een grotere kost met zich mee. Is hier voldoende geld voor vrijgemaakt? De cijfers zijn alvast niet duidelijk. Kan meer toelichting worden gegeven?

Er is sprake van regionale spreiding van deze centra, maar er is blijkbaar niets voorzien voor Brussel. Zeker voor dementerenden is taal heel belangrijk, want de moedertaal wordt het langst begrepen. Het is dan ook belangrijk dat een Nederlandstalige oudere in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest kan worden verzorgd in de moedertaal.

De heer Tom Dehaene vraagt of al een evaluatie is gebeurd van de netwerken rond dementie.

Mevrouw Vera Jans wijst erop dat in de toelichting staat dat jaarlijks convenants worden afgesloten, in afwachting van een structurele subsidiëring en een reguliere verankering. Heeft de minister zicht op de termijn en de haalbaarheid van die subsidiëring en verankering?

Mevrouw Vera Van der Borgh vraagt welke de drie nieuwe expertisecentra voor dementie zijn.

De minister zegt dat er van 6 naar 9 expertisecentra wordt gegaan omdat na evaluatie bleek dat de spreiding niet voldeed. De versnippering van de knowhow moet worden tegengegaan door het af-

sluiten van convenants met de desbetreffende organisaties. Daarin is onder meer opgenomen dat er jaarverslagen moeten komen, zodat de kwaliteit van de werking kan worden geëvalueerd. Op die manier verdwijnt en versnipperd de knowhow niet, maar wordt hij verspreid en verrijkt.

Voor de expertisecentra voor dementerende bejaarden van Brussel wordt met erkende centra gewerkt. Het centrum voor geestelijke gezondheidszorg van Brussel bijvoorbeeld is daarvoor erkend.

– *Animatiewerking*

De heer Tom Dehaene vindt het positief dat de minister de nodige middelen inschrijft om de vroeger aangegane engagementen voor animatie uit te voeren. Op basis van de voorspelde groei van woongelegenheden worden 35 voltijdse equivalenten ingeschreven in de begroting.

Mevrouw Vera Van der Borgh vraagt of ook in animatie wordt voorzien in de privé-rustoord. Zo neen, waarom niet?

De minister zegt dat zij er bewust voor gekozen heeft om met de animatiewerking voort te gaan. Met de stijging van de animatiewerking gaat een toename van het personeel gepaard. Dat kan de kwaliteit van het verblijf enigszins verbeteren, al is het geen oplossing voor het personeelstekort.

Met de vraag van mevrouw Van der Borgh wordt een heikel punt aangeraakt. Er bestaat inderdaad een vraag op het terrein, maar dit zou de Vlaamse overheid 4,8 miljoen euro kosten. Aangezien dat bedrag niet in de begroting is opgenomen, zal deze vraag in 2005 nog niet kunnen worden beantwoord.

– *Oudermis(be)handeling*

De heer Kurt De Loor heeft ouderenmis(be)handeling nergens teruggevonden. Wordt daar verder aandacht aan besteed?

De minister antwoordt dat de subsidie van de meldpunten rond ouderenmisbehandeling tot augustus 2005 loopt. Nadien komt er een structurele oplossing voor de meldpunten, in plaats van een projectmatige aanpak. Dat is opgenomen bij basisallocatie 34.03 van programma 41.4 (gezinsaanlegenheden).

– *Serviceflats/Bevak*

Mevrouw Greet Van Linter zegt dat in de toelichting staat dat de doelstelling is 500 serviceflats per jaar te bouwen, om op 10 jaar 5.000 nieuwe flats te hebben. Kunnen de exacte cijfers worden gegeven van het aantal serviceflats dat de afgelopen jaren werd gebouwd? Hoe denkt men de achterstand weg te werken? Welke fondsen zullen hiervoor worden gebruikt? Hoeveel serviceflats zijn reeds in gebruik in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? In de begroting 2005 is voor het VIPA 9,2 miljoen euro meer ingeschreven, om de verbintenissen uit het verleden na te komen. Het ergste moet worden gevreesd voor de nog te realiseren projecten.

Hoeveel geïnteresseerden hebben zich reeds ingeschreven voor het Bevak-project?

Mevrouw Mieke Vogels informeert naar de stand van zaken van de realisatie van 5.000 serviceflats via de Bevak-formule. Voor 2005 is in meer geld voorzien. Zal dat de privé-sector stimuleren om aan Bevak-formules mee te werken? De OCMW's zijn daar altijd al een voorstander van geweest, de privé-sector niet.

Mevrouw Adrienne Pieck wijst erop dat de Vlaamse Gemeenschap en de nv Serviceflats in 1997 een overeenkomst hebben gesloten. Een met particulier kapitaal werkende beleggingsvennootschap heeft de opdracht gekregen serviceflats voor vzw's en voor openbare besturen te bouwen. Gedurende achttien jaar zou de Vlaamse Gemeenschap de bouw van deze flats subsidiëren. Op het einde van de leasingperiode zou de vzw of het openbaar bestuur vervolgens eigenaar van de betrokken serviceflats worden.

Om niet bekende redenen, lost het systeem de in 1997 gestelde verwachtingen evenwel niet in. De particulieren die aandelen kopen, genieten van een aantal voordelen inzake successierechten en voorkeur van bewoning. De vzw's en de openbare besturen stappen echter slechts aarzelend in dergelijke projecten.

Tot nu toe zijn 56 private serviceflats via Bevak gebouwd. In 1998 zijn 15 flats in gebruik genomen, in 2000 waren dat er 22 en in 2002 19. Er zijn 743 openbare serviceflats gebouwd via dit systeem. In 1997 werden er 46 in gebruik genomen, in 1998 125, in 1999 74, in 2000 143, in 2002 89 en in 2003 63.

– *RVT's*

Mevrouw Greet Van Linter merkt op dat inzake de RVT's wordt geponeerd dat Vlaanderen momenteel 28.661 RVT-bedden heeft en dat 10.000 bewoners zijn opgenomen in gewone rusthuisbedden die nog niet over een RVT-erkenning beschikken. Dit heeft belangrijke gevolgen voor de personeelsbezetting en toegekende middelen. Het is vreemd dat de minister daar niet meer bij stilstaat. Een gewoon rusthuisbed geniet een beperkte financiering. Indien er meer RVT-erkenningen komen, kunnen de rusthuizen beter worden gefinancierd voor de zorg van zwaarbehoevenden. Zijn er concrete plannen voor de uitbouw van nieuwe RVT's of zijn er niet genoeg fondsen? Er is naar verluidt een probleem van wachttijd om aan de bouw te beginnen. Klopt dat? Wat gebeurt er met Brussel? Slechts drie van de negentien bicommunautaire OCMW's en één RVT zouden erkend zijn in verband met de zorgverzekering. Voor Brussel is dat veel te weinig. Er mag worden gehoopt dat daarover overleg zal worden gepleegd met de federale regering.

In de toelichting staat ook dat instellingen die aan de erkenningsvoorwaarden willen voldoen, bijkomende kosten niet mogen doorrekenen aan de bewoners. Dat is zeer terecht, maar het uitbaten van een residentiële voorziening moet ook betaalbaar blijven voor de voorzieningen en de lokale besturen. Als dat financieel onaantrekkelijk wordt, zal de last sowieso worden afgewenteld op de ouderen en op de OCMW's, via maatschappelijke dienstverlening.

De prijzen voor een verblijf in een rusthuis zijn al erg hoog. Wie kan dit nog betalen? Volgens recente krantenberichten klopt een op vier ouderen aan bij het OCMW. Dit is geen aantrekkelijk toekomstperspectief.

Spreekster merkt op dat er, zoals in de gehandicaptensector maar misschien niet in dezelfde mate, ook in deze sector een probleem met wachtlijsten bestaat. Volgens de media wachten 26.000 mensen op een plaats in een rusthuis of dienstenflat. Er moet dringend worden geïnvesteerd. Heeft de minister hiervoor oplossingen en zijn kredieten ingeschreven? Is er hierover overleg met plaatselijke diensten?

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt naar de cijfers voor de opvang in de ambulante en residen-

tiële ouderenvoorzieningen. Hoe evolueren die cijfers?

De minister zegt dat die cijfers zullen worden bezorgd. Zij wijst er voorts op dat de problematiek van de rust- en verzorgingstehuisbedden een federale materie is. De nodige contacten zullen echter worden gelegd met minister Demotte omdat het dossier een financiële repercussie heeft voor Vlaanderen. Intussen heeft de heer Demotte toestemming gegeven voor 25.000 eenheden. Een 300-tal zijn nog niet ingevuld maar zouden volgens hem begin 2005 worden ingevuld. Dat dossier is al verscheidene malen bij de minister aangekaart omdat het voor Vlaanderen heel belangrijk is.

De prijzen van de rusthuizen zijn inderdaad hoog. De betaalbaarheid van de zorgen vormt precies de uitdaging van de toekomst. Er moet worden gezorgd voor de betalingszekerheid van de rust- en verzorgingstehuizen. Als de overheid niet op tijd de facturen betaalt, heeft dat kwalijke gevolgen. Besparingen in die sector zijn geen goede beleids optie. Als de infrastructuur niet op tijd vernieuwd wordt of de betalingen komen in het gedrang, zal dat op lange termijn zware gevolgen hebben voor de kostprijs. Hoe schaarser de markt, hoe hoger immers de prijs. Om die reden zijn de VIPA-middelen zo belangrijk. De marktprijs moet immers zo veel mogelijk worden gedrukt.

– Participatie

De heer Tom Dehaene vraagt of het Vlaams Ouderen Overleg Komitee (OOK) deel zal uitmaken van de strategische adviesraad.

Mevrouw Marijke Dillen stipt aan dat de SERV een opmerking heeft gemaakt naar aanleiding van een spoedadvies dat minister Van Mechelen had gevraagd over het decreet Vlaams ouderenbeleid. De SERV dringt erop aan de inwerkingtreding van het decreet te bespoedigen. Wil de minister daarvan werk maken?

Mevrouw Vera Van der Borgh stelt vast dat in 2005 met het OOK een convenant zal worden afgesloten, in afwachting van een structurele subsidiëring. Er is alvast voorzien in een subsidie van 205.000 euro. Het decreet over de stimulering van een inclusief Vlaams ouderenbeleid en de ouderenparticipatie in het beleid van 30 april 2004 voorziet in artikel 7 in een Vlaamse Ouderenraad. Het is mogelijk en

zelfs wenselijk dat het OOK wordt aangesteld als de Vlaamse Ouderenraad. Wil de minister dat onderzoeken?

De minister bevestigt dat het de bedoeling is een Vlaamse Ouderenraad te installeren. De minister is er voorstander van dat dit het Ouderenoverlegcomité wordt. Intern worden hierover reeds gesprekken gevoerd. In het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid moet een strategische adviesraad worden opgericht. Als het Ouderenoverlegcomité de Ouderenraad wordt, zal het OOK als dusdanig in deze strategische adviesraad niet worden opgenomen, maar sowieso zal er voldoende ruimte voor een vertegenwoordiging van ouderen worden geboden. De vraag is natuurlijk wanneer dit onderdeel van het BBB zal worden geïmplementeerd.

Het advies van de SERV over het decreet op het Vlaamse ouderenbeleid zal in stukken aan bod komen. In eerste instantie is het de bedoeling de Vlaamse Ouderenraad op te zetten.

De ingeschreven budgetten volstaan niet om dit decreet in 2005 volledig te realiseren. Momenteel wordt onderzocht welke prioriteiten hier moeten worden gesteld en welke projecten het meest concreet kunnen worden ingevuld en het doelmatigst op het terrein zouden zijn.

– Leeftijdscriminatie

Mevrouw Marijke Dillen vraagt of het wegwerken van de leeftijdscriminaties een prioriteit blijft. Een studie van de KU Leuven die nog is besteld door minister Vogels bevat gedetailleerde informatie over die discriminaties. Er is toen gezegd om binnen een bepaalde termijn via regelgeving die discriminaties weg te werken. Zal de minister initiatieven nemen, daarvoor middelen voorbehouden en zo ja, binnen welke termijn?

De minister zegt hierop dat het wegwerken van de leeftijdscriminatie zeker een aandachtspunt blijft. Dat is opgenomen in de beleidsnota, maar deze studie was haar niet bekend en ze zal zeker nader worden bekeken.

Mevrouw Adrienne Pieck stipt nog aan dat bij de organisatie van het zorgaanbod uiteraard wordt gepoogd om te vertrekken van een inclusieve en integrale benadering. De regelgeving thuiszorg gaat niet uit van een leeftijdscriminatie. De

doelgroep bestaat uit iedereen die hulp- en dienstverlening nodig heeft. De diensten voor gezinszorg geven wel in 82 percent van de gevallen hulp aan 60-plussers.

Programma 41.4 – Gezinsaangelegenheden

– Uiteenzetting van mevrouw Marijke Dillen

Mevrouw Dillen heeft geen kritiek op wat voor gezinsaangelegenheden is opgenomen in de begroting en evenmin op de doelstellingen. Alles wat de minister wil realiseren in 2005 kan de goedkeuring van de Vlaams-Belangfractie wegdragen. Er worden een aantal positieve doelstellingen weergegeven en duidelijke omschrijvingen van prestaties, prestatiedrijvers en parameters. Spreekster vindt wel dat dit programma geen vertaling is van een volledig en volwaardig gezinsbeleid. Voor 2005 is in de financiële vertaling van de doelstellingen en beleidsprioriteiten niets terug te vinden van de realisatie van een volledig en inclusief gezinsbeleid. Minister Vervotte is minister van Gezin en als CD&V-minister had van haar meer mogen worden verwacht.

Gezinsaangelegenheden krijgt in deze begroting een afzonderlijk hoofdstuk toegewezen, maar voor de belangrijkheid ervan zijn de middelen absoluut te beperkt. Er is te weinig aandacht voor een aantal echte noodzakelijkheden en prioriteiten. Er zijn zelfs vele missing links in deze bijzonder belangrijke bevoegdheid, bijvoorbeeld een harmonieuze combinatie van gezin en werk, een vrije keuze tussen gezin en arbeid en aandacht voor thuiswerkende ouders en een financiële ondersteuning. Deze belangrijke dingen ontbreken in het beleid voor 2005.

Er is terecht veel aandacht voor belangrijke noden, zoals thuiszorg. Er moet echter worden gevreesd dat de middelen onvoldoende zijn om de reële noden aan te pakken. Waarom is dit budget aanzienlijk verlaagd terwijl in de praktijk de noden toenemen? Of gaat het enkel om een verschuiving?

In het verleden werd altijd gesteld dat de financiële toegankelijkheid van alle thuiszorgvoorzieningen moest worden gegarandeerd voor alle categorieën waarbij werd verwezen naar de gebruikersbijdragen. Wat is het standpunt van de minister daaromtrent? Het zou toch nuttig zijn om het bestaande systeem te evalueren en daar conclusies uit te trekken.

Spreekster wil inzake gezins- en thuiszorg verwijzen naar het PWA-systeem. Dit systeem is goedkoop voor de gezinnen dankzij de fiscale aftrekbaarheid. Zijn er al stappen gezet om PWA'ers die zich bezighouden met thuis- of gezinszorg te laten aansluiten bij de diensten voor gezinszorg? Dit kan belangrijk zijn voor de kwaliteit. Het is weliswaar niet gemakkelijk om PWA'ers te vinden omwille van de lage verdiensten en de beperkte prestatiemogelijkheden.

Voor de diensten voor gezinszorg was er in het verleden een jaarlijkse stijging van 4 percent vastgelegd om de noodzakelijke gezinszorg te bereiken. In de praktijk is deze stijging nooit gerealiseerd om budgettaire redenen. Op welke manier denkt de minister erin te slagen om tegen 2010 de programmatie te bereiken? Op welke wijze zal zij bij de uitbreiding van de diensten voor gezinszorg streven naar een regionale verdeling van de capaciteiten, om zo de geografische toegankelijkheid van het aanbod te waarborgen?

Ook voor basisallocatie 34.01 over opvoedingsondersteuning dalen de middelen. Dit is ietwat in tegenspraak met de belofte in de beleidsnota. Het gaat voor het zoveelste jaar op rij om een daling van de middelen, die telkens op dezelfde wijze wordt gemotiveerd.

Over het decreet betreffende opvoedingsondersteuning zou een bezinning nuttig zijn. Mevrouw Dillen onderstreept dat haar fractie het principe van dat decreet steeds heeft ondersteund, maar dat het tijd is om de toepassing ervan te evalueren en te kijken wat in de praktijk misloopt. Voor er een decreet was waren er veel misbruiken, maar de vraag is toch of er vandaag voldoende controle is om misbruiken uit te sluiten. Ook bij de concrete invulling van sommige projecten en de geformuleerde doelstellingen bij de aanvragen kunnen vragen worden gesteld. Op een minder druk moment moet hierover eens van gedachten worden gewisseld.

Spreekster vraagt ook prioritair aandacht voor de Centra voor Integrale Gezinszorg. Al te vaak zijn er tegenwoordig gezinsdrama's en daarnaast is er de problematiek van het toenemend aantal echtscheidingen en eenoudergezinnen. Deze centra vervullen een belangrijke rol, maar ze genieten te weinig bekendheid. Het is belangrijk hieraan meer aandacht te besteden, want als die centra een lage

drempel hebben, kunnen op het terrein misschien positieve resultaten worden geboekt.

In basisallocatie 34.04 worden behoorlijke budgetten ingeschreven, maar enige toelichting over de wijze waarop dit wordt ingevuld zou toch wenselijk zijn.

In de beleidsnota wordt aandacht besteed aan de harmonieuze combinatie van gezin en arbeid. In deze begroting is hier echter, met uitzondering van het hoofdstuk over de kinderopvang, te weinig aandacht voor.

Tijdens de vorige legislatuur werden onder de titel 'kwaliteit van werk, kwaliteit van leven' nieuwe initiatieven aangekondigd met de bedoeling bedrijven en werknemers te sensibiliseren voor een betere combinatie van gezin en arbeid. Het was de doelstelling een beter evenwicht te bereiken tussen werk, vrije tijd en gezin. Op dit vlak werden nuttige preventiecampagnes gevoerd.

Zware arbeidsdruk kan, in combinatie met de opvoeding en zorg voor kinderen, leiden tot stress en tot fysieke en psychische problemen. Inzake preventie heeft de minister een belangrijke opdracht. Op welke wijze zal zij dit als prioriteit beschouwen?

Spreekster noemt zich een vurig pleitbezorger van een harmonieuze combinatie tussen gezin en arbeid, maar zegt dat het tegelijkertijd belangrijk is om aandacht te besteden aan thuiswerkende ouders en hun ondersteuning en erkenning te geven.

Tijdens de vorige legislatuur werd een ballonnetje opgelaten, maar verder gebeurde er niets. Er mocht worden verwacht dat minister Vervotte meer aandacht zou besteden aan het uitwerken van een eigen statuut voor thuiswerkende ouders. Het is weliswaar belangrijk aandacht te besteden aan kinderopvang en buitenschoolse opvang, maar ook ouders die vrijwillig een andere keuze maken, hebben recht op ondersteuning.

Zowel de Raad van State als het Arbitragehof hebben hierover arresten gevelde, waaruit blijkt dat het een Vlaamse bevoegdheid is. De in het federale parlement ingediende voorstellen werden afgewezen na het verschijnen van de arresten. Wat is het standpunt van de minister hieromtrent?

Het Rekenhof wijst er in zijn advies op dat de begroting van Kind en Gezin geen rekening houdt met de inkomsten en uitgaven die verbonden zijn aan de sale-and-rentback-operatie. Deze operatie is wel opgenomen in de versie van de begroting die het Rekenhof rechtstreeks van Kind en Gezin heeft ontvangen. Nog volgens het Rekenhof is de begroting niet in overeenstemming met de krediettabel en de begroting van Kind en Gezin. Kan daarover een toelichting worden gegeven?

In de begroting van Kind en Gezin wordt terecht veel aandacht besteed aan kinderopvang en buitenschoolse opvang. Ook daar pleit spreekster ervoor dat Kind en Gezin vraagt de middelen te verhogen. De minister heeft weliswaar al aangekondigd het aantal plaatsen tegen het einde van de legislatuur spectaculair te verhogen, maar met de ingeschreven middelen moet worden gevreesd dat nooit het vooropgestelde aantal plaatsen zal worden bereikt.

– *Uiteenzetting van mevrouw Elke Roex*

Mevrouw Roex is tevreden dat de middelen voor de thuiszorg groeien, zelfs al is de groei lager dan in het decreet vooropgesteld. Er is nood aan duidelijke en objectieve criteria op basis van regionale verdelingen en een bewust gericht doelgroepenbeleid om de bijkomende uren te verdelen. Het zou worden betreurd als – zoals in het verleden vaak gebeurde – de toekenning van de bijkomende uren enkel volgens de grootte van de bestaande organisaties gebeurt.

Welke criteria worden gebruikt om de bijkomende uren te verdelen? Worden de onderbedeelde regio's extra bediend? Is de administratie voldoende uitgerust om goede sturingscriteria te ontwikkelen?

Er is veel aandacht voor opvoedingsondersteuning. Kinderopvang moet een grotere rol spelen in de gezinsondersteuning. Waarom krijgen de gesubsidieerde kinderdagverblijven en de diensten voor opvanggezinnen geen extra middelen of personeel?

Uit de tabellen van Kind en Gezin over de begrotingen 2004 en 2005 blijkt dat de cijfers van het werkgelegenheidsakkoord en de ondernemingsconferentie soms wel en soms niet zijn opgenomen. Het is moeilijk om hieruit wijs te geraken.

In de toelichting wordt gesteld dat er voor de financiering van de consultatiebureaus en het sociaal statuut van de onthaalouders een oplossing komt bij de begrotingscontrole 2005. Dit is lovenswaardig, maar wat zijn de garanties?

Voor Kind en Gezin is er voor 2004 en 2005 een besparing van ongeveer hetzelfde bedrag: 1,8 miljoen euro. In 2004 stond dit ingeschreven als een eenmalige besparing. Gaat het in 2005 over dezelfde besparing? Hoe zal deze besparing worden opgevangen?

Bij de eenmalige besparing is sprake van een vertraging van de uitvoering van de principiële akkoorden voor de kinderopvang. Hangt hier al een bedrag aan vast of wordt de uitvoering en financiering van de principiële akkoorden uitgesteld?

– *Uiteenzetting van de heer Tom Dehaene*

De heer Dehaene zegt dat de evaluatie van het decreet over opvoedingsondersteuning bij CD&V boven aan het lijstje staat van de decreten die eens nader moeten worden bekeken.

Er is een enorme stijging, met 600 miljoen Belgische frank, voor de urencontingenten van de gezinszorg. In tijden dat er meer middelen beschikbaar waren dan nu bedroeg de stijging amper 1 percent, terwijl de stijging nu 2,31 percent bedraagt.

Spreker doet een oproep hierover contact op te nemen met de minister van Werk, om ervoor te zorgen dat er voldoende instroom is van voldoende gekwalificeerd personeel. Er moet worden vermeden dat er middelen zijn, maar dat onvoldoende personeel kan worden gevonden.

De bedenkingen van mevrouw Dillen bij het decreet over de opvoedingsondersteuning kunnen worden onderschreven, maar het is normaal dat bij het opmaken van de begroting rekening wordt gehouden met het feit dat de kredieten de voorbije jaren niet werden opgebruikt. De kritiek op de daling van de budgetten is dan ook ongepast.

Is er aangaande Kind en Gezin een evaluatie gepland van het statuut van de onthaalouders?

Kan worden uitgelegd wat in 2004 is gebeurd met de dotatie aan Kind en Gezin voor de financiering van de aankoop van gebouwen en het uitvoeren van verbouwingen?

– *Uiteenzetting van mevrouw Vera Jans*

Mevrouw Jans merkt op dat in de toelichting bij de begroting staat dat er ruimte is voor de uitbreiding van de urencontingenten voor gezinszorg met 2,31 percent. Dat is minder dan bepaald in het decreet, maar het is wel een duidelijke stijging in vergelijking met de voorbije jaren. Deze uren zullen worden verdeeld op basis van een optimale regionale spreiding, om de geografische toegankelijkheid te optimaliseren. Hoe zullen deze bijkomende uren worden verdeeld?

In de provincie Limburg is er al een vrij goed uitgebouwde thuiszorg, die vrij zwaar belast is. Als de verdeling enkel gebeurt op basis van de geografische toegankelijkheid en de regionale verdeling, moet Limburg – als beste leerling van de klas – dan vrezen gestraft te zullen worden? In de beleidsnota wordt de uitbouw van de thuiszorg aangekondigd, maar wel op basis van de demografische evolutie.

– *Uiteenzetting van mevrouw Vera Van der Borgh*

Mevrouw Van der Borgh merkt op dat het urencontingent inzake gezinsaanlegenheden sterk toegenomen is, zeker in vergelijking met sectoren als de bijzondere jeugdbijstand of de bejaardenzorg. Zij betwijfelt echter of een stijging van het urencontingent voor de dienst gezinszorg de meest geschikte manier is om jonge gezinnen de mogelijkheid te bieden werk en gezin te combineren. Op dit vlak zouden andere denkkaders moeten worden ontwikkeld. Gezinshulp kan wel een rol spelen voor gezinnen waar een partner ernstig ziek is. Het probleem blijft dat de kostprijs voor de gezinnen die actief zijn, vrij hoog ligt.

De subsidies voor verenigingen en voorzieningen dalen, in uitvoering van het decreet betreffende de thuiszorg, met 120.000 euro. Wat betekent dit concreet? Worden verenigingen of mantelzorgers getroffen?

Ook de subsidies voor de kraamcentra zijn niet meer ingeschreven in de begroting 2005. Komt dit omdat deze subsidie is opgenomen in de begroting van Kind en Gezin?

Er ontbreken ook middelen voor de uitvoering van het decreet betreffende adoptie.

Inzake preventieve kinderzorg wordt Kind en Gezin geconfronteerd met een tekort aan artsen. Art-

sen zijn niet meer geïnteresseerd in werk voor een consultatiebureau, want financieel is dat niet erg interessant. Kind en Gezin heeft in dat verband een studie met suggesties laten uitvoeren. Worden die in praktijk gebracht?

De toestand van de minicrèches is bijzonder precair. Ook daarover heeft Kind en Gezin een studie met suggesties laten uitvoeren. Daarvoor is echter niet in middelen voorzien. Hoe wil de minister het probleem dan wel aanpakken?

– *Uiteenzetting van mevrouw Mieke Vogels*

Mevrouw Vogels ziet in het thuiszorgdecreet een goede stimulans om netwerkvorming in de thuissector te stimuleren. Er is in het decreet over de eerste lijn een eerste stap gezet om de samenwerking met de gezondheidszorgsector te verstevigen. Dat kan bij de beleidsbrief worden besproken. Inzonderheid kan dan worden ingegaan op de visie van de minister over de relatie van de verschillende elementen van het thuiszorgdecreet met het eerste lijnsdecreet en de plaats ervan in de nog op te richten cel samenwerking eerste lijn, en ook over haar visie op de verdere toekomst van de regionale en de lokale dienstencentra.

Wat het thuiszorgdecreet betreft, is de minister erin geslaagd om het aantal uren thuiszorg sneller te laten stijgen dan vorig jaar. De stijging bedraagt 2,3 percent. Hoewel mevrouw Becq vroeger 4 percent wou, moet worden toegegeven dat dit toch een vooruitgang is.

Vragen kunnen wel worden gesteld over de verdeling van de uren. Het is stevast een moeilijke evenwichtsoefening tussen gebieden met een tekort aan aanbod en gebieden met veel thuiszorg maar bijna geen residentiële zorg, zoals Limburg. Zal de minister de verdeling van uren gebruiken om de thuiszorgdiensten van de OCMW's aan te zetten tot schaalvergroting en fusie?

Waar zitten de besparingen in basisallocatie 34.03? Als er meer kredieten ter beschikking worden gesteld, zoals voor basisallocatie 34.02 het geval is, wordt vermeld waar die naartoe gaan. Hier is sprake van een vermindering, maar meer uitleg is er niet. Wie krijgt er minder?

Experimentele projecten hadden tot doel een nieuwe reglementering uit te werken voor de dag-

verzorgingscentra. Die centra worden alsmaar belangrijker, zeker voor gezinnen waarin één van de partners dement wordt en een permanente thuisopvang niet meer gaat. Zwaar zorgbehoevenden met fysieke gebreken en zwaar dementerende personen zitten er samen. Dat kan niet. Zijn er resultaten van die projecten? Zo ja, is de minister bereid ze op de tafel van de interministeriële conferentie te leggen?

De minister heeft gezegd dat de lineaire besparing op het personeel - het niet vervangen van mensen die vertrekken - niet zou gebeuren in de continuïteitsdiensten, ook niet in die van Kind en Gezin. Hoe zal de minister die besparingen dan wel realiseren? Er moet daarover toch iets met minister Bourgeois zijn afgesproken?

Spreekster is geschrokken van het feit dat de regering eenzijdig beslist om de gebouwen van Kind en Gezin via een sale-and-leaseback-operatie op de markt te gooien. Dat is in een VOI toch de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur? Als minister is haar vroeger verweten dat zij onvoldoende rekening hield met het middenveld en de raad van bestuur. Wat nu gebeurt is echter veel ingrijpender. Dit is bovendien een kortzichtige manier van besparen. Men verkoopt zijn kroonjuwelen. Bovendien gebeurt het op een blinde manier. Dat zou nog kunnen als men de centrale administratie zou willen decentraliseren, maar dat is hier niet het geval.

1.041.000 euro wordt bespaard door het opheffen van de schorsing van de herleidingsmaatregel vanaf begin 2005. Het is zorgwekkend dat daarop nog zoveel kan worden bespaard. Die maatregel was destijds uitgevaardigd omdat er een tekort aan onthaalouders was. Betekent deze besparing dat de toestroom van onthaalouders nog altijd onvoldoende is?

Wat wordt bedoeld met de zin: 'Dit financieringstekort wordt nog aangescherpt door de evolutie van de ouderbijdrage.'? Zijn de bijdragen van ouders en overheid inmiddels gedaald of gestegen? Is er een evolutie merkbaar? Wat zijn de oorzaken?

Komt er dit jaar nog een nieuwe storting aan het federale Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten (FCUD)? Gebeurt dat in 2004 of in 2005? Is er al afgesproken waarvoor die bijdrage zal dienen? Dient het geld om de weddendrift op

te vangen of om nieuwe initiatieven voor Buitenschoolse Opvang goed te keuren? Is het mogelijk om met de beschikbare kredieten de sector te managen? Of komen er nieuwe crisissen? Dat moet misschien eens op een interministeriële conferentie worden besproken. Wat zal de minister ondernemen om ervoor te zorgen dat de bevoegdheid inzake kinderopvang voor eens en voor altijd een Vlaamse bevoegdheid wordt, en dat de middelen ook naar Vlaanderen worden overgeheveld?

Wat betekent de passus 'de structurele stijging van het aantal zittingen in de consultatiebureaus'? Zijn er bijkomende consultaties doordat meer problematische gezinnen zich aanmelden? Het aantal geboorten stijgt immers niet. Hoe zit het met het vinden van artsen voor die consultatiebureaus? De minister voorziet in bijkomende recurrente middelen voor nieuwe initiatieven voor kinderopvang in het kader van het Vlaamse economische relancebeleid. Wordt hier naar de kinderopvangcheques verwezen?

Er is een besparing van 234.000 euro op 'apparatuurkosten' ingeschreven. Heeft Kind en Gezin apparaten gevonden waarop kan worden bespaard?

– *Reactie van de heer Steven Vanackere*

De heer Vanackere merkt op dat mevrouw Vogels gewaagde van een verkoop van de kroonjuwelen. In de commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting is zopas uitvoerig uitgelegd dat het hier niet om een debutgetteringsoperatie gaat. Als het al om een verschuiving gaat, is die doorgevoerd om ervoor te zorgen dat de globale begroting van bijvoorbeeld Welzijn, door het activeren van een deel van het vermogen, min of meer behouden kan blijven en dat er in de sector Welzijn minder dan elders moet worden bespaard. Dat is zonder meer een goede zaak.

Technisch gesproken gaat het niet om een verkoop, maar om een erfpacht. De opbrengst van de operatie gaat naar het reservefonds van Kind en Gezin. De vrees van mevrouw Vogels voor een hold-up is ongegrond: de middelen blijven in het reservefonds van Kind en Gezin. Via erfpacht worden middelen geactiveerd. Heel wat collega's van minister Vervotte moeten in andere commissies grotere besparingen meedelen. Jammer genoeg moet ook hier soms worden vastgesteld dat de behoeften niet volledig worden gedekt. Het is geen geheim dat de

begroting in 2005 - en in 2006 evenmin - een normale groeivoet zal kennen. Waarschijnlijk moet op een beleidsmarge worden gewacht tot in 2007. Niettemin is de sector Welzijn op een opmerkelijke manier gespaard gebleven van al te veel inspanningen.

– *Uiteenzetting van mevrouw Trees Merckx-Van Goey*

Mevrouw Merckx-Van Goey wijst erop dat in het regeerakkoord punten staan die in elk programma aan bod zouden moeten komen. Zo wil de Vlaamse Regering de Lissabondoelstelling realiseren. De werkzaamheidsgraad moet omhoog. Er is het probleem van de vergrijzing en de verhouding tussen jongeren en ouderen. In de beleidsnota wijst de minister op de Lissabondoelstelling, en ook op het feit dat een onvoldoende groei van de economie problemen zal doen rijzen voor de social-profitsector. Hoe past het welzijnsbeleid in dat streven waarvoor al in 2005 resultaten moeten worden behaald?

Dikwijls brengt de administratieve rompslomp de kerntaken van de voorzieningen in gevaar. Hoe zit dat in de zorg- en gezondheidssector? De regelgeving inzake gezinsaanleggenheden is complex, zowel voor de gebruikers als voor de voorzieningen. Kan dat worden vereenvoudigd?

De heer Dehaene voerde zo-even terecht aan dat het decreet over de opvoedingsondersteuning geëvalueerd moet worden. Het is wel jammer dat de middelen ervoor in 2005 verder verminderd zijn. Tijdens de afgelopen zittingsperiode is dat ook meermaals betreurd. De daling tijdens de jongste jaren is spectaculair, vooral in het licht van de nood aan opvoedingsondersteuning. Misschien moet het oude voorstel van resolutie over opvoedingsondersteuning van mevrouw Becq eens opnieuw worden bekeken.

Daar zou snel iets aan gedaan moeten worden, zonder eerst nog wat te bestuderen en inventariseren. Er is enerzijds een kader nodig om het aanbod aan opvoedingsondersteuning substantieel te verhogen, toegankelijker te maken en te coördineren en anderzijds moet een naadloze overgang tussen de verschillende niveaus in de preventie worden verzekerd. In de vermelde resolutie werd gevraagd om voor specifieke doelgroepen zoals eenoudergezinnen, nieuw samengestelde gezinnen, kansarme

gezinnen en allochtonen een aanvullend aanbod te organiseren. Die aanpak is te verkiezen boven het discours dat vroeger werd gehouden. Toen sprak men van misbruiken. Er moet radicaal en positief naar meer opvoedingsondersteuning worden gegaan.

Wat kindermishandeling betreft, is het duidelijk dat niet alleen de gespecialiseerde organisaties ermee te maken krijgen, maar een bredere waaier van allerlei psychiatrische diensten, Kind en Gezin en nog andere diensten. Zij kunnen op dat vlak ook een verantwoordelijkheid opnemen. Is er geen nood aan een overkoepelende organisatie? Hoe verhouden al deze diensten zich bijvoorbeeld tot de Integrale Jeugdhulpverlening? Is er een relatie met de Bijzondere Jeugdzorg?

Het grote voordeel van dit programma is toch dat het laagdrempelig is en niet gelabeld wordt als bijzondere jeugdzorg. De samenleving is bovendien helemaal veranderd. Bemiddeling moet een kans krijgen alvorens het probleem wordt gejuridiseerd. Basisoorzaken moeten eerst aan de orde komen alvorens zogenaamd orde op zaken moet worden gesteld. Zijn er voldoende middelen uitgetrokken? Niet voor alle problemen bestaat een oplossing, maar de politieke wereld moet wel een duidelijke richting aangeven.

De Centra voor Integrale Gezinszorg hebben een specifieke gezinsondersteunende en opvoedende werking. Binnen Kind en Gezin zijn dat de CKG's of de centra voor kinderzorg. Jonge moeders hebben nood aan opvang. De mogelijkheid moet ook worden gecreëerd om kinderen van hetzelfde gezin in crisissituaties samen op te vangen. Er is wel in een verhoging van de middelen voorzien voor de centra van integrale jeugdhulp, maar het lijkt wel of het alleen maar een indexering betreft. Misschien moet in de commissie de toekomstrol en de omkadering van CKG's en CIG's nader worden bekeken.

In de begroting 2005 is voor Kind en Gezin niet al te veel bespaard, maar voor 2004 is bespaard op de diensten voor opvanggezinnen. Uit een studie van het Hoger instituut voor de Arbeid (HIVA) blijkt dat de werkdruk in de sector abnormaal hoog is. Met de besparing in 2004 wordt de buffer geschrapt. Het gaat nochtans om diensten die het minst aan de overheid kosten. Een kind plaatsen in een opvanggezin kost de overheid 2.300 euro,

terwijl de kostprijs in een kribbe 8.000 euro bedraagt. De besparingen worden blijkbaar gefocust op diensten die de overheid het minst kosten, terwijl de omkadering op dat vlak veel te klein is. Op welke wijze zal de minister tegemoet komen aan de resultaten van de studie, zodat de diensten voor opvanggezinnen de mogelijkheid wordt gegeven om hun job naar behoren uit te voeren?

Die diensten spelen bijvoorbeeld een belangrijke rol voor het sociaal statuut voor de onthaalouder. Dat zijn taken die ze vroeger niet hadden. Het was misschien een extra buffer, maar er zijn zeker ook prestaties voor in ruil gegeven.

Tot slot vestigt mevrouw Merckx-Van Goey er nog de aandacht op dat de vaccinatiedatabanken die binnen Kind en Gezin bestaan, nu ook worden uitgebreid naar de 18-jarigen. Moeten bijvoorbeeld baby's nu ook tegen pneumokokken worden gevaccineerd? Hoe ziet het programma voor het volgend jaar eruit?

– Antwoorden van minister Inge Vervotte

Minister Vervotte zegt dat het gezinsbeleid een inclusief beleid is. Hier gaat het om de programmatie van sommige aangelegenheden. De combinatie arbeid en gezin is deels opgenomen in het antwoord op de flexibele kinderopvang via Kind en Gezin en zal straks nog aan bod komen.

Inzake de thuiswerkende ouder zijn nog geen stappen ondernomen. De arresten waarnaar wordt verwezen, zullen worden opgevraagd en nader bekeken. Over de thuiszorg en het groeipad gezinszorg zijn verschillende vragen gesteld. Het urencontingent wordt bepaald in samenhang met de leeftijdsgroepen. Al naargelang de leeftijdsgroep krijgt men een aantal uren per jaar. Per inwoner van de leeftijdsgroep tussen 0 en 59 jaar is in een contingent voorzien van een half uur per jaar. Per inwoner van de leeftijdsgroep tussen 60 en 70 jaar is dat 3,5 uren per jaar, per inwoner van de leeftijdsgroep tussen 75 en 84 jaar 17,5 uren per jaar en per inwoner van de leeftijdsgroep vanaf 85 jaar en ouder is dat 40 uur per jaar. Zo kan men de evolutie ook opvolgen. Als dit wordt toegepast op de bevolking, moet het urencontingent voor het jaar 2005 stijgen met 2,37 percent in vergelijking met 2004. Dat percentage is ook gerealiseerd. De stijging komt dus tegemoet aan de demografische evolutie.

Artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering waar geregeld naar wordt verwezen, stelt duidelijk dat het jaarlijks bijkomend aantal subsidiabele uren vanaf 1 januari 2000 minstens 4 percent bedraagt van het totaal aantal subsidiabele uren van het voorgaande jaar zonder dat de programmatie, zoals in artikel 2 wordt bepaald, kan worden overschreden. Het kan ook zo worden gesteld dat de programmatie wordt gevolgd.

Inzake de principes en criteria van verdeling zoals ze in 2004 werden toegepast, is er eerst en vooral een voorafname door de fusies. Openbare diensten die wensten samen te werken werden hiertoe via een meerjarenplanning aangemoedigd. Daarin werd bepaald hoeveel bijkomende uren zij in de volgende twee à drie jaar konden ontvangen. Door deze operatie zijn in 2005 reeds 7.361 uren voor de welzijnsregio Kempen voorbestemd en 7.500 voor de welzijnskoepel Vlaams-Brabant. Er is ook een voorafname voor nieuwe erkenningen. Deze diensten ontvangen dan minstens 4.617 uren. Dat is de wettelijke minimale bezetting van 3 FTE verzorgenden. Het aantal erkenningaanvragen voor 2005 bedraagt 1, namelijk het OCMW Maasmechelen.

De voorafname voor Brussel is een principiële beslissing die dateert van 2004. Vooraleer een beslissing kan worden genomen voor een nieuwe principiële voorafname ter ondersteuning van Brussel, moet dan ook worden geëvalueerd of de bijkomende uren die in 2004 werden toegekend, ook werden gerealiseerd. Het is duidelijk dat bepaalde problemen nader moeten worden onderzocht, samen met Brussels staatssecretaris Grouwels en anderen omdat daar de programmatie vaak veel hoger is dan de invulling. Er moeten ook maatregelen genomen worden die te maken hebben met het vinden van personeel.

Het overblijvende saldo wordt dan verdeeld tussen privé-organisaties en openbare initiatieven. De verdeelsleutel is er één van 82/18. Dat weerspiegelt de verhouding tussen het aantal erkende privé- en openbare organisaties. De verdeling van de 18 percent uren van de openbare diensten verloopt via een bevraging aan de diensten. Het gaat om het aantal bijkomende uren dat zij wensen en met zekerheid effectief kunnen invullen. Vanuit Leuven werd bijvoorbeeld concreet gevraagd om afspraken te mogen maken met andere erkende diensten omdat zij de uren niet zelf konden invullen. Dat werd toegestaan. Het is immers belangrijk dat er

een heroriëntatie kan plaatsvinden en een afspraak kan worden gemaakt als wordt vastgesteld dat er een urencontingent overblijft.

Het aantal PWA'ers die huishoudelijke taken op zich nemen vermindert zeer sterk door de regeling met de dienstencheques. De evolutie zal in de toekomst niet anders zijn. Er wordt niet alleen gestreefd naar afspraken met de heer Vandenbroucke, maar ook met mevrouw Van Brempt, die bevoegd is voor sociale economie. Zij heeft projecten lopen zoals de buurt- en nabijheidsdiensten. Er is een totale visie nodig inzake ondersteunende diensten, zoals de oppoetshulp en alles wat daarmee te maken heeft.

De evaluatie van opvoedingsondersteuning is opgenomen en volledig onderschreven. Het mag niet alleen gaan om vorming en educatie, maar ook om preventieve gezinsondersteuning en informatie en advies. Het moet alleszins een bredere invulling worden dan vandaag het geval is en vooral uitgaan van het positief ouderschap. In de toekomst zal dat ook op die manier worden geëvalueerd.

De heer Stefaan Devos, kabinetsmedewerker, zegt in verband met de daling voor de opvoedingsondersteuning, dat het krediet door de besparing van 42.000 euro op 96.000 euro is terechtgekomen. Dit is het niveau van 2003 en dat is toen voor de volle 100 percent uitgevoerd. De jaren voordien was het krediet 400.000 euro. Het uitvoeringspercentage bedroeg toen evenwel slechts 25 tot 29 percent. Het uitvoeringspercentage werd doorgetrokken naar het niveau van 2003 en het krediet werd op 96.000 euro gebracht. Dit heeft tot een besparing met 42.000 euro geleid.

Minister Vervotte stipt voorts aan dat de centra voor integrale gezinszorg momenteel wél voldoende bekend zijn. Immers, in 2002 bedroeg de bezetting 89,81 percent. In 2003 was dat opgelopen tot 97,17 percent.

De stijging voor de centra voor integrale gezinszorg heeft onder meer met anciënniteit van het personeel en indexering te maken. Het gaat dus niet om een verhoging van de middelen.

Wat de beschikbare plaatsen kinderopvang betreft, is blijkbaar enige onduidelijkheid ontstaan. Het Vlaams economisch relancebeleid heeft hiervoor 4 miljoen euro opgeleverd. Voor de kinder-

dagverblijven gaat het om 217 plaatsen. 32 plaatsen zijn in 2004 gerealiseerd. 185 plaatsen zullen in 2005 tot stand komen. Voor de opvanggezinnen gaat het om 224 plaatsen. 28 plaatsen zijn in 2004 gerealiseerd. 196 plaatsen zullen in 2005 tot stand komen. Voor de buurt- en nabijheidsdiensten gaat het om 222 plaatsen. 282 plaatsen zijn dus in 2004 gerealiseerd, 381 plaatsen zullen in 2005 tot stand komen. De middelen van het Vlaams werkgelegenheidsakkoord, in totaal net iets meer dan 5 miljoen euro, zullen aan de flexibele opvang en aan de uitbreiding van de IBO's worden besteed. De flexibele opvang heeft er in 2004 116 plaatsen bij gekregen en zal er in 2005 nog eens 217 plaatsen bij krijgen. De uitbreiding van de IBO's heeft in 2004 82 plaatsen opgeleverd en zal in 2005 160 plaatsen opleveren.

De kraamcentra zijn in de begroting van de thuiszorgdiensten opgenomen.

De heer Devos merkt op dat basisallocatie 34.03 een daling met 120.000 euro vertoont. Die daling is eigenlijk de combinatie van twee zaken. Ten gevolge van een indexering komt er 200.000 euro bij. Aangezien tegelijkertijd 320.000 euro wordt bespaard, komt dit uit op 120.000 euro. De middelen van de Nationale Loterij zullen deze besparing opvangen. Het gaat hier onder meer om de personenalarmsystemen en om het project rond oudermishandeling.

De minister zegt voorts dat de dagverzorgingscentra tot op heden een basiserkenning van de Vlaamse Gemeenschap en een bijkomende erkenning van de federale overheid krijgen voor de zorgcategorieën B en C. Ten gevolge van de afspraken die hierover met de federale overheid zijn gemaakt, zal eerst-daags een protocol worden ondertekend waardoor de zorgcategorieën O en A vanaf december 2004 door middelen van de zorgvernieuwingsprojecten en van het Riziv zullen worden betaald. Zoals in de beleidsnota staat vermeld, zijn dit niet de enige problemen met de dagverzorgingscentra die nog moeten worden opgelost. Nu wordt een eerste stap in de goede richting gezet en later zal worden getracht op dit vlak nog wat regelgevend werk te leveren. Dit staat uiteraard niet los van de bespreking van het woon-zorgdecreet.

Wat het FCUD betreft, heeft zij de sociale partners laten weten op verdere evoluties te hopen. Er is hun om een reactie op de uitspraak van het

Arbitragehof gevraagd. De promotoren hebben blijkbaar schriftelijk te horen gekregen dat de voorgestelde besparingsmaatregelen zullen worden herzien: 'De maatregelen van 2004 blijven gelden, maar de maatregelen van 2005 worden vervangen door een algemene, evenwichtige en proportionele regel.' Aangezien het hier federale materie betreft, kan hier niet veel meer over gezegd worden. De sociale partners laten duidelijk een opening. Dit dossier zal zeker opgevolgd worden. De oorspronkelijk voorgestelde besparingsmaatregel zal worden vervangen door een maatregel die meer rekening houdt met wat er op het terrein leeft.

Planlast is een algemeen gegeven dat in alle beleidsdomeinen aanwezig is. Aangezien er momenteel werk van wordt gemaakt om het lokaal sociaal beleid vorm te geven, zullen binnenkort allicht concrete resultaten kunnen worden voorgelegd.

Wat de vertrouwenscentra kindermishandeling betreft, moet er in eerste instantie een registratie van de hulpvragen komen. Er zijn immers inderdaad vaak alarmerende berichten te horen. Zodra dit is gebeurd, moeten de geregistreerde hulpvragen aan het aanbod worden getoetst.

De diensten voor opvanggezinnen worden op het terrein met veel druk geconfronteerd. In dit verband is een tijdelijke maatregel genomen. Er is echter steeds gezegd dat alternatieve voorstellen van de raad van bestuur van Kind en Gezin niet worden uitgesloten. De minister beklemtoont dat het natuurlijk ook haar taak is om voor een sluitende begroting te zorgen. Momenteel worden, in samenspraak met Kind en Gezin, oplossingen gezocht om de druk op het terrein te verlichten. Er moet rekening worden gehouden met het gelijkheidsbeginsel en met een aantal stappen die sowieso moeten worden gezet. Deze mensen moet een perspectief worden geboden. Om 5.000 bijkomende plaatsen te realiseren, zullen zij zeker nodig zijn.

De Lissabondoelstellingen tenslotte zijn al aan bod gekomen, want die doelstellingen zijn eigenlijk opgenomen in een meer algemeen pleidooi voor de social-profitsector.

Replieken van de leden en weerwoord van de minister

Mevrouw Mieke Vogels vraagt of zij het goed heeft begrepen dat ten aanzien van basisallocatie 34.04

zowel een indexering als een besparing wordt doorgevoerd. Het personenalarmsysteem en de experimentele projecten zullen blijkbaar uit de middelen voor de uitvoering van het thuiszorgdecreet worden geschrapt en met de middelen van de Nationale Loterij worden gefinancierd. *De heer Stefaan Devos* zegt hierop dat die interpretatie niet volledig is. Voor het personenalarm is hier maar ongeveer 100.000 euro uitgetrokken. In de basisallocatie, die in totaal 9,8 miljoen euro bedraagt, is nog steeds een bedrag voor het personenalarm ingeschreven.

Op de vraag van mevrouw Vogels of een uitsplitsing kan worden gegeven van basisallocatie 34.03, antwoordt de minister bevestigend. Zoals al gezegd, staat het personenalarmsysteem nog steeds voor een groot gedeelte in deze basisallocatie ingeschreven. Er wordt enkel een stukje uitgehaald om vernieuwende projecten te financieren.

Mevrouw Vera Jans vraagt met betrekking tot de uren in de thuiszorg of de programmatie op basis van demografische gegevens wordt berekend. Het resultaat van deze berekening wordt in te verlenen uren gezinszorg uitgedrukt. Geldt dit echter ook voor de toekenning van de bijkomende uren gezinszorg? Worden deze uren op basis van de demografische gegevens bepaald of speelt de regionale verdeling hierbij een rol?

De minister antwoordt dat de uren in eerste instantie op basis van de demografische evolutie worden berekend en verdeeld. Hierbij wordt met een aantal elementen, zoals voorafnames van de fusies, rekening gehouden. Bij de verdeling van de bijkomende uren wordt de invulling per provincie in rekening gebracht. In Brussel gaat het om 16 percent. In Vlaams-Brabant gaat het om 67 percent. In Antwerpen gaat het om 78 percent. In Limburg en in Oost-Vlaanderen gaat het telkens om 90 percent. In West-Vlaanderen is alles in feite overstegen. Dit zijn de huidige percentages voor elke provincie. De verdeling gebeurt op basis van een aantal criteria. De provinciale invulling is een van deze criteria.

– *Antwoorden van de heer Lieven Vandenbergh, administrateur-generaal Kind en Gezin*

De heer Vandenbergh zegt dat de Vlaamse Regering de raad van bestuur van Kind en Gezin heeft gevraagd wat hij van de sale-and-rent-backoperatie vond. Na lang beraad heeft de raad aan zijn goedkeuring een paar voorwaarden verbonden. Een van

de belangrijkste voorwaarden betreft het terugvloeien van de opbrengst van de verkoop naar de instelling. De Vlaamse Regering heeft deze voorwaarden aanvaard en de verkoopprijs in de algemene middelenbegroting opgenomen. Aangezien de precieze verkoopprijs uiteraard nog niet bekend is, kan er nog geen bedrag aan de algemene dotatie worden toegevoegd. Op juridisch vlak rijzen er geen problemen en Kind en Gezin is tevreden met de manier waarop deze operatie is uitgevoerd.

Kind en Gezin moet dit jaar 1,8 miljoen euro en volgend jaar 800.000 euro besparen. Het kan deze eenmalige maatregelen zonder bijkomende besparingen in de sector opvangen. In de praktijk zullen de geplande realisaties zelfs geen vertragingen oplopen. Voor Kind en Gezin gaat het eigenlijk niet om een echte besparing.

Aangezien Kind en Gezin niet over voldoende ordonnanceringskredieten beschikt om de vastleggingen uit het verleden te betalen, heeft zich met betrekking tot de kredieten van het VIPA een verschuiving voorgedaan. Dit probleem sleept al een tijdje aan en is door Kind en Gezin reeds bij het opmaken van de begroting 2004 aangekaart. Om dit probleem op te vangen, zullen de overschotten op de dotatie naar de ordonnanceringskredieten worden verschoven. Er zijn dan geen nieuwe regeringskredieten nodig. Aangezien het probleem voor dit jaar is opgelost en het bedrag volgend jaar het vereiste niveau zal bereiken, heeft de minister dit goedgekeurd.

De consultaties in de kantoren van Kind en Gezin blijven stijgen. Meer dan 86 percent van de ouders bezoeken de consultatiebureaus. Door de uitbreiding van het aantal zittingen zijn er op het terrein niet meer voldoende artsen. De bureaus zijn 's avonds en op woensdagnamiddag open, omdat de ouders dan tijd hebben om langs te komen. Op die momenten houden privé-artsen echter zelf graag hun consultaties. Er wordt gepoogd om dat probleem op te lossen. Tot op heden lukt het wel om de consultaties te waarborgen.

Mevrouw Vogels stelt vast dat het aantal mensen dat naar de consultaties komt, blijft stijgen. Er zijn dus meer mensen die kiezen voor consultatiebureaus dan voor een privé-arts. Betekent dit dat het aantal consulten per kind toeneemt?

De heer Van den Berghe antwoordt ontkennend en wijst erop dat dit geprogrammeerd is. Op de vraag

van mevrouw Dillen of het aantal consulten overall stijgt, of alleen in landelijke of stedelijke gebieden, antwoordt hij dat de stijging algemeen is en niet goed kan worden verklaard. Het systeem slaat aan bij de ouders, wat natuurlijk financiële en organisatorische perikelen veroorzaakt.

Hij zegt voorts dat de ontwikkeling van de mini-crèches goed blijft en dat er wordt verwacht dat deze trend zich zal doorzetten in 2005. Er zijn nog voldoende middelen ter beschikking om dit op te volgen. Via een studie is nagegaan of de crèches kunnen rondkomen met wat ze verdienen. Er worden heel veel uren gewerkt, maar de verdiensten zijn laag. Bovendien is hier en daar te veel verloop. Er wordt een actieplan uitgewerkt om de sector meer zekerheid te bieden.

De minister heeft de garantie gegeven dat er niet wordt bespaard op het zorgverlenend personeel. Wat het andere personeel betreft, is Kind en Gezin solidair met de maatregel van de Vlaamse Regering.

De voorbije periode is de gemiddelde ouderbijdrage niet meer gestegen. Nochtans was in een stijging voorzien, omdat die rechtstreeks dient om de werkingskosten in de kinderopvang te betalen. De werkingskosten zijn geïndexeerd, waardoor een gat was ontstaan tussen de inkomsten uit de ouderbijdrage en de uitgaven in de werkingskosten. Dat gat is gedicht in de begroting van volgend jaar. Er wordt wel een studie uitgevoerd over de prijszetting om dat probleem in de toekomst te voorkomen.

Er is een dag uitgetrokken om na te gaan hoe het apparaat afgeslankt kan worden. Kind en Gezin zal zijn bijdrage leveren en bezuinigen op werkingskosten, hoe zwaar dat ook valt.

Voor Kind en Gezin is de vaccinatiedatabank voltooid. De vorige regering had beslist om die operatie uit te breiden naar CLB's en de privé-sector en dit is in uitvoering. Kind en Gezin beslist overigens niet over de programmatie, maar voert alleen uit wat de administratie Gezondheidszorg beslist. De databank van Kind en Gezin zal in de globale vaccinatiedatabank geïntegreerd worden. Voor bepaalde delen van Vlaanderen zal die vermoedelijk functioneren tegen het begin van 2005.

De herleidingsmaatregel is geen besparingsmaatregel, maar het stopzetten van een gunstmaatregel

die was toegestaan als gevolg van de problematiek van het statuut van de onthaalouders. Er is gewacht met het uitvoeren van de herleiding omdat er een heropleving verwacht werd in de sector van de onthaalouders. De herleiding zou dan automatisch vervallen. Er is nu wel een toename van het aantal onthaalouders, maar niet bij deze problematische diensten. Vermoedelijk is er meer aan de hand en heeft een ander ook te maken met de werking van een aantal diensten. Het kapmes zal niet gehanteerd worden, maar er zal op een gematigde manier worden gewerkt zonder aan plaatsingscapaciteit te verliezen en zonder brokken te maken in de sector. Het zal dus op een rechtvaardige manier gebeuren.

Programma 41.5 – Gehandicaptenzorg

– Uiteenzetting van mevrouw Marijke Dillen

Mevrouw Dillen noemt het positief dat er een aanzienlijke stijging van de middelen is met 42,6 miljoen euro. Deze middelen dienen hoofdzakelijk om engagementen uit het verleden na te komen, wat een van de uitgangspunten van de minister is voor het gehandicapttenbeleid. Het siert de minister dat zij deze engagementen niet in vraag stelt en ze consequent uitvoert. Ondanks de stijging, blijven de middelen echter te beperkt en onvoldoende om een nieuw en eigen beleid te voeren.

Er wordt een duidelijk overzicht gegeven van de krachtlijnen van het gehandicapttenbeleid. Dat zijn positieve initiatieven. Er is een stijging van de middelen van het Vlaams Fonds waarbij in de toelichting wordt vermeld waarvoor ze zullen worden gebruikt. In de residentiële sector zullen de voorschotten op tijd worden betaald. De achterstand in behandeling en betaling in dossiers individuele materiële bijstand zal worden aangepakt. Dat zijn allemaal terechte zaken.

Spreekster blijft echter op haar honger inzake het wegwerken van de wachtlijsten. Het is bekend dat dit een fundamenteel probleem is en er mocht worden gehoopt dat minister Vervotte hiervan een absolute topprioriteit zou maken. Het siert haar dat zij eerlijk zegt dat de wachtlijstenproblematiek in 2005 geen prioriteit is. Dat was nochtans een van haar beloftes tijdens de verkiezingen: toen luidde het dat de uitbouw van zorg een speerpunt zou zijn, net zoals het wegwerken van de wachtlijsten. Er werd zelfs zo ver gegaan dat een afdwingbaar

recht op zorg werd geëist. Het is jammer dat dit niet terug te vinden is in de doelstellingen voor de begroting 2005.

De minister kondigt 900 extra plaatsen aan: 395 residentieel of semi-residentieel, 213 in begeleid en beschermd wonen en 300 in de thuiszorgbegeleiding. Dat betekent dat er voor elke plaats in de residentiële opvang gemiddeld 22 kandidaten zijn. In 2003 heeft het Vlaams Fonds een meerjarenplan opgemaakt voor de periode 2003-2007 om de wachtlijsten weg te werken. Er werd in een groeipad voorzien voor het aantal plaatsen in residentiële voorzieningen, in ambulante zorg en voor het persoonsgebonden assistentiebudget. Dat zal echter niet volstaan. In het meerjarenplan was voor 2005 een uitbreiding opgenomen van 1542 plaatsen. In de toelichting wordt voor het resterende gedeelte naar de begrotingscontrole 2005 verwezen. Hoe zal op deze manier het meerjarenplan worden uitgevoerd? Er is immers geen enkele zekerheid dat bij de begrotingscontrole het geld voor de extra plaatsen zal worden gevonden. Wat is de huidige toestand van de wachtlijsten met de verschillende categorieën van de urgentiecodes? Het is begrijpelijk dat daar niet meteen op kan worden geantwoord, dat kan bij het verslag gevoegd worden.

De minister wil binnenkort overleg plegen met de voorzieningen, de gebruikers en het Vlaams Fonds, om met goede ideeën het probleem aan te pakken. Wanneer zal dit overleg plaatsvinden? Is in de begroting een budget ingeschreven om de resultaten van dit overleg uit te voeren?

Voor een aantal onderdelen van de gehandicaptensector worden besparingen doorgevoerd. De richtprijzen voor hulpmiddelen worden niet geïndexeerd en de flexibiliseringspremie voor deeltijds werk en deeltijdse opvang in de voorzieningen wordt gehalveerd. Klopt dit? Hoe lang zal deze maatregel duren? Wanneer zal deze situatie opnieuw worden omgebogen in het voordeel van de personen met een handicap?

Het PAB zal blijkbaar eerst geëvalueerd worden vooraleer het verder uit te bouwen. Die evaluatie zou toch snel moeten gebeuren. Zal daar voorrang aan gegeven worden? Is de minister bereid in deze commissie een grondige discussie te voeren vooraleer nieuwe beslissingen te nemen?

Volgens de voorzitter van het Vlaams Fonds vraagt de gehandicaptensector een duidelijk standpunt

van de hele Vlaamse Regering. Dat kan volledig worden onderschreven. De minister stelt echter dat de begroting 2005 niet toelaat het aantal plaatsen te verhogen. Bestaat bij de overige leden van de Vlaamse Regering de bereidheid om binnen hun middelen een aantal budgetten te verlagen, om voorrang te verlenen aan wat door iedereen als absoluut noodzakelijk wordt ervaren? Als er nog geen overleg is geweest, moet daar werk van gemaakt worden bij de begrotingscontrole.

Naar aanleiding van de vorige begrotingsbesprekingen werd uitdrukkelijk gesteld dat het nieuwe plan over zorgvernieuwing en het persoonsgebonden budget de versterking van de studiedienst van het Vlaams Fonds noodzakelijk maakt, want tegelijkertijd wordt de trajectbegeleiding ingevoerd. Wat is de stand van zaken? Is het aangekondigde Vlaams platform, dat de trajectbegeleiding moet organiseren, al in werking? Volstaan de financiële middelen om de versterking in de praktijk door te voeren?

De centrale zorgsturing zal worden hervormd tot een convenant met regionale overlegnetwerken. Hoeveel stafmedewerkers zijn hiervoor aangetrokken door het Vlaams Fonds? Een regionale werking vergt een permanente bewaking. Werd voor 2005 een budget ingeschreven om de vertegenwoordiging van de verwijzende instanties in het regionaal overleg te ondersteunen?

In het verleden heeft het Vlaams Fonds de opdracht gekregen initiatieven te nemen voor een gemeenschappelijke voorbereiding van een nieuwe overlegronde met de instellingen die bevoegd zijn voor de uitvoering van het gehandicaptenbeleid in de andere gemeenschappen. Wat is de stand van zaken? Zullen op dit vlak in 2005 nieuwe initiatieven worden genomen?

Enkele jaren geleden bleek al dat een gsm-toestel spectaculaire mogelijkheden kan bieden voor de communicatie van doven en slechthorenden. Toen werd bij het Vlaams Fonds aangedrongen dit toestel op de lijst van hulpmiddelen te plaatsen. Is dit gebeurd? Wat is de stand van zaken? Zijn hiervoor financiële middelen ingeschreven?

Werd een definitieve inventaris opgesteld van de geplande bouwprojecten, wat betreft het convergeren van bouwplannen en extra plaatsen? Deze opdracht moest dit jaar worden uitgevoerd. De

investeringen moeten worden gekoppeld aan de meerjareninvesteringsplannen. Wat is de stand van zaken? Ligt de inventaris ter inzage?

In het verleden bleek dat de procedure na een aanvraag bij het Vlaams Fonds erg lang duurde. Ook na goedkeuring duurde het lang voor de uitbetaling gebeurde. De achterstand in de verwerking van dossiers en de lange doorlooptijd voor de gebruiker waren het gevolg van de verdrievoudiging van het aantal zorgvragen, de regelgeving en de interne werking van het Vlaams Fonds. Kan het Vlaams Fonds vandaag de groei van het aantal aanvragen verwerken? Zijn er wijzigingen doorgevoerd inzake administratie en procedure?

– *Uiteenzetting van de heer Bart Caron, met replieken*

De heer Caron merkt op dat in het rapport van het Rekenhof wordt verwezen naar de begroting Welzijn, onder meer naar het wegwerken van de inmiddels zichtbaar geworden wachtlijsten en de programmatiestedie voor de periode 2003-2007.

In het rapport van het Rekenhof staat: 'Met betrekking tot deze problematiek stelt het Rekenhof het onderstaande vast: op 31 december 2003 waren op de wachtlijst 5.642 netto urgente hulpvragen geregistreerd.'. In de toelichting staan geen recente cijfers over de wachtlijsten. Wat zijn de meest recente cijfers waarover de minister beschikt?

Om de wachtlijsten weg te werken moet jaarlijks een recurrent krediet van 22.500.000 euro worden ingeschreven in de begroting van het Vlaams Fonds. Voor 2004 werd een derde van dit bedrag ingeschreven. Twee derde moet in de begroting 2005 worden ingeschreven. Jammer genoeg wordt de in de programmatiestedie voorziene groei niet gerealiseerd. Ook het Rekenhof zegt dat er een minimale behoefte is van 32.200.000 euro om de wachtlijsten weg te werken.

Samen met vele anderen betreurt de spreker dat de mooie belofes die ook in de beleidsnota zijn opgenomen, met vertraging worden uitgevoerd. Ook deze regering slaagt er blijkbaar niet in zachte sectoren die immateriële waarden uitdragen zoals welzijn, volksgezondheid, cultuur en jeugd van – overigens noodzakelijke – besparingen te vrijwaren.

De aanleg van een kruispunt een jaartje uitstellen, doet niemand pijn. Hier zijn echter verwachtingen gecreëerd. Die niet inlossen, doet wél pijn. De bevolking heeft recht op eerlijke communicatie. De wachtlijsten moeten binnen de vastgelegde termijnen worden weggewerkt, en ter zake moeten de mensen weten waar ze aan toe zijn. Er is meer geld nodig, en er moet ook worden nagedacht over flexibiliteit en een andere aanpak, zodat de kosten kunnen worden gedrukt. De betaalbaarheid moet hier de komende maanden opnieuw ter sprake komen.

De minister wil de betalingsachterstand aan de residentiële instellingen bij prioriteit wegwerken. Dat is op zich een goede zaak, maar het is wel wat pijnlijk dat in andere sectoren de groei wordt vertraagd of dat er zelfs wordt bespaard.

Het Rekenhof schrijft dat de budgetten voor de PAB's in 2004 in de begroting van het Vlaams Fonds correct zijn opgenomen. De meerjarenprogrammatie voor 2003-2007 gaat uit van een toename van de budgetten waarmee in de begroting voor 2005 nog geen rekening is gehouden. Het zwaartepunt van de verhoging van het aantal PAB's wordt bijgevolg mogelijk opgeschoven naar de jaren 2006 en 2007, aldus nog het Rekenhof. Is het de bedoeling in 2005 geen bijkomende PAB's te realiseren? Kan, daarom niet vandaag, een overzicht worden gegeven van de wachtlijsten?

De budgethoudersverenigingen vrezen dat het lenigen van de noden in het gedrang komt door hun werking te bemoeilijken. In de begroting is niet langer in die middelen voorzien. Is die beslissing definitief of niet?

In het regeerakkoord staat dat de haalbaarheid van PGB's wordt onderzocht. Voor 2005 is echter helaas geen geld uitgetrokken voor zo'n onderzoek. Hoe wil de minister dat aanpakken?

Tot slot nog een technische vraag. Het Rekenhof merkt op dat wat uit het reservefonds van het Vlaams Fonds wordt weggehaald, hoger is dan wat er wordt ingestopt, zodat er een probleem is met het saldo.

De heer Tom Dehaene vindt dat het geen steek houdt om te insinueren dat welzijn geen bijkomende middelen krijgt, of dat deze regering geen aandacht voor de zachte sector heeft. Het budget stijgt

van 11 naar 13,3 percent van het totaal. Vandaag blijkt wel dat de vorige regering de inkomsten heeft overschat, wat ertoe noopt bij te sturen.

De heer Caron repliceert dat hij niemand iets verwijt, de cijfers niet betwist en weet dat er moet worden bespaard. Er zijn wel grote maatschappelijke noden die niet worden gelenigd en men moet zich daarvan bewust zijn. Hij is ertoe bereid om samen met de minister ervoor te vechten dat de middelen de komende jaren verhogen.

Minister Vervotte betreurt dat wordt gesteld dat het spijtig is dat in de sector wordt bespaard. In het totaalbudget van Welzijn wordt nochtans niet bespaard. Als elke besparing principieel zou zijn afgewezen en er een constant beleid gehandhaafd zou zijn, dan zouden er voor Welzijn nooit extra middelen toegekend zijn.

Mevrouw Mieke Vogels zegt dat de minister deze opmerkingen niet persoonlijk mag nemen. Iedereen in deze commissie en de mensen van de sector zelf delen volgens haar de mening van de heer Caron. De sector is immers jaren ondergewaardeerd.

De welzijnssector kampt met een stijgende vraag en heeft als gevolg van de vergrijzing de komende jaren meer middelen nodig. Het budget wordt onder druk gezet. Enerzijds worden meer middelen toegekend, anderzijds moet fors worden bespaard. Dat was vroeger ook al zo. Dat is een typische techniek van de minister van Begroting.

Het is de bedoeling om daar samen tegen in te gaan en te stellen dat besparingen in deze sector op dit ogenblik absoluut niet kunnen. Dat is de boodschap van de heer Caron. Het gaat dus absoluut niet om een persoonlijk verwijt. Er is in deze tijd geen ruimte meer om te besparen in de welzijnssector gezien de immense uitdagingen, zoals bijvoorbeeld de zorgverzekering of de bijzondere jeugdzorg.

De heer Caron wenst duidelijk te stellen dat hij de stijging van de middelen ten zeerste waardeert. Hij maakte een politieke analyse en constateerde vergrijzing, de problematiek van de inclusie en de exclusie, veiligheidsproblemen, criminaliteit en inburgeringsproblemen. Hij houdt een warm pleidooi om aan die noden tegemoet te komen.

De heer Luc Martens zegt dat deze opmerkingen en vragen uitstekend passen in een plenair debat.

In een commissie wordt immers voor dezelfde materie gepleit. Het punt is dat iedereen binnen zijn eigen partij van welzijn een prioriteit moet maken. Daarin is men blijkbaar veel minder consequent.

– Uiteenzetting van de heer Tom Dehaene

De heer Dehaene vraagt of het Vlaams Fonds kan garanderen dat de middelen die in de begroting staan ingeschreven, zullen volstaan en er later op het jaar geen verrassingen zullen opduiken. Is er een lijst beschikbaar met de machtigingen en de niet-gesplitste kredieten en de verschillen ertussen op het einde van juni 2004? Hoeveel van de vastgelegde kredieten zijn al in de begroting ingeschreven? Hoeveel bedraagt de factuur die wordt doorgeschoven?

Onder artikel 832.3, ESR-code 34.32 van de begroting van het VFSIPH staat op de laatste lijn: 34.2 – gezinsuitkering in natura niet-limitatieve kredieten. Wat valt daar precies onder? Is dat bijvoorbeeld arbeidstrajectbegeleiding?

Mevrouw Heeren signaleerde spreker het probleem met de tolkuren. Er is blijkbaar niet in voldoende middelen voorzien om de maand december 2004 uit te betalen. Is de minister daarvan op de hoogte en zoekt men naar een oplossing? Is er concreet al een afspraak over gemaakt?

Ook wat het PAB betreft, is enige duidelijkheid wenselijk. Er worden heel wat verkeerde signalen naar buiten gebracht.

– Uiteenzetting van mevrouw Mieke Vogels

Mevrouw Vogels wijst erop dat het hier om een gevoelige sector en veruit de belangrijkste post op de welzijnsbegroting gaat. Het gaat bovendien om de helft van de Vlaamse begroting. Vlaanderen is, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de ouderenzorg, volledig bevoegd voor de opvang van personen met een handicap. Dat biedt veel mogelijkheden, maar legt tegelijk veel verplichtingen op. Het zou goed zijn een aantal zaken te verduidelijken precies omdat de sector zo gevoelig ligt.

De voorbije weken is nogal wat onduidelijkheid gecreëerd. In een artikel van 'De Standaard' van 15 november met als titel 'Onrust over wachtlijsten gehandicapten' stelt de minister dat dit jaar een uitbreiding van 550 opvangplaatsen is gepland,

maar dat vanaf september een voorlopige stop op de inhaalbeweging staat, 'niet omdat ik de wachtlijsten niet wil wegwerken, maar omdat er een te grote discrepantie is tussen de planning van nieuwe plaatsen en de realisatie'. Een dag later stond in De Tijd: 'In 2005 zullen we geen vervolg geven aan de inhaalbeweging bij de gehandicapteninstellingen. In de begroting voor volgend jaar zijn de middelen nog niet voorzien. Het heeft weinig zin iets te plannen als het onvoldoende wordt uitgevoerd.' In De Tijd van 19 november staat dan weer: 'Er komen 900 extra plaatsen in de opvang voor gehandicapten. Dat maakte de Vlaamse minister van Welzijn Inge Vervotte gisteren bekend. 395 plaatsen in de semi-residentiële voorzieningen, 212 in beschermd en begeleid wonen, 300 extra in de thuiszorg.'

Een gewone burger kan echt niet meer volgen. Hoe staan de zaken er nu werkelijk voor? Tijdens het voorbije jaar, uitvoering begroting 2004, waren 900 extra plaatsen gepland. Deze plaatsen zijn dit jaar nog niet allemaal gerealiseerd. Ze zullen pas volgend jaar op het terrein ter beschikking staan. De mensen zullen pas het volgend jaar een aantal nieuwe plaatsen zien, maar het gaat dan om de beleidsbeslissingen van 2004. Destijds werd mevrouw Vogels als minister door haar collega voor Begroting ook altijd om de oren geslagen met het percentage uitvoering. Men schrijft nieuwe initiatieven in en op het einde van het jaar is amper 30 percent daarvan effectief uitgevoerd. Dat heeft te maken met de wijze waarop de begroting wordt opgemaakt. Nu gaat het om de begroting van 2005. Die wordt einde december goedgekeurd. Pas in januari zal de raad van bestuur van het Vlaams Fonds, voor het geval er bijkomende middelen zouden zijn – wat nu niet het geval is –, over de invulling ervan kunnen beslissen en een oproep doen naar de sector. De sector kan er dan pas op inspelen. Er zit dus steeds een enorm tijdsverschil tussen de beslissing voor uitbreiding en de realisatie op het terrein.

Het zou goed zijn te bevestigen dat de uitvoering van de begroting 2004 pas in 2005 op het terrein zichtbaar wordt en dat op dit moment in de begroting 2005 in geen enkele zorguitbreiding is voorzien. Dat zou de correcte interpretatie zijn. De minister doet er goed aan niet te verklaren dat te zullen onderzoeken. Dat is een val waar men niet in mag trappen. Het is een val voor mensen die met investeringskredieten werken. Als men stelt over X kredieten te beschikken om een zwart punt weg te werken, kan men die kredieten hetzelfde jaar nog vastleggen.

Er wordt gewerkt met niet-gesplitste kredieten. Wat voor twaalf maanden is ingeschreven, kan vaak slechts twee of drie maanden worden uitgevoerd. Dit is normaal in deze sector. Om die reden werd in 2003 7,5 miljoen euro ingeschreven. De uitbreidingen zouden in totaal 22,5 miljoen euro kosten. Het was toen duidelijk dat 7,5 miljoen euro zou volstaan om het lopende jaar te overbruggen en dat de volledige kostprijs van de uitbreidingen pas in de komende jaren zou moeten worden betaald. Dit is de reden waarom nu bijkomende middelen voor vorig jaar moeten worden ingeschreven.

De minister zou de sector duidelijk moeten zeggen dat niet in middelen wordt voorzien om de wachtlijsten verder weg te werken. Zij gaat er prat op de engagementen van de vorige Vlaamse Regering uit te voeren, maar hier is dit duidelijk niet het geval. Dit kan uiteraard tijdens de begrotingscontrole nog worden rechtgetrokken.

Mevrouw Vogels is het eens met de opmerkingen die de heer Caron over besparingen in sectoren als welzijn, cultuur of gezondheidszorg heeft gemaakt. Haast alle middelen in de begroting van dergelijke sectoren zijn vast met personeelskosten verbonden. Indien er moet worden bespaard, gaat dit steeds ten koste van vernieuwende initiatieven. Bovendien gaat het steeds om besparingen die zeer veel mensen treffen.

Blijkbaar wordt de minister onder druk gezet om alle vernieuwende initiatieven te schrappen. Dat is verschrikkelijk erg. Deze sector telt immers veel idealisten en die mensen werken aan de noodzakelijke vernieuwing van de zorgverlening in de gehandicaptensector.

Er is hier reeds gesproken over het thuiszorgdecreet. Ten aanzien van ouderen is de combinatie van ambulante en residentiële zorg een stuk verder uitgebouwd dan ten aanzien van personen met een handicap. In de loop van de vorige legislatuur is daaraan begonnen. Het zou erg zijn indien men daar nu al mee zou stoppen.

Spreekster vraagt de minister ook om duidelijk haar mening te geven over het paradepaardje van de zorgvernieuwing, het PAB. Tot op heden zijn naar de sector vooral negatieve signalen gezonden. De resultaten van de studie van professor Breda worden vaak uit hun context gerukt en misbruikt om de kostprijs van het PAB te ondermijnen en om

misbruiken aan te tonen. Die studie bevat evenwel ook een hele reeks andere elementen. Deze handelwijze is dan ook bijzonder kortzichtig. Het PAB is de hefboom om de zorgvernieuwing en de gedifferentieerde invulling van de zorgverstrekking uiteindelijk goedkoper te maken.

Momenteel krijgen de betrokkenen de indruk dat het PAB wat opzij wordt geschoven. De minister zou hierover eens duidelijkheid moeten verschaffen.

Er mag niet worden vergeten dat een PAB snel kan worden uitgegeven. Aangezien hiervoor geen infrastructuur nodig is, kan een realisatiegraad van 100 percent gemakkelijk worden bereikt. Het PAB biedt de mogelijkheid om mensen op veel kortere termijn te helpen dan de opvang in een of andere voorziening. De minister moet laten merken dat zij het PAB ernstig neemt.

Zij zou het Vlaams Fonds de opdracht moeten geven om de twee bestaande wachtlijsten te integreren. Momenteel hebben de mensen op de wachtlijst voor een PAB de indruk dat ze vogelvrij zijn verklaard. In tegenstelling tot de mensen op de wachtlijst voor een voorziening, hebben ze eigenlijk geen dossier. Een integratie van beide wachtlijsten zou een krachtig signaal vormen.

Mevrouw Vogels vraagt zich tevens af wat de minister met de budgethoudersverenigingen wil doen. Vanaf 1 januari 2005 zouden deze verenigingen door de budgethouders moeten worden gesubsidieerd. Nu wordt evenwel vastgesteld dat er dit jaar nieuwe PAB's zouden worden verstrekt. Indien de minister het PAB ernstig neemt, moet zij de subsidiëring van de budgethoudersverenigingen doorvoeren. Het PAB moet toegankelijker worden gemaakt voor de mensen die het moeilijk hebben op alle personeelsgebonden voorwaarden een antwoord te formuleren. De budgethoudersverenigingen hebben op dit vlak een belangrijke functie te vervullen.

Het persoonsgebonden budget (PGB) is het resultaat van een fundamentele keuze van het Vlaams Parlement, via een decreet, om de zorgvernieuwing in de gehandicaptensector duidelijk gestalte te geven. Deze commissie heeft toen voltallig verklaard dat de zorgvernieuwing in de gehandicaptensector door middel van het PGB moet worden gerealiseerd.

Het zou jammer zijn als de minister de teksten van de expertenwerkgroep van het Vlaams Fonds, zonder meer in een kast zou opbergen. Deze werkgroep heeft hier zeer veel tijd in geïnvesteerd en heeft bijzonder goed werk geleverd.

Op 6 april 2004 zijn de resultaten van die werkgroep aan de Vlaamse Regering meegedeeld. Hierbij is gezegd dat het rapport aan de voorzitter van het Vlaams Parlement zou worden overgemaakt. Dit rapport moet nog steeds bij de voorzitter van het Vlaams Parlement liggen. Zou het mogelijk zijn alle leden van deze commissie een exemplaar van dit rapport te bezorgen? Na de begrotingsbesprekingen kan het dan eens uitgebreid behandeld worden.

Het Vlaams Parlement heeft uitdrukkelijk voor het PGB gekozen. Het zou bijzonder spijtig zijn indien deze keuze nu onder de mat zou worden geschoven.

Spreekster is ook teleurgesteld dat de minister het besluit betreffende zorgvernieuwing en zorgtrajectbegeleiding in de ijskast wil steken. In feite gaat het hier om het allereerste voorstel om de werking van de wachtlijsten transparanter te maken.

Het Vlaams Fonds beschikt momenteel over 47.000 dossiers. Al deze mensen zijn door de toegangspoort gegaan en hebben daardoor als het ware een ticket dat recht geeft op zorgvoorzieningen. De beschikbare voorzieningen en wie er recht op heeft zijn bekend, maar toch kunnen die twee groepen moeilijk met elkaar in contact worden gebracht. Wie zorgbehoevend is, krijgt een dossier, maar moet voor het overige eigenlijk gewoonweg zijn plan trekken.

De zorgvernieuwing en de zorgtrajectbegeleiding vormen een instrument om een einde aan deze middeleeuwse toestand te maken. Nu is het blijkbaar de bedoeling de zorgvernieuwing om besparingsredenen in de ijskast te steken. Dat is een bijzonder slecht en ernstig signaal.

De minister heeft zich blijkbaar eenzijdig laten adviseren. Zowel in de publicaties van de gebruikers als van het PPG, de pluralistische koepel van de voorzieningen, is sprake van spijt dat dit zorgvernieuwingsbesluit niet wordt uitgevoerd. Slechts in één tijdschrift, namelijk dat van het Vlaams Welzijnsverbond, De Facto, luidt het dat dit zorgver-

nieuwingsbesluit een gedrocht is. Dit hoeft geen gedrocht te zijn. Van elk besluit kan een gedrocht worden gemaakt door het met een grote administratieve striktheid uit te voeren. Sommigen hebben er blijkbaar baat bij alles zeer ingewikkeld te maken zodat het uiteindelijk mislukt.

De basisideeën van dit zorgvernieuwingsbesluit worden gedragen door de sector, evenals de zorgtrajectbegeleiding. Ook hierover is een duidelijk antwoord wenselijk. Er is de minister gevraagd om structurele besparingen door te voeren. De besparing op de zorgvernieuwing en op de projecten van trajectbegeleiding zijn gecatalogeerd als structurele besparingen, zeker wat de middelen voor de zorgaanbieders betreft. Tegelijk zegt de minister dat dit maar is opgeschort tot 1 juli. Dit is slecht bestuur, want een aantal zorgtrajectprojecten zijn lopende en worden mede gefinancierd door de provincie. Die worden nu drooggelegd om ze dan op 1 juli weer op te starten. Hetzelfde geldt voor de trajectbegeleiding. Wie houdt men hier voor de aap: de minister van Begroting of de mensen die met zorgvernieuwing bezig zijn? Op het terrein zitten heel wat mensen te wachten, en dat zijn allemaal mensen die met een enorm groot idealisme werken aan de zorgvernieuwing in de gehandicaptensector.

Het is onbegrijpelijk dat wordt bespaard op de centra voor ontwikkelingsstoornissen, die de kinderen met een handicap detecteren en meestal verbonden zijn aan universitaire ziekenhuizen. Ze zijn tijdens de vorige legislatuur overgedragen aan het Vlaams Fonds, met de bedoeling dat ze meer middelen zouden krijgen. Die centra klagen al lang over een tekort aan middelen en over wachtlijsten. Voor jonge ouders die een kind met een handicap hebben, is het erg belangrijk dat ze weten wat er mankeert aan hun kind. De indruk bestaat dat al degenen die niet veel lawaai hebben gemaakt, het slachtoffer zijn geworden van besparingen en dat zou bijzonder jammer zijn.

De besparingen op de flexibiliseringsbesluiten zijn besparingen op de vernieuwing. Ze hadden precies de bedoeling om middelen die nu residentiële worden ingezet, ambulant te kunnen gebruiken. Dat wordt geschrapt. Spreekster is daarover zwaar teleurgesteld en vindt dat de klok vijf jaar wordt teruggedraaid. Hopelijk is het tegenovergestelde waar.

De heer Luc Martens zegt dat men vijf jaar geleden

zeer tevreden was op het terrein, een jaar geleden was men niet erg tevreden. Hijzelf is al vijf jaar weg uit de regering, maar mevrouw Vogels amper één jaar. Dat zij hier een pleidooi pro domo houdt, vindt hij deontologisch niet erg correct. *Mevrouw Vogels* merkt op dat het verschil met vijf jaar geleden is dat het terrein sindsdien zijn mond durft open te doen. Wachtlijsten waren er toen ook al.

– Uiteenzetting van mevrouw Vera Van der Borgh

Mevrouw Van der Borgh stelt met genoeg vast dat er een grote stijging is van de dotatie aan het Vlaams Fonds. Aangaande het wegwerken van de achterstallige dagprijzen in de residentiële sector, is er een stijging van 25,9 miljoen euro, meteen een van de grootste budgettaire stijgers van de hele begroting. In de toelichting wordt aangegeven dat dit bedrag bestemd is voor het sneller uitbetalen van de achterstallige subsidies van voorgaande dienstjaren aan residentiële instellingen. Deze achterstallen waren de oorzaak van een tumultueus jaareinde van 2003 en een periode van sociale onrust in de gehandicaptensector in de eerste helft van dit jaar. Het is correct dat de overheid in de middelen voorziet om wettelijk vastgelegde verbintenissen aan de instellingen binnen een redelijke termijn na te komen. Die redelijke termijn is sinds maart 2004 in vaste regels gegoten en zodoende bestaat er alvast duidelijkheid over het tijdstip waarop de subsidies van het verleden aan deze instellingen moeten worden uitbetaald.

Minder duidelijk is het volume van die achterstallige subsidies aan de residentiële gehandicaptensector. De berekening van de subsidies van de voorbije dienstjaren moet steeds opnieuw worden bijgesteld. Dit blijkt uit documenten van de begrotingsopmaak 2004 en 2005 van de raad van bestuur van het Vlaams Fonds. De afgelopen 12 maanden heeft de administratie van het Vlaams Fonds blijkbaar haar eigen berekeningen over de definitieve dagprijzen van de instellingen tot het dienstjaar 2003 met 151 miljoen euro moeten bijstellen. Dat wijst op een structureel probleem inzake het opstellen van een realistische raming van de definitieve subsidies aan deze sector waardoor het probleem van achterstallige subsidies steeds verder dreigt uit te deinen. Gezien de belangrijke bedragen is het wenselijk een volledige transparantie te krijgen over de manier waarop deze kostenontwikkeling in de residentiële sector in kaart wordt gebracht. Kan aan de leden van de commissie een kopie worden be-

zorgd van het rapport van het onderzoek dat over deze problematiek in de eerste helft van het jaar is uitgevoerd door de dienst interne audit van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap?

Een tweede opmerking gaat over de dotatieverhoging voor het wegwerken van de wachtlijsten. In de dotatie 2004 aan het Vlaams Fonds was een extra krediet van 19,7 miljoen euro op jaarbasis ingeschreven om aan mensen op wachtlijsten een concreet antwoord te geven. Daarvan werd 6,58 miljoen voorbehouden om nieuwe initiatieven te starten vanaf 1 september 2004. Zullen, analoog met de voorgaande jaren, de extra kredieten voor extra bijstandsprogramma's op een billijke manier verdeeld worden over de prioritaire en zware noden van mensen die hulp willen in een instelling enerzijds en mensen die evenzeer een zware handicap hebben maar verkiezen om te werken met een persoonsgebonden assistentiebudget?

Op 21 december 2001 keurden alle fracties in het Vlaams Parlement het decreet op het toekennen van het persoonsgebonden budget goed met het oog op het invoeren van de behoeftegestuurde toelaging van de voorzieningen en van een zorg op maat voor personen met een handicap. De unanieme stemming was de weerspiegeling van de grote eensgezindheid over deze oriëntering van de zorgvernieuwing in deze sector.

Voor de VLD-fractie is de doelmatige uitvoering van het decreet belangrijk, omdat niet alleen de groei van de sector de wachtlijsten zal oplossen, maar ook omdat de hervormingen van het zorgstelsel broodnodig zijn om aan iedereen die het nodig heeft, bijstand te verzekeren. Kan een exemplaar worden bezorgd van het rapport van het beleidsvoorbereidend onderzoek van de adjunct-administrateur-generaal van het Vlaams Fonds?

Het budget voor de terugbetaling van hulpmiddelen voor personen met een handicap is gestegen met 7,6 miljoen euro. Materiële hulpmiddelen en aanpassingen in de omgeving zijn inderdaad belangrijk om personen met een ernstige beperking zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving te laten wonen. Wellicht kunnen nog maatregelen worden onderzocht om de beschikbare kredieten zo efficiënt mogelijk in te zetten.

De Europese Commissie heeft België op de vingers getikt omdat inzake de terugbetaling van medische

hulpmiddelen via het Riziv en de gemeenschappen de Belgische markt niet toegankelijk was voor buitenlandse leveranciers. België werd gedwongen om zijn regelgeving aan te passen. Zullen maatregelen worden genomen om de Vlaamse markt van niet-medische hulpmiddelen te openen voor leveranciers die hun zetel hebben in andere landen van de EU? Dit kan de consument, de patiënt en de overheid op korte termijn een belangrijk financieel voordeel opleveren.

– Uiteenzetting van mevrouw Vera Jans

Mevrouw Jans stelt vast dat het krediet voor PAB in vergelijking met de tweede begrotingscontrole 2004 stijgt met 3.794.000 euro. Is dat geld goed voor 200 nieuwe PAB-dossiers? Zo ja, dan komt dat tegemoet aan het meerjarenplan van het uitbreidingsbeleid 2003-2007.

De budgetten tewerkstelling in de begroting voor het Vlaams Fonds stijgen met 11 miljoen euro in vergelijking met de begrotingscontrole. In het licht van het BBB zal dat gedeelte overgaan naar andere ministers. Kan worden toegelicht wat precies onder dat bedrag valt? Zullen na de overheveling dezelfde budgetten worden vrijgemaakt voor deze doelgroep? Zullen ze op dezelfde manier worden besteed?

Het decreet over het PGB werd eind 2001 goedgekeurd. Waarom werd de afgelopen jaren geen werk gemaakt van de broodnodige start?

Niet alleen tijdens besprekingen, maar ook in krantenartikels wordt blijkbaar geprobeerd om de voorzieningen tegenover de cliënten of patiënten te plaatsen. Wat daarvan de bedoeling is, is absoluut niet duidelijk. De polarisatie in deze sector is onkies.

De stijgende budgetten komen natuurlijk niet tegemoet aan alle verwachtingen, maar tonen toch aan dat wordt gestart met het wegwerken van de wachtlijsten via een meerjarenplan. De stijgingen zijn ondanks de besparingen voldoende groot om een prioriteit vast te stellen.

Uiteenzetting van de heer Kurt De Loor

De heer De Loor sluit zich, voor wat de PAB's betreft, volledig aan bij de woorden van de heer Caron.

Het besluit over de trajectbegeleiding voorziet in een betere begeleiding van het traject van personen met een handicap en in de erkenning van de expertise die gebruiksorganisaties hiervoor in huis hebben. Het besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 30 september van dit jaar. Ondertussen werd ook een platform 'gebruikersoverleg personen met een handicap' opgericht, maar in de begroting 2005 staat pas vanaf juli een budget ingeschreven voor de werking ervan. Waarom werd de start uitgesteld? Kan de minister verzekeren dat het platform in juli zal worden opgestart?

De indexering van bedragen voor hulpmiddelen in het IMB-beleid wordt uitgesteld. De prijzen op de markt blijven echter wel stijgen. Wie een hulpmiddel koopt, moet nu dus zelf instaan voor het prijsverschil. Wordt aan de vraag van de gebruikers en het kennisondersteuningscentrum tegemoet gekomen? Kunnen de bedragen in die zin worden aangepast?

De nieuwe regering wil werk maken van tewerkstelling. De inschakeling van personen met een handicap op de gewone arbeidsmarkt is daarbij een belangrijke maatregel. Er staan onder meer in Cao 26 tewerkstellingsbevorderende maatregelen in verband met de loonsubsidie en er is de Vlaamse inschakelingspremie (VIP), maar ook daarop wordt bespaard in 2005. Dit komt niet overeen met het groeiscenario dat werd uitgetekend tijdens de rondetafelconferentie van december 2003. Welke weg moeten werkgevers volgen die overwegen om in 2005 wel personeel in dienst te nemen?

– Antwoorden van minister Inge Vervotte

Minister Vervotte beklemtoont dat zij al herhaaldelijk heeft gezegd dat het niet de bedoeling is om de zorgvernieuwing in de ijskast te steken of stop te zetten. Er is ook al diverse keren uitgelegd dat de zorgregie en de trajectbegeleiding voorlopig zijn opgeschort om te vermijden dat in de uitvoering ervan problemen ontstaan. Het klopt absoluut niet dat zij het PAB ook in de ijskast zou steken. In de begroting kunnen de budgetten en cijfers worden teruggevonden die slaan op de opstap die moet worden gerealiseerd. Nu wordt gezegd dat de realisatie van bijkomende plaatsen in 2004 alleen maar de uitvoering is van een beleidsbeslissing die reeds eerder werd genomen. Dat klopt, maar voor die uitvoering moest wel in 15 miljoen euro worden voorzien. De beleidsbeslissing stond voor 7,5

miljoen euro, de uitvoering voor 15 miljoen euro. De grootste hap zit dus bij de uitvoering van de genomen beslissing.

Mevrouw Mieke Vogels tekent hierbij aan dat de vorige jaren 22,5 miljoen euro per jaar stond ingeschreven. Daarvan werd slechts 7,5 miljoen euro uitgegeven, want er kan niet vanaf 1 januari worden begonnen met plaatsen waarover maar zeer kort voordien werd beslist. De overige 15 miljoen euro gingen gewoon terug naar de grote pot. Welzijn had daar niets aan. Nu is de situatie veel beter en correcter. Vroeger wou het Rekenhof deze methode niet aanvaarden. Nu is de situatie dus veel beter, maar het klopt dat het bedrag van 15 miljoen euro het volgend jaar moet worden ingeschreven.

Minister Vervotte bevestigt dat dit bedrag moet worden voorzien en zegt dat dit ook is gebeurd.

Wanneer zij het over een kloof had, bedoelde zij blijkbaar niet hetzelfde als mevrouw Vogels. Zij doelde erop dat het programma 2003-2007, dat werd opgesteld en goedgekeurd door verschillende aanwezigen in deze vergadering, zelfs in 2003 niet werd gehaald. Dat baart zorgen. Het bedoelde aantal plaatsen uit de programmatie werd niet behaald. Bijgevolg mag niet blindelings de programmatie aangehouden worden. Dit staat los van de gap in tijd tussen planning en realisatie, want die is evident. Als de kloof cumulatief wordt voortgezet tot in 2007, moet voor nog veel grotere problemen in de toekomst worden gevreesd. Deze zaak moet dan ook worden bestudeerd.

Het PAB zit wel degelijk mee in het groeipad. De beslissing van 2004 die wordt betaald met de bijkomende 15 miljoen euro, bevat ook een verhoging voor het PAB. Van september tot september gaat het over 200 PAB's. Daarvan werden er al 50 gerealiseerd en staan er nog 150 op stapel. Het PAB-systeem wordt dus niet in vraag gesteld of stopgezet. In de beleidsnota wordt er alleen op gewezen dat het om een nieuw systeem gaat en dat het zoals elk nieuw systeem moet worden bekeken aan de hand van zijn merites en zijn knelpunten. De sector is trouwens vragende partij om de knelpunten samen te bekijken.

De minister zegt voorts dat zij gewonnen is voor één centrale wachtlijst. Zij zal zich daarvoor engageren en hoopt dat dit in 2005 kan worden waargemaakt.

Inzake de budgethouders was in het verleden telkens weer een beslissing ad hoc nodig van de raad van bestuur. Dat zal ook tijdens de volgende raad van bestuur het geval zijn en vermoedelijk zal er een oplossing worden gevonden. De minister beklemtoont dat zij alleen zegt dat een structurele oplossing voor de toekomst nodig is om te vermijden dat de zaak telkens weer aan de raad van bestuur moet worden voorgelegd. Daarvoor wordt gezocht naar een gemengde oplossing met oog voor klantvriendelijkheid en gebondenheid, maar ook met een bijdrage van de overheid. Een beslissing hierover zal worden genomen in overleg met de betrokken sector.

De minister herhaalt tot slot dat zij zich voor de bijkomende opstap van 7,5 miljoen euro die nodig is voor het wegwerken van de wachtlijsten, maar ook voor de verdere uitvoering van het PAB, sterk zal maken om die bij de begrotingscontrole te halen. Het klopt dat zij dit vandaag niet hard kan maken, maar zij verlaat dit denkspoor niet. Als grondig werk wordt geleverd en een aantal knelpunten kunnen worden weggewerkt, kan met een sterk dossier naar de gesprekken over de begrotingscontrole worden gegaan.

Het is niet de bedoeling om te bevriezen, wel om te overleggen. En sowieso is het ook de bedoeling om het goede werk van onder meer adjunct-administrateur-generaal Gevaert voort te zetten. Die inspanningen mogen niet voor niets zijn geweest.

Wat de vraag over de centra voor ontwikkelingsstoornissen betreft, klopt het dat de vorige minister heeft beslist om een uitbreiding in twee fasen toe te staan, in 2004 en 2005. Zo zou het aantal onderzoeken worden opgetrokken, net als de vergoeding voor de onderzoeken. Bij de besparingsronde is inderdaad beslist die uitbreiding in 2005 niet toe te staan. Het is echter niet de bedoeling dat dit een recurrente besparing wordt. Dit wordt dus opnieuw bekeken in 2006.

– Antwoorden van de vertegenwoordigers van het VFSIPH, met korte replieken

De heer Hugo Vangeel, afdelingshoofd, herinnert eraan dat vorig jaar in deze commissie het meerjarenplan is besproken. In dat plan stond onder meer dat er jaarlijks ongeveer 1.000 plaatsen zouden bijkomen. Dat zou 22,5 miljoen euro kosten. In de oorspronkelijke raming waren ook de PAB's

opgenomen, maar niet de budgettaire weerslag daarvan. Na twee jaar implementatie van het plan, in 2003 en 2004, zijn 2.600 plaatsen gerealiseerd van de 3.000 die gepland waren. Binnen die realisatie zijn er verschuivingen gebeurd als gevolg van de consultatie van het regionaal overleg. Dit betekent dat er een andere invulling is gegeven aan het uitbreidingsbeleid dan oorspronkelijk voorzien. Daardoor is er nog een iets langere weg te gaan dan oorspronkelijk gepland. De middelen die in de begroting 2003 en 2004 werden uitgetrokken, zijn voor een deel ook gebruikt voor andere zaken dan voor het uitbreidingsbeleid.

Het Vlaams Fonds heeft al een deel van de weg die moet worden gegaan, afgelegd. Zo werd met name gebruik gemaakt van het investeringsoverschot, dat in 2004 nog in de vastleggingsmachtigingen beschikbaar was. De raad van bestuur heeft recent 404 plaatsen vergund voor de toekomst. Daarvoor moeten nog werkingsmiddelen worden uitgetrokken.

Mevrouw Kristel Gevaert, adjunct-administrateur-generaal, gaat in op de vragen over de individuele materiële bijstand. Een daarvan ging over de doorlooptijden, de duurtijd van de procedure binnen het Vlaams Fonds en bij de multidisciplinaire teams. Daarbij moeten drie fasen in overweging worden genomen.

Voor 2001 was de gemiddelde doorlooptijd ongeveer 4 maanden, te starten bij het multidisciplinair team tot en met de betaling binnen het Vlaams Fonds. De reglementaire termijnen werden dus gerespecteerd.

Na september 2002 is het korvensysteem ingevoerd met de vierjaarlijkse periodes. Er is toen een achterstand opgebouwd. De doorlooptijd bij een multidisciplinair team was toen al opgelopen tot 4,5 maanden en nog eens evenveel binnen het Vlaams Fonds. De doorlooptijden bedroegen dus al snel 9 maanden.

In januari 2004 begon de slechtste periode. De achterstanden liepen toen al op tot 11 à 13 maanden. De regelgeving werd toen aangepast. Het korvensysteem werd opgeheven en er werd teruggegrepen naar de oudere regelgeving. Op 1 oktober 2004 bleek dat de doorlooptijden opnieuw waren teruggebracht tot 9 maanden. Dat is nog altijd lang. Het probleem is dus zeker nog niet opgelost. Op het

niveau van het multidisciplinair team werd de periode wel verkort met 50 dagen. Dit houdt in dat er minder problemen zijn bij het vervullen van de dossiers. Binnen het Vlaams Fonds is de duurtijd van de procedure met gemiddeld 21 dagen vermindert.

Op dit moment is de periode van de betalingstermijn tijdelijk langer. Normaal gezien bedroeg de periode tussen de beslissing en de betaling 57 dagen. Nu is dat ongeveer 100 dagen. Er zijn budgettaire tekorten, maar de betalingen liggen wel klaar. Het wachten is nu op de goedkeuring van het bijblad. Van zodra dat is gebeurd, kan de achterstand worden weggewerkt.

Een en ander betekent dat het probleem niet op korte termijn kan worden opgelost. Het Vlaams Fonds werkt met drie systemen naast elkaar. Er zijn dossiers die passen binnen de oude regelgeving van voor 2002. Daarnaast zijn er de dossiers die verlopen volgens het korvensysteem. Ten slotte zijn er ook nieuwe dossiers, die worden afgewerkt volgens de nieuwe reglementering, die vanaf mei 2004 is ingegaan.

Ondertussen komen de provinciale evaluatiecommissies meer samen. Nu zijn er in bijna alle provincies wekelijks zittingen. Vroeger gebeurde dat maandelijks. Door de aanpassing van de reglementering en het schrappen van de korven zullen dossiers hopelijk terug sneller kunnen worden opgevolgd. De resultaten daarvan zullen pas in 2005 zichtbaar zijn.

Er is ook in een automatisering voorzien van de multidisciplinaire verslagen. Daardoor zal de procedure sneller kunnen worden doorlopen. Ze gaat in vanaf april 2005. Tevens wordt getracht om via interne verschuivingen ook een maximale personeelsbezetting te creëren in de provinciale afdelingen. Er is immers een wervingsstop.

Ten slotte wordt een nieuwe communicatiestroom tussen het Vlaams Fonds en de multidisciplinaire teams opgezet, die ook vanaf 2005 zal starten. De bedoeling is de procedures te verbeteren.

Er was ook een vraag over de gsm-toestellen voor doven en slechthorenden. Het gsm-toestel op zich is al een tijdje geschrapt. Dat wordt niet meer beschouwd als een specifiek hulpmiddel voor personen met een handicap. Er is wel nog een tegemoet-

komend als het toestel een faxfunctie bevat. De subsidie voor die faxfunctie blijft behouden. Wat de doventelefoons betreft, waren er vroeger speciale toestellen. Die zaak werd doorgegeven aan een dienst binnen het ministerie. Die toestellen worden niet meer aangemaakt omdat men zich nu meer richt op onder andere videofonie.

Op dit moment is er geen enkel probleem inzake de Europese regelgeving. Ook de hulpmiddelen die door Europese leveranciers worden ontwikkeld en geleverd, worden erkend.

Inzake het tekort qua doventolkuren is er ooit een voorstel gedaan om in 2004 500 extra uren toe te kennen aan het Vlaams Communicatie Assistentiebureau voor Doven (CAB) en nog eens 500 uren in 2005. De raad van bestuur van het Vlaams Fonds heeft daarover ook een positief advies gegeven. Alleen de regeringscommissaris heeft een negatief advies uitgebracht omwille van de tekorten op materiële bijstand. Dit liet zich al gevoelen begin 2004. Een andere reden voor het negatief advies was dat er nog knelpunten zijn in de regelgeving binnen het departement Onderwijs. Dat is niet onbelangrijk als over het educatief gebruik van doventolken wordt gepraat.

Binnen de budgettering van het Vlaams Fonds kunnen eventueel wel alsnog 500 extra uren worden toegekend in 2004, zodat de eerste noden kunnen worden gelenigd. Er moet dan wel worden nagegaan of het negatief advies van de regeringscommissaris nog kan worden bijgesteld. In 2005 zou dan hetzelfde gebeuren bij constant beleid. Een nieuw beleid voeren in 2005 is uiteraard onmogelijk.

De heer Marc Cloet, begrotingsadviseur, antwoordt op de vragen over investeringen en ordonnanceringen en op de technische vragen over de begroting.

Er werd gevraagd of er in het vijfjarenplan inzake de investeringsmachtigingen, dat vorig jaar in de commissie werd voorgesteld, in een minimummachtiging werd voorzien van ongeveer 32 miljoen euro voor 2003, evenals voor 2004 en voor 2005. Er kan geen meerjarenplan worden gemaakt zonder te bouwen. De huidige instellingen volstaan immers niet. Het Vlaams Fonds had voorgesteld dat bedrag vrij te maken. Het gaat om minimaal 15 miljoen euro meer dan wat in de recurrente vastleggingsmachtiging is opgenomen.

Bij de invoering van het vijfjarenplan, halfweg 2003, heeft toenmalig minister Vogels voor 20 miljoen euro nieuwe vastleggingsmachtigingen toegekend. Er is dan een bevraging gebeurd bij de instellingen, maar er zijn onvoldoende dossiers ontvangen om de volledige som te besteden. Daarom mocht via een begrotingsruiter 14 miljoen worden overgebracht naar 2004. Die ruimte zal volledig worden opgebruikt. De huidige vastleggingsmachtiging zal normaliter ook 32 miljoen euro bedragen. Er zal dus een stap verder kunnen worden gezet.

Wat de vastleggingsmachtiging voor 2005 betreft, zal er bij de begrotingscontrole worden nagegaan welke opstap voor een nieuw beleid kan worden gevoerd. Daaraan gekoppeld zal worden bepaald wat de vastleggingsmachtiging moet zijn om de opstap ook qua gebouwen, aanvulling of nieuwbouw, te realiseren.

De heer Dehaene vroeg hoe het stond met het 'en cours' van de vastleggingsmachtigingen en de ordonnanceringskredieten. Het is zo dat de situatie wordt gegeven zoals ze zich voordoet op 31 december en niet op 30 juni. Het is geen boekhoudkundige gewoonte om een 'en cours' te berekenen in de loop van het jaar. Technisch wordt dat de 'hangende verplichtingen op het einde van het jaar' genoemd. Indien alle vastleggingsmachtigingen die in de begroting staan ook gemachtigd worden, dan is het 'en cours' van wat nog moet worden geordonnanceerd, ongeveer 65 miljoen euro. De ordonnanceringskredieten die dit jaar worden gestemd, hebben met de vastleggingsmachtigingen van nu in feite geen uitstaans. Een vastleggingsmachtiging die nu wordt gegeven, wordt immers maar ordonnanceringskredieten over 3 of 4 jaar, wanneer de dossiers binnenlopen. Het volume ervan wordt geschat op ongeveer 65 miljoen euro einde dit jaar.

De heer Caron verwees naar de opmerking van het Rekenhof over de intering op de onroerende reserves van het Vlaams Fonds. Er is echter geen sprake van intering, integendeel zelfs: die som van 561.000 euro is een reserve die eind volgend jaar zal zijn opgebouwd. Het Vlaams Fonds heeft geen operationele reserves, zoals Kind en Gezin die wel heeft. Er is één enkele reserve, een onroerende reserve vanuit de tijd dat het Vlaams Fonds nog de sociale reclassering was. Dat waren gebouwen die bij de splitsing zijn overgegaan naar de Vlaamse Gemeenschap. Alles wat het VFSIPH aankoopt of verkoopt aan onroerend goed mag als reserve

worden geboekt. Het voornoemde bedrag is enkel de opbrengst van de verkoop van de gebouwen van onze provinciale afdeling van Antwerpen, die nu is gerealiseerd en van de volgend jaar geplande verkoop van de gebouwen van de provinciale afdeling van Oost-Vlaanderen. In Oost-Vlaanderen is het personeel al in nieuwe gebouwen gehuisvest en er zal nu worden geprobeerd de oude gebouwen te gelde te maken. De reserve kan worden gebruikt voor eventuele investeringen of grote onderhoudswerken aan het patrimonium van provinciale afdelingen. Het administratief hoofdgebouw is overigens geen eigendom, maar wordt geleased.

De heer Dehaene stelde een vraag over de samenstelling van het artikel 832.3, ESR-code 34.32. Dit omvat de beschutte werkplaatsen en de arbeidstrajectbegeleiding. Dat is het leeuwendeel van het artikel inzake tewerkstelling. De code 32 omvat de inspanningen in open tewerkstelling ten behoeve van CAO 26. Dat is een federale regeling. Ook omvat het de Vlaamse tegenhanger, de Vlaamse inschakelingspremie (VIP). De twee andere codes zijn kleine bedragen die te maken hebben met de terugbetaling van vervoerkosten aan de personen met een handicap, met de aanpassing van de arbeidspost en dergelijke.

Verder werd gevraagd wat dat budget zal zijn bij de overheveling. Daar is natuurlijk niet meteen een zicht op. Dit zal worden overgeheveld en ook andere posten in de begroting van het VFSIPH zullen moeten worden overgeheveld, zoals de beroepsopleiding. Of de nieuwe minister dit zal behouden of andere accenten zal leggen, is een vraag die best aan hem wordt gesteld. Wanneer dat wenselijk is, kunnen de statutaire uitgaven worden opgelijst die in het kader van BBB eventueel zouden overgaan naar de nieuwe voorgedijminister.

Mevrouw Jans had een vraag over de aangroei van het PAB, over dat bedrag van 3,8 miljoen euro. In eerste instantie is dat een indexaanpassing waarin is voorzien in de wetgeving. Het is tevens het op twaalf twaalfden brengen van de opstap van het PAB van 2004 naar 2005. Zoals de minister stelde, moet er 15 miljoen euro bij komen om die 7,5 miljoen op jaarbasis voor 2005 volledig te kunnen afdekken. Een deel van die 15 miljoen euro is dus de 3,4 miljoen voor het PAB en de andere onderdelen, namelijk de residentiële en ambulante sector.

Dan is er de aangroei van de kredieten voor tewerkstelling. Dat zijn twee posten. Er is de aangroei van

de reeds genoemde CAO- en VIP-regelingen. Daartoe wordt 5,5 miljoen euro meer uitgetrokken. Er is ook de indexering in de beschutte werkplaatsen, ter waarde van 4,5 miljoen euro. Dan is er ook nog de VIA-regelgeving inzake het kaderpersoneel van de beschutte werkplaatsen, die goed is voor een aangroei met 1 miljoen euro.

Dan was er de vraag over de bedrijfseconomische kostprijs en het realisatiekrediet dat in de begroting staat ingeschreven. Het Vlaams Fonds gebruikt een bepaalde methodiek om de kredieten van de residentiële sector te berekenen. Eerst wordt de bedrijfseconomische kostprijs berekend: wat gaat een bepaald jaar kosten voor de residentiële sector? Zoals bekend worden geen bedrijfseconomische kredieten in de begroting ingeschreven, maar wel realisatiekredieten, gebaseerd op de vraag wat het Vlaams Fonds in een bepaald jaar gaat uitgeven. Dat is natuurlijk altijd verbonden aan die bedrijfseconomische kostprijs, maar er is steeds een verschuiving: er worden dus alleen voorschotten betaald, en de afrekening is voor later.

Die bedrijfseconomische kostprijzen konden nu worden herberekend, omdat aan de hand van de cijfers van 2001 al iets verder kon worden gegaan. Er is ook gepraat met de mensen die begin dit jaar een audit hebben uitgevoerd bij het Vlaams Fonds. Zij stelden voor om iets meer gedetailleerde cijfers te gebruiken voor de prognoses. Dat is weliswaar niet zonder gevaren. Als een prognose wordt gemaakt op basis van 70 percent van de dossiers, dan kan die prognose licht afwijken als er 80 of 85 percent zijn. Als het jaar daarop opnieuw een prognose wordt gemaakt op basis van 70 percent, gaat het niet noodzakelijk om dezelfde dossiers. De kostprijs van een instelling of een afdeling van een instelling is immers niet altijd dezelfde. Er is geen standaardprijs, wel een gemiddelde, met mogelijke afwijkingen van 10 tot 15 percent. Voor sommige types en instellingen kan die afwijking dus vrij groot zijn.

De heer Cloet beklemtoont dat inspanningen zijn gedaan om met betere cijfers een betere raming te maken. Als een raming wordt gemaakt met betrekking tot 2001 en er is nauwelijks 1 percent of 6 miljoen euro verschil met de laatste raming, dan werkt dat natuurlijk ook door in de volgende jaren, tot en met 2005, ook rekening houdend met het nieuwe beleid waarin is voorzien. Mevrouw Van der Borgh had het over een bedrag van 151 miljoen

euro. Het Vlaams Fonds houdt het echter op een stijging van de totale kostprijs van de instellingen over die 5 jaar met ongeveer 30 miljoen euro. Er wordt gehoopt dat met die nieuwe prognoses de kostprijs beter zal kunnen worden ingeschat, maar er kan nog altijd niet worden gegarandeerd dat die kostprijs volledig klopt.

Er moet bijvoorbeeld rekening mee worden gehouden dat het qua personeel over 16.000 voltijdsequivalenten gaat. Er moet worden ingeschat op basis van de realisatie van 2001 en 2002 hoe de zaken zullen staan in 2005 qua instroom en uitstroom, rekening houdend met de weddendrift. Dat laatste klopt wel ongeveer, maar er is ook de relatie tussen aanwezigheidsdagen en afwezigheidsdagen in de instelling, en de relatie tussen financiële bijdragen en werkingskosten. Men mag dus niet op de pianist schieten wanneer dat bedrag enkele miljoenen euro's hoger ligt. Hopelijk zal ook wel eens het omgekeerde het geval zijn, en blijkt er een overschatting te zijn. De huidige cijfers zijn hoe dan ook beter, maar er moet toch rekening worden gehouden met een speling van 0,5 tot 1 percent.

Dan was er de vraag over het auditrapport. Dat rapport blijkt geen eigendom van het Vlaams Fonds te zijn, maar wel van de interne auditdienst van de Vlaamse Gemeenschap. Aan die dienst zal wellicht moeten worden gevraagd in welke mate bepaalde stukken mogen worden doorgezonden naar de commissieleden.

Mevrouw Marijke Dillen noteert dat er vandaag een doorlooptijd is van 9 maanden tussen de aanvraag en het uitbetalen. Een dergelijke termijn is toch zeer lang voor mensen die dat geld nodig hebben. Op welke termijn plant men die doorlooptijd aanzienlijk te reduceren? Naar welke doorlooptijd wordt daarbij gestreefd?

Mevrouw Mieke Vogels wijst erop dat de minister zegt dat niet alles zal worden uitgevoerd en dat dit opnieuw moet worden bekeken. In een aantal kranten werd gezegd dat zal worden bekeken hoe het komt dat niet alle verbintenissen worden uitgevoerd. Dat zou niet alleen te maken hebben met het feit dat het tijd kost om iets te realiseren op het terrein, maar er zouden ook andere oorzaken zijn. Op vraag van het regionale overleg zijn bepaalde elementen van het meerjarenplan niet uitgevoerd en verschoven, zegde de heer Vangeel zo-even. Heeft de minister het daar dan over? Of veeleer

over de oproep die werd gedaan inzake de investering van 34 miljoen euro? Is daar dan onvoldoende antwoord op gekomen?

Aangaande de individuele materiële bijstand mag worden gehoopt dat die 500 uren voor doventolken erbij kunnen. Maar indertijd is er ook een voorstel voorbereid voor het schriftelijk tolken voor doven. Wordt dat verder uitgevoerd? Wat is daar de stand van zaken?

Blijkbaar is er ook een groot probleem met betrekking tot de 22 vrijetijdsprojecten. Die zouden worden gefinancierd tot eind 2004. Wordt dat verlengd?

De raad van bestuur van het Vlaams Fonds heeft een aantal besparingen ingeschreven. Er wordt gezegd dat de besparing op de trajectbegeleiding betekent dat men pas vanaf 1 september opnieuw kan beginnen met de financiering, en niet vanaf 1 juli. Kan daar duidelijkheid over worden gegeven?

Is het de bedoeling om het besluit van mei 2004 over de zorgtrajectbegeleiding aan te passen of het uit te voeren zoals het voorligt?

De heer Luc Martens meldt dat over de vrijetijdsprojecten een vraag om uitleg heeft gesteld. Uit het antwoord bleek dat dit in orde komt.

De heer Tom Dehaene stipt aan dat uit het begin van de uiteenzetting van de heer Vangeel bleek dat in de begroting 2004 is voorzien in de middelen voor ongeveer 3.000 plaatsen, behalve het PAB. Men heeft dus in een welbepaald aantal plaatsen voorzien zonder dat er middelen voor waren?

Waar komt die 65 miljoen euro en cours vandaan? Op basisallocatie 99.11 is per jaar ruim 17 miljoen euro ingeschreven. Het gaat om de machtigingen. Bij de niet-gesplitste kredieten wordt een deel van die machtigingen elk jaar effectief uitbetaald. Opgeteld gaat het voor de voorbije 5 jaar om een bedrag tussen de 75 en 80 miljoen euro. Op basisallocatie 61.04 staat echter maximum maar 25 miljoen euro ingeschreven. Is het mogelijk een lijst te bezorgen van de machtigingen en wat daarvan al effectief is uitbetaald?

De heer Bart Caron zegt dat het ordonnanceringsbedrag vaak te laag blijkt. Hoe wordt de verhouding tussen de machtigingen en de ordonnanceringen ingeschat?

De minister merkt in verband met de vraag van mevrouw Vogels op dat het de bedoeling is na te gaan waarom sommige instellingen aarzelen om een uitbreiding door te voeren. Een van de redenen kan de erkenning zijn. De vragen die daarover bestaan, zullen samen met de sector worden bekeken. Het staat een regionaal overleg natuurlijk vrij om andere gemotiveerde keuzes te maken.

Wat de trajectbegeleiding betreft, is het wel de gelijk de bedoeling dat de financiering wordt opgestart op 1 juli. Op 9 december is er een overleg met de sector daarover. Het is de bedoeling een aantal aanpassingen door te voeren waarbij meer aandacht wordt besteed aan het regionale aspect. Er wordt ook meer aandacht voor het voortraject gevraagd. Het is belangrijk dat mensen het juiste antwoord krijgen op hun vragen.

Het Vlaams Platform tenslotte behoudt zijn subsidies en zijn opdracht. Tijdens het overleg met de sector zal moeten blijken hoe het verder moet en wie welke taken op zich kan nemen.

Mevrouw Kristel Gevaert merkt op dat het, wat de wachttijden betreft, uiteraard ook de bedoeling van het Vlaams Fonds is om terug te keren naar de decretale termijnen, met andere woorden een doorlooptijd van maximum 3 maanden en een betalingstermijn van 1 maand. Er kunnen echter geen bijkomende middelen worden ingezet voor extra personeel. Het jaar 2005 zal vermoedelijk nodig zijn om de achterstand weg te werken en om de dossiers die nu binnenstromen binnen de decretale termijn af te werken. Het zoeken naar eenvoudiger procedures gaat ook voort. Dit sluit ook aan bij de oefeningen die worden gemaakt in het kader van bijvoorbeeld het PGB en van de voortrajecten. Daarbij moeten de inschalingstermijnen opnieuw worden bekeken.

Wat de materiële bijstand betreft, wordt momenteel een voorstel uitgewerkt dat in januari zal worden voorgelegd aan de raad van bestuur. Het gaat zowel over de gebarentolken als over de gewone en schriftelijke tolken.

Wat de uitvoering van het besluit betreft, is het niet meer dan logisch dat het VFSIPH de timing van de minister respecteert. Momenteel wordt aan voorbereidende nota's gewerkt inzake het besluit over de zorgregistratie en inzake het besluit over de trajectbegeleiding en het gebruikerplatform. Zoals

de minister ook al aangaf, zullen de maanden die nog resten, worden gebruikt voor overleg met de betrokken partijen, met het oog op concrete voorstellen.

De heer Hugo Vangeel geeft nog een korte toelichting bij de machtigingen. Op kruissnelheid zijn het bedrag van de machtigingen en het bedrag van de ordonnanceringsbedragen vrij gelijk. In een jaar worden nieuwe investeringen gecreëerd die een aantal jaren nadien worden betaald. De opgespaarde jaren geven uiteindelijk ongeveer eenzelfde ordonnanceringsbedrag als het machtigingsbedrag.

Uit de statistieken van het Vlaams Fonds blijkt dat de betalingskredieten tijdens de voorbije jaren zijn gedaald. Dit is het gevolg van de beslissing uit 2001 om de vastleggingen niet meer te doen op het moment van de subsidiebeslissing, maar op het moment van de subsidiebelofte. Er is twee jaar tijd om een subsidiebeslissing aan te vragen en een jaar voor de aanbesteding. De termijn tussen de vastlegging en de eerste bouwactie bedraagt dus drie jaar. Het duurt vier jaar voor de eerste factuur wordt ingediend. In die periode bleek er een daling te zijn. Nu is er een stijging.

De heer Tom Dehaene stelt vast dat de kans dus reëel is dat de komende jaren een inhaalmanoeuvre kan worden vastgesteld. Vanaf 2001 wordt een andere techniek gebruikt. Doordat er tijdens die periode minder geld is uitgegeven, is nu een inhaalmanoeuvre mogelijk.

De heer Marc Cloet zegt in verband met de wachtlijsten nog dat het project dat in april vorig jaar is voorgesteld, de wachtlijsten bij de residentiële en ambulante sector moet wegwerken. Er bestaan immers twee wachtlijsten: een wachtlijst in de residentiële en ambulante sector en een wachtlijst PAB. Het is de bedoeling daar een geheel van te maken. Het doel van dat project was om in 2004 1.376 residentiële en ambulante plaatsen te creëren.

Tot en met 2003 was er een goed zicht op de urgentiecodes van het PAB. Voor de PAB's was in 2003 voorzien in een bepaald bedrag, voor 2004 en later was nog geen begroting vastgelegd. Er kon immers niet worden ingeschat hoe de gemiddelde prijs van de PAB's zou evolueren. Voor de al vermelde 1.376 plaatsen was 22,5 miljoen euro uitgetrokken. De vorige minister van Welzijn heeft van die 22,5 miljoen euro een deel gebruikt voor PGB, een ander

deel is gebruikt voor een opstap voor 195 PAB's. Het aantal residentiële en ambulante plaatsen is verminderd ten opzichte van het programma, omdat binnen dezelfde begroting ongeveer 20 procent van de middelen naar de PAB's is gedaan. De prognoses van het Vlaams Fonds waren dus in orde, maar er heeft een interne verschuiving plaatsgevonden.

Programma 41.7 – Maatschappelijk opbouwwerk

De heer Felix Strackx wil, naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen, nogmaals de versnippering binnen het Vlaams welzijnslandschap aankaarten. Organisaties en instellingen voor maatschappelijk opbouwwerk hebben tot doel de sociale achterstelling van bepaalde bevolkingsgroepen te bestrijden. Dat staat zo in het decreet van 1991. Op veel plaatsen heeft dit geleid tot het bestaan van parallelle structuren, bijvoorbeeld in het kader van de kansarmoedebestrijding, en bijgevolg tot een onverantwoorde versnippering en verkwisting van gemeenschapsgelden.

Spreker onderstreept dat hij deze versnippering al aanklaagt sinds hij in 1995 parlements lid is geworden. Elk jaar bij de begrotingsbesprekingen brengt hij dit te berde, en elk jaar antwoordt de minister dat hij of zij daar eigenlijk wel mee akkoord gaat, en dat er eigenlijk iets aan moet worden gedaan. Toch is de situatie sinds 1995 nog niet veranderd.

Als al die organisaties die met achtergestelde groepen werken, geïntegreerd zouden worden in één structuur, dan zouden ze veel efficiënter, beter en – om het in het Duits te zeggen – meer 'preiswert' kunnen werken. Nu is er 7,618 miljoen euro uitgetrokken voor het maatschappelijk opbouwwerk. Dat is te veel en tegelijk ook te weinig. Het is te weinig omdat met zo'n budget niet krachtig genoeg gewerkt kan worden. Het is echter tegelijkertijd te veel omdat veel heel wat van die middelen verloren gaan in de structuren zelf, voor het huren van infrastructuur, het bureaumateriaal, de telefoon, enzovoort, en dus niet voor het beoogde doel.

Bovendien beantwoorden de projecten van het maatschappelijk opbouwwerk niet altijd en niet overal aan de oorspronkelijke doelstelling. Ze zijn veeleer te bestempelen als nutteloos, of als pure ideologische indoctrinatie. Die organisaties denken vaak aan politiek te moeten doen, in plaats van zich bezig te houden met datgene waarvoor ze

zijn opgericht en worden gesubsidieerd.

De heer Strackx wijst er tot slot nog op dat die problemen hem er ieder jaar toe brengen een amendement in te dienen op de begroting, om de middelen voor het maatschappelijk opbouwwerk te halveren. Daarmee wil hij een signaal geven dat er iets moet worden gedaan aan de versnippering, die de efficiëntie in de weg staat, en dat moet worden nagegaan of al die projecten wel beantwoorden aan de oorspronkelijke doelstellingen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey is verheugd dat in de beleidsnota expliciet wordt verwezen naar de rol van het opbouwwerk. Vroeger werd er wel eens aan getwijfeld wat daar precies de rol van was, naast het algemeen welzijnswerk. Het opbouwwerk en het algemeen welzijnswerk moeten echter twee krachtige sectoren zijn in de armoedebestrijding. De rol van het opbouwwerk in een breed gedragen lokaal sociaal beleid is heel belangrijk.

Spreekster verwijst naar het memorandum van het Viboso en de RISO's, waarin wordt gepleit voor een noodzakelijk financieel groeipad voor het opbouwwerk. Er is nu inderdaad een stijging ten opzichte van de initiële begroting. Dat is positief. Hopelijk zal het opbouwwerk dankzij die groei, en mede door het verder uitklaren van die rol, zijn maatschappelijke opdracht kunnen waarmaken.

In het lokaal sociaal beleid is de grootste bekommernis van het opbouwwerk de participatie van kansengroepen. Hoe denkt de minister die op structurele wijze te waarborgen? Wat zijn haar vragen met betrekking tot hun doelstellingen?

De heer Bart Caron heeft bedenkingen bij de negatieve uitspraken over het opbouwwerk. Hijzelf komt uit de culturele wereld, en heeft in het verleden veel te maken gehad met het opbouwwerk. Het maatschappelijk opbouwwerk heeft immers een geschiedenis in het sociaal-cultureel werk. Dat is niet toevallig, want het is in het welzijnswerk de sector die op de meest positieve manier krachten in de samenleving mobiliseert.

De heer Strackx kan daar laatdunkend over doen en beweren dat het versnipperd is, maar kan dan ook maar beter meteen voorstellen het maatschappelijk opbouwwerk bij het federaal veiligheidsbeleid onder te brengen.

Empowerment – een ouderwets woord uit het soci-

aal-cultureel werk – is belangrijk. Het gaat om achtergestelde buurten en groepen in de samenleving, niet alleen in het stedelijke, maar ook in het rurale gebied. Het gaat ook over de multi- en interculturele samenleving, houdt verband met huisvesting en wonen, met werken, en dus met het algemeen welzijn. Spreker breekt daar een lans voor, en is dan ook blij dat de minister de kredieten niet alleen stabiel houdt, maar ook indexeert, zodat de sector zijn positie kan behouden.

Wel moet, in het kader van een meer integraal lokaal sociaal beleid en een meer horizontaal armoedebeleid, de relatie van het opbouwwerk met de andere actoren bekeken worden. Dat is geen pleidooi om aan te sluiten bij het betoog van de heer Strackx, maar het is wel juist dat op bepaalde terreinen het empowerment van die sector beter ingezet zou kunnen worden. De minister geeft dat ook in haar beleidsnota aan, en dat aspect zal dus nog verder kunnen worden behandeld.

Mevrouw Vera Jans juicht toe dat de minister de nodige middelen blijft vrijmaken voor een sector die zich richt tot mensen die hun stem minder luid kunnen verheffen, maar wier noden daarom niet minder groot zijn.

Ook *mevrouw Mieke Vogels* is verheugd dat deze middelen behouden blijven. Er zit echter nog weinig groei in. In de vorige regeerperiode was zij begonnen met een soort fusie van de etnisch-culturele sector, meer bepaald de lokale integratiecentra, met de samenlevingsopbouw. Ze werken immers vaak in dezelfde wijken met dezelfde doelgroepen, en vanuit hetzelfde idee van empowerment.

Minister Byttebier had dat proces weer wat vertraagd, maar dat komt allicht doordat ze in Antwerpen veel enthousiaster waren voor zo'n samenwerking dan in Brussel. Voor één keer liep Antwerpen voorop. Het probleem is nu dat het beleid ten aanzien van de etnisch-culturele minderheden ondergebracht is bij de bevoegdheden van minister Keulen, die kennelijk niet zo enthousiast is over deze sector. Het lijkt dan ook goed deze draad weer op te nemen.

Er is op het terrein, zeker in Vlaanderen, heel wat bereidheid om de krachten te bundelen. Het zijn twee kleine sectoren, dus als ze konden samenwerken, dan zouden ze ook wat meer macht hebben.

Minister Inge Vervotte merkt op dat samenwerking, complementariteit en coördinatie nodig zijn op het terrein. Op dat vlak is zij het met de heer Strackx eens, en daar kan ook een antwoord op worden gegeven, onder meer met wat er voor het lokaal sociaal beleid zal worden gedaan.

Op een ander vlak is zij het echter niet met hem eens. Deze verschillende sectoren hebben weliswaar dezelfde doelstellingen, maar ze verschillen van methodiek. Dat moet bewaard blijven. Zij staat ten volle achter de methodiek van het opbouwwerk. Het kan zelfs een enorme meerwaarde bieden, met name in achterstandssituaties, bij armoedebestrijding en alles wat daarmee te maken heeft.

Een opmerking die zij wel ernstig neemt, is dat het niet de bedoeling is dat deze sector zich zou bezighouden met politieke doelstellingen. Het gaat er inderdaad om zaken als vereenzaming, achterstelling en dergelijke aan te pakken, en niet om politiek bedrijven.

Aan de mensen uit de sector is ook, in samenwerking met het Viboso, gevraagd hun expertise op dit terrein, hun methodieken en hun participatiemodellen ter beschikking te stellen van het lokaal sociaal beleid. Daar is al overleg over gepleegd, en dat zal door de administratie nog worden voortgezet. Ze kunnen immers inderdaad een meerwaarde bieden voor het lokaal sociaal beleid.

Over de sector van de etnisch-culturele minderheden heeft de minister contact gehad met minister Keulen. Van beide kanten bestaat de bereidheid tot nauwe samenwerking. Ook minister Keulen is bereid, en is zelfs vragende partij, om deze sectoren nog nauwer bij elkaar te doen aansluiten en dit aspect van zijn bevoegdheid niet verloren te laten gaan.

De heer Strackx beaamt dat het maatschappelijk opbouwwerk inderdaad heel eigen methodieken gebruikt, maar begrijpt niet waarom daar een aparte structuur voor moet bestaan. Kunnen in één structuur niet meerdere methodieken worden uitgewerkt?

De minister zegt hierop dat het misschien niet noodzakelijk is om aparte structuren te bewaren, maar dat het zeker ook niet belemmerend werkt.

Programma 41.7 – Maatschappelijk welzijn

Forensisch welzijnswerk

Mevrouw Marijke Dillen betreurt de beslissing van de minister om het weer over het onveiligheidsgevoel in plaats van over de onveiligheid te hebben. Na jarenlang aandringen had de vorige minister hier verandering in gebracht. In verband met dergelijke thema's lijkt de terminologie toch bijzonder belangrijk. Iedereen beseft ondertussen allicht wel dat er op bepaalde plaatsen in Vlaanderen daadwerkelijk sprake is van onveiligheid. Het zou dan ook wenselijk zijn dat de minister weer op de terminologie van haar voorgangster overschakelt.

Uit de bedragen blijkt dat de aandacht voornamelijk naar daderhulp gaat. Hoewel slachtofferhulp onder basisallocatie 12.02 staat vermeld, is nergens een bedrag te vinden dat hieraan zal worden besteed. Welke motivatie kan de minister hiervoor geven?

Op welke manier wordt de beleidsondersteunende cel Samenleving en Criminaliteit bij het beleid betrokken? Het departement Welzijn vervult op dit vlak tenslotte een coördinerende rol. Wordt er ook met andere departementen en met de federale overheid samengewerkt en op welke manier?

De reïntegratie van daders die hun straf hebben uitgezeten, is een belangrijk dossier. Indien men wil vermijden dat die mensen weer in de criminaliteit vervallen, moeten zij ondersteund worden. Welke positieve bijdrage wil de minister aan de voorbereiding van deze reïntegratie leveren? De indruk bestaat dat er op dit vlak nog veel kan worden verbeterd. Het is niet zo dat er helemaal niets gebeurt, maar die mensen worden toch te weinig op hun vrijlating voorbereid. Tenslotte moeten ze weer in de samenleving kunnen functioneren, een job kunnen vinden en zich opnieuw in hun families kunnen integreren. Wat zijn hier de prioriteiten van de minister?

Op welke wijze wordt de aandacht voor kinderen die het slachtoffer van een schokkende gebeurtenis zijn geweest, in de begroting vertaald? Tijdens de vorige legislatuur zijn, onder meer in samenwerking met de minister van Onderwijs, op dit vlak een aantal initiatieven genomen. Het is niet duidelijk of de minister dit beleid wil voortzetten.

Spreekster stipt tot slot nog aan dat meer kansen voor buitengerechtelijke conflictoplossingen moeten worden gecreëerd. Op deze manier kunnen veeleer ingrijpende en destabiliserende justitiële interventies worden vermeden. Hierover is in de voorliggende begroting echter niets te vinden.

Mevrouw Vera Jans zegt dat uit de toelichting bij de begroting blijkt dat met de voorbereiding van de opening van de nieuwe gevangenis te Hasselt de subsidiëring van twee voltijdse equivalenten gepaard gaat. Zij is blij dit concrete gegeven in de begroting terug te vinden.

De heer Tom Dehaene vraagt zich af wat het verband is tussen basisallocatie 12.02, waar onder een nieuwe post 10.000 euro is ingeschreven, en basisallocatie 34.24. De beschrijving van beide basisallocaties is grotendeels dezelfde.

De minister zegt met betrekking tot de onveiligheid en het onveiligheidsgevoel, dat beide begrippen belangrijk zijn. Niet alles mag echter onder het onveiligheidsgevoel worden ondergebracht en niet alle problemen zijn aan onveiligheid te wijten. In feite zouden beide woorden in de tekst moeten worden opgenomen. Door een van beide woorden tussen haakjes te zetten, is getracht om beide opties open te laten. De onveiligheid in de samenleving wordt zeker niet ontkend, maar soms is er enkel sprake van een onveiligheidsgevoel.

Wat de aandacht voor daders en voor slachtoffers betreft, hoeft maar naar het aantal voltijdse equivalenten bij het justitieel welzijnswerk te worden gekeken. Voor de hulpverlening aan daders staan 10,77 voltijdse equivalenten in. Voor de slachtofferhulp is in 53,83 voltijdse equivalenten voorzien. Deze verhouding is onder meer het gevolg van het feit dat daders in andere structuren ook aan bod komen.

Mevrouw Dillen heeft het daarnet ook gehad over de voorbereiding van de reïntegratie van gedetineerden in de samenleving. Naar aanleiding van het jeugdsanctierecht en het herstelgericht jeugdsanctierecht is dit onderwerp al vaak aan bod gekomen. Om tot een geslaagde reïntegratie te komen, moet er met de verschillende actoren op het terrein worden samengewerkt. Door middel van het strategisch plan hulpverlening aan gedetineerden zal hier concreet werk van worden gemaakt. Om budgettaire redenen kunnen op dit ogenblik

slechts enkele stappen worden gezet. Het is evenwel de bedoeling in de toekomst verder te gaan. Er moet worden nagegaan op welke wijze ex-gedetineerden kunnen worden begeleid, bijvoorbeeld door de CAW's. Het blijft de prioritaire bedoeling het strategisch plan hulpverlening aan gedetineerden te bewaren en het, indien de budgettaire ruimte het toelaat, in de toekomst verder uit te bouwen.

De opvolging van kinderen die een traumatische gebeurtenis hebben beleefd, is niet vergeten. Dit valt nu echter onder de bevoegdheden van minister Anciaux. Het hieraan verbonden bedrag, ongeveer 250.000 euro, is dan ook naar zijn begroting overgeheveld.

Vrijwilligerswerk

Mevrouw Vera Jans wijst erop dat volgens de toelichting de problematiek van de verzekering structureel zal worden aangepakt en dat gesprekken met de betrokken partners zullen worden aangegaan. Wie zijn deze partners precies en welke timing wordt hierbij gehanteerd?

De kredieten voor de provinciale steunpunten vrijwilligerswerk blijven ongewijzigd. Aangezien deze steunpunten ten aanzien van de lokale actoren een coördinerende en motiverende rol spelen, is dit een positieve zaak. Worden die steunpunten enkel door de Vlaamse overheid gesubsidieerd, of krijgen ze nog bijkomende subsidies van andere instanties?

De heer Tom Dehaene is verheugd dat de minister in de lokale socialebeleidsplannen een plaats voor het vrijwilligerswerk wil vinden. Hij hoopt dat dit onderwerp de nodige aandacht zal blijven krijgen.

In de toelichting bij de begroting staat dat in een bedrag voor Het Punt, het steunpunt voor vrijwilligers te Brussel, wordt voorzien. In welke basisallocatie is dit bedrag opgenomen?

Mevrouw Mieke Vogels is eveneens blij dat de kredieten voor het vrijwilligerswerk worden bestendigd. Naar aanleiding van het Jaar van de Vrijwilliger, dat tijdens de vorige legislatuur heeft plaatsgevonden, heeft zij de toenmalige Vlaamse Regering ervan kunnen overtuigen om deze subsidies te verhogen. Hoewel dit eerst als een eenmalige maatregel is omschreven, is zij erin geslaagd deze subsidies bij het recurrent beleid onder te brengen. Zij is dan ook blij dat de minister deze koers aanhoudt.

Het decreet op het vrijwilligerswerk dreigt een beetje het slachtoffer van zijn eigen succes te worden. Kan eens worden aangegeven hoeveel verenigingen vorig jaar subsidies hebben ontvangen en hoeveel die subsidies per vereniging bedroegen? Aangezien dezelfde hoeveelheid geld over steeds meer verenigingen moet worden verdeeld, moet worden gevreesd dat de verenigingen elk jaar een kleiner bedrag aan subsidies ontvangen.

Spreekster vestigt ook nog de aandacht op het ingebouwd vrijwilligerswerk. Dit onderwerp is hier tijdens de vorige legislatuur overigens regelmatig ter sprake gekomen. Van vrijwilligers in rust- en ziekenhuizen wordt een steeds grotere professionaliteit gevraagd. Aangezien zij bijvoorbeeld vaak met dementerende patiënten moeten omgaan, hebben zij opleiding en begeleiding nodig. Om deze vorming te financieren, vragen deze vrijwilligers al lang om een betere ondersteuning. Is de minister van plan op dit vlak initiatief te nemen?

De minister zegt dat volgende week een overleg is gepland met het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk. Dit overleg zal ongetwijfeld een zicht op de specifieke vragen van de vrijwilligers opleveren. Bij het verdere overleg over vrijwilligerswerk zullen niet enkel de vertegenwoordigers van het vrijwilligerswerk, maar ook de federale overheid, de gemeenten en de provincies worden betrokken. Als subsidiërende overheden spelen deze drie laatste gesprekspartners uiteraard een zeer belangrijke rol. Zij is het alleszins eens met de opmerking dat de vrijwilligers een plaats in het lokaal sociaal beleid moeten krijgen.

Mevrouw Adrienne Pieck stipt aan dat de lijst van verenigingen en bijbehorende bedragen als bijlage bij het verslag kan worden gevoegd.

Algemeen welzijnswerk

De heer Tom Dehaene merkt op dat basisallocatie 34.07 de subsidies voor het regionaal overleg en de regionale samenwerking in de welzijnssector betreft. Het is niet duidelijk wat met deze middelen eigenlijk zal worden aangevangen. Is er eigenlijk een verband met het regionaal overlegorgaan gehandicaptenzorg?

De heer Bart Caron is van oordeel dat de eerstelijnszorg moet worden versterkt. De CAW's spelen hierbij, naast de OCMW's, een belangrijke rol.

Deze centra zijn evenwel relatief ongelijk over het Vlaams grondgebied verdeeld. Moet er niet een soort van programmatie worden ontwikkeld om tot een betere spreiding te komen? Tenslotte verschillen de maatschappelijke noden en behoeften niet veel van streek tot streek.

Basisallocatie 34.25 betreft de financiering van experimentele en vernieuwende projecten. Deze basisallocatie vertoont een lichte daling. Hopelijk zal deze daling de uitvoering van de lopende projecten en experimenten niet in het gedrang brengen.

In de beleidsnota staat te lezen dat de verschillende lokale actoren inzake schuldbemiddeling zich meer op elkaar moeten afstemmen. Wellicht moeten ook bepaalde landelijke actoren en de financiële sector hier bij betrokken worden. Voorziet de begroting eigenlijk in middelen om een dergelijk beleid te voeren?

De heer Tom Dehaene stipt hierbij aan dat de CAW's en de OCMW's met betrekking tot schuldbemiddeling een zekere expertise hebben opgebouwd. De CAW's doen daar vaak uitstekend werk, maar mensen die op een iets grotere afstand wonen, bereiken het CAW vaak evenwel niet. Hij pleit dan ook voor een optimalisering van de kennis over schuldbemiddeling. Aangezien de CAW's vooral schuldbemiddelingsdossiers hebben van mensen die in de omgeving van het CAW wonen, moeten de OCMW's beter worden ondersteund. De rol die de OCMW's op dit vlak spelen, mag ook niet uit het oog worden verloren.

Mevrouw Mieke Vogels zegt dat, aangezien de taken onderling sterk verschillen, het bijzonder moeilijk is een programma voor het algemeen welzijnswerk op te stellen. De overheid kan de taken van de centra moeilijk definiëren. Bovendien verschilt de werking van een in een stad gelegen CAW sterk van de werking van een op het platteland gevestigd CAW. Door de grotere afstanden hebben de CAW's op het platteland gedeeltelijk een andere opdracht.

Wat schuldbemiddeling betreft, kunnen de OCMW's van de federale overheid subsidies ontvangen die ze, na het opstellen van een contract, naar een CAW kunnen doorschuiven. Op die manier kan een OCMW de schuldbemiddelingstaak aan een CAW overlaten. Spreekster meent te weten dat dit in de omgeving van Aalst nu reeds gebeurt. Deze werkwijze opent tal van mogelijkheden.

De heer Tom Dehaene bevestigt dat dit systeem reeds bestaat. Veel cliënten van de schuldbemiddeling doorlopen evenwel eerst een aantal andere stappen binnen de werking van het OCMW. Vaak beginnen ze met budgetbeheer en komen ze later, als dit niet blijkt te lukken, bij schuldbemiddeling terecht. Op dat ogenblik hebben de cliënt en de maatschappelijk werker van het OCMW vaak al een band opgebouwd. Vanuit menselijk oogpunt maakt dit het moeilijker de dossiers naar een CAW door te schuiven. *Mevrouw Vogels* wijst erop dat in een OCMW schuldbemiddeling meestal door gespecialiseerd personeel wordt opgevolgd. Dit betekent dat de maatschappelijk werker het dossier op een bepaald ogenblik sowieso aan iemand anders moet overhandigen. *De heer Dehaene* merkt evenwel op dat in kleine OCMW's de maatschappelijk werkers voor alle taken instaan.

De heer Luc Martens merkt op dat dit een zeer oude discussie is. Een eenduidig antwoord op deze vraag bestaat wellicht niet. Beide actoren kunnen zijns inziens op hun eigen manier een zinvolle bijdrage leveren.

Er trouwens niet worden vergeten dat niet alle cliënten van schuldbemiddeling hetzelfde profiel hebben. Het gaat niet enkel om de arme mensen die meestal met schulden worden geassocieerd. Veel cliënten van schuldbemiddeling hebben een profiel dat normaal niet met een OCMW wordt verbonden. Er is nood aan een gediversifieerde benadering.

Mevrouw Mieke Vogels wijst erop dat basisallocatie 34.25 de subsidies aan diensten en instellingen voor vernieuwende en experimentele projecten betreft. Dit krediet daalt met 102.000 euro. Welke projecten worden momenteel met de middelen van deze basisallocatie gefinancierd? Zal de daling van de kredieten leiden tot het stopzetten van bepaalde projecten? Welke projecten wil de minister in de toekomst blijven financieren?

Spreekster is van oordeel dat het hier om een belangrijk krediet gaat. Zij denkt hierbij onder meer aan het zoeken naar samenwerkingsformules tussen het woon- en het zorgbeleid. Momenteel worden dergelijke samenwerkingsformules vaak door decretale belemmering bemoeilijkt. Het begeleid wonen voor thuislozen is een voorbeeld van experimentele projecten die het woon- en het zorgbeleid met elkaar trachten te verbinden.

Er moet absoluut een globaal beleid inzake dakloosheid in Vlaanderen ontwikkeld worden. Zoals onder meer uit de studie van de VVSG over uithuiszettingen blijkt, neemt het aantal daklozen toe. Ten gevolge van de grote problemen op de privé-huurmarkt hebben een heleboel mensen het steeds moeilijker een huis te vinden. Dit probleem valt in eerste instantie onder de verantwoordelijkheden van de minister van Wonen, maar de opvang van daklozen maakt deel uit van het algemeen welzijnswerk. Op dit vlak is er een duidelijk verband tussen beide beleidsdomeinen.

Mevrouw Vogels vestigt voorts nog de aandacht op de aanpak van het intrafamiliaal geweld. De tijd van de vrouwenvluchthuizen is haars inziens duidelijk voorbij. Deze werking wordt door de CAW's steeds verder afgebouwd en door opvang in appartementen en op kamers vervangen. De diensten die met voor geweld vluchtende vrouwen worden geconfronteerd, hebben het tegenwoordig onwaarschijnlijk moeilijk. Het aantal vrouwen, vooral van allochtone origine, die voor geweld vluchten, neemt enorm toe.

In Antwerpen worden vrouwen die voor intrafamiliaal geweld vluchten, opgevangen door Amok. Aangezien die organisatie de stijgende vraag niet langer aankan, worden alle vrouwen jonger dan 25 jaar automatisch naar JAC Plus doorgestuurd. Deze organisatie voor jongerenhulpverlening kan de vraag ondertussen ook niet meer aan. Het gevolg is dat ongeveer elke betrokkene dagenlang aan de telefoon doorbrengt om een opvangplaats voor een vrouw en haar kinderen te vinden.

Er moet duidelijk een structurele oplossing voor dit grote probleem worden gezocht. De toename van het aantal schijn- en georganiseerde huwelijken speelt hierbij een grote rol. De problemen situeren zich duidelijk op de grens tussen het woon- en het zorgbeleid. Tot er structurele oplossingen zijn gevonden, bieden de experimentele projecten ons de kans om deze mensen op te vangen.

De daling van basisallocatie 34.24 zou grotendeels aan een overheveling van 216.000 euro naar basisallocatie 34.04 te wijten zijn. Gaat het hier om de bijkomende personeelskrachten voor het justitieel welzijnswerk? Indien de overheveling de daling grotendeels verklaart, welk deel van de daling is hiermee dan nog niet verklaard? Is het mogelijk een uitsplitsing van deze begrotingspost te krijgen?

Welk deel van dit bedrag gaat naar het justitieel welzijnswerk, naar slachtofferhulp en naar de projecten die zich op het raakvlak tussen welzijn en justitie bevinden?

Spreekster merkt tot slot nog op dat minister Demotte een aantal projecten inzake de opvang van psychiatrische patiënten in de ambulante zorgverstrekking heeft geschrapt. Er zijn binnen het algemeen welzijnswerk een aantal centra die ook voor deze vorm van opvang instaan. De federale overheid heeft deze projecten indertijd opgestart naar aanleiding van het Jaar van de Geestelijke Gezondheidszorg. Nu dat jaar voorbij is, vindt de federale overheid echter dat deze projecten eigenlijk onder de Vlaamse bevoegdheden ressorteren en dat de minister van Welzijn van de Vlaamse Regering ze moet overnemen. Hoe wil de minister op het schrappen van deze projecten reageren?

Mevrouw Marijke Dillen zegt in verband met de problematiek van de schuldbemiddelingen, dat sinds de wet op de schuldbemiddeling, OCMW's, advocaten en rechtbanken worden overstelpt met dossiers van gezinnen die een enorme schuldbelasting hebben opgebouwd. Zij is ervan overtuigd dat een degelijk en grondig uitgebouwd preventiebeleid moet worden gevoerd. In het verleden is daar al bij herhaling over gepraat, maar jammer genoeg moet worden vastgesteld dat er in de praktijk niets verandert. De situatie wordt zelfs nog erger.

Bovendien zou de minister hierover met de federale regering moeten overleggen. De federale overheid zou moeten onderzoeken hoe ze de financieringsmogelijkheden voor bepaalde mensen kan beperken. Het gebeurt tegenwoordig steeds vaker dat mensen zaken moeten afbetalen die ze zich eigenlijk niet kunnen permitteren. De kredietmogelijkheden van winkelketens stimuleren en verleiden de mensen om peperdure artikelen te kopen. In het belang van die mensen, die anders uiteindelijk in de schuldbemiddeling terechtkomen, zou een zekere beperking moeten worden ingevoerd.

De OCMW's leveren op dit vlak uitstekend werk. Sinds de minister van Justitie in de nodige budgetten heeft voorzien, ontfermen ook heel wat advocaten zich over dergelijke dossiers. Het gaat hier vooral om advocaten die in landelijke gebieden zijn gevestigd. Indien een plaatselijk OCMW niet in staat blijkt om voor de schuldbemiddeling in te staan, kan de balie een advocaat toewijzen.

Op 16 november 2004 zijn in verschillende kranten artikels over een onderzoek naar de stijgende schuldenlast van de 15- tot 25-jarigen verschenen. De resultaten van dit onderzoek waren schrikwekkend. Dat bepaalde 25-jarigen schulden hebben opgebouwd, is nog te begrijpen, maar van 15-jarigen wordt toch verwacht dat ze nog thuis wonen en nog op de schoolbanken zitten. De minister zou eens, eventueel in samenwerking met de minister van Onderwijs, moeten onderzoeken op welke wijze dit probleem kan worden aangepakt.

De minister stipt aan dat mevrouw Vogels de vragen van de heer Caron over de programmatie van de OCMW's reeds gedeeltelijk heeft beantwoord. Er moet naar een zekere vorm van aansluiting worden gestreefd. De invulling die bepaalde organisaties aan hun opdracht geven, maakt dit niet echt gemakkelijk. Sommige CAW's hebben goede afspraken met het plaatselijk OCMW. Andere CAW's hebben die goede afspraken dan weer niet.

Hoewel moet worden gepoogd om zoveel mogelijk terrein te bestrijken, mag niemands autonomie in het gedrang worden gebracht. Deze autonomie is immers de bron van een heleboel goede initiatieven. Door middel van goede afspraken moet worden getracht dit breekbaar evenwicht te bewaren. Op het terrein leeft heel wat goede wil. De meeste betrokkenen zetten zelf de nodige stappen en hebben geen bijsturing nodig. Hoewel de basisallocatie daalt, worden alle bestaande projecten en initiatieven voortgezet.

De schuldbemiddeling moet een belangrijk speerpunt van het toekomstig beleid vormen. Er moet, in samenwerking met alle betrokken actoren, worden nagegaan wie deze taak het best kan uitvoeren. Het opbouwen van expertise is zonder meer belangrijk. Deze problematiek laat geen ruimte voor improvisaties.

De twee actiefste betrokken partijen zijn de OCMW's en de CAW's. In onderling overleg moet worden bepaald wie de beste oplossingen voor de bestaande problemen kan bieden. Op deze post wordt alvast niet bespaard. In de toekomst zal het budget allicht zelfs moeten worden verhoogd.

De minister merkt voorts op dat zij het ingebouwd vrijwilligerswerk in haar beleidsnota heeft opgenomen omdat zij tot een evaluatie van het vrijwilligersdecreet wil komen. In bepaalde sectoren, zoals

de thuiszorg, is de plaats van het ingebouwd vrijwilligerswerk al duidelijk bepaald. Zoals mevrouw Vogels reeds heeft opgemerkt, zijn er steeds meer verenigingen. Aangezien het beschikbare budget niet stijgt, krijgen de afzonderlijke verenigingen inderdaad steeds minder geld. Dit moet tijdens deze evaluatie uiteraard aan bod komen.

Wat de woon-zorgprojecten betreft, zijn alleszins al gesprekken over mogelijke samenwerkingsvormen gevoerd met de CAW's, met de OCMW's en met de diensten van minister Keulen. De vluchthuizen worden steeds meer afgestoten door de CAW's. Op een bepaald ogenblik zullen de organisaties op het terrein met een oplossing voor de dag moeten komen.

Wat er precies met basisallocatie 34.04 is gebeurd, zal zo dadelijk door de begrotingsmedewerker worden uitgelegd. De voltijdse equivalenten tonen duidelijk aan hoe basisallocatie 34.04 is onderverdeeld. Uit het antwoord van de heer De Vos zal blijken dat het budget van de neutrale ontmoetingsruimtes is overgeheveld. Het gaat niet om een verhoging, maar om een verschuiving van het budget.

Het door mevrouw Dillen aangehaalde onderzoek naar de schuldenlast van jongeren mag in geen geval worden genegeerd. Er moet worden nagegaan op welke manier deze jongeren het best kunnen worden bereikt. Aangezien dit best in samenwerking met andere leden van de Vlaamse Regering kan gebeuren, werd dit onderwerp expliciet in de beleidsnota opgenomen.

Het gaat hier om een angstaanjagende evolutie. Het mag dan ook niet tot een curatief optreden beperkt blijven. Indien blijkt dat een jongere zijn inkomsten overschat en zijn uitgaven onderschat, kunnen de school, het verenigingsleven of andere betrokken actoren misschien een oplossing bieden. Een preventief optreden zou deze specifieke doelgroep alvast kunnen helpen. Dit zal alleszins met de minister van Onderwijs worden besproken.

Mevrouw Mieke Vogels tekent hierbij aan dat dit onderwerp tijdens de vorige legislatuur in de interministeriële conferentie ter sprake is gekomen. De ministers van Economie en Financiën van de federale regering hebben toen een aantal maatregelen aangekondigd. De minister zou eens moeten na gaan of de interministeriële conferentie opnieuw

kan worden opgestart. Tenslotte vallen heel wat mogelijke oplossingen onder de federale bevoegdheden.

De minister van Economie zou de supermarkten moeten verbieden om zomaar kredietkaarten uit te delen. Sommige jongeren kopen tegenwoordig blijkbaar producten met hun kredietkaart en verkopen die onmiddellijk weer in een tweedehandszaak om aan baar geld te geraken. Deze jongeren zitten in een neerwaartse spiraal. Er zijn dringend structurele maatregelen nodig. De interministeriële conferentie kan op dit vlak oplossingen bieden.

De heer Luc Martens verwijst naar de plannen van federaal minister Van den Bossche op dit vlak. De warenhuizenketens ontwikkelen een eigen kredietstelsel en zijn onderworpen aan hetzelfde codesysteem als de bankinstellingen. De banken richten tegenwoordig trouwens dochtermaatschappijen op om kaarten met een potentiële schuld aan de man te kunnen brengen. Deze schuld kan overigens bijzonder hoog oplopen. De banken screenen hun klanten strenger dan de warenhuisketens omdat een eventueel verlies niet door een stijging van hun verkoop wordt gecompenseerd. Formeel gezien gaat het hier niet om een koppelverkoop. In de praktijk komt het hier echter wel op neer.

De grond van dit complex probleem is het consumptiegedrag van bepaalde mensen. De vraag is hoe er in de opvoeding, in de gezinspatronen en in de pedagogische milieus weer voldoende consistentie aan de dag kan worden gelegd om de betrokkenen de kracht te geven om voor een andere weg te kiezen. Voor de rest gaat het immers grotendeels om symptoombestrijding.

Het gaat hier om een breed maatschappelijk probleem. De werking van de markt in de huidige samenleving berooft al wie niet sterk is voor een stuk van zijn vrijheid.

Mevrouw Adrienne Pieck meldt dat voor het begeleid wonen betreft in 2002 24 voltijdse equivalenten aan zes pilootregio's zijn toegewezen. Deze pilootregio's zijn Antwerpen, Turnhout, Kortrijk, Leuven, Gent en Brussel. Op basis van samenwerkingsakkoorden met de lokale besturen en met de socialehuisvestingsmaatschappijen en de sociale verhuurkantoren hebben deze mensen een preventieve woonbegeleiding voor bewoners van sociale woningen opgezet. Tegelijkertijd hebben ze sociale

woningen ter beschikking van thuislozen uit de residentiële sector gesteld. De residentiële opvangplaatsen binnen het algemeen welzijnswerk zitten immers vol mensen die nergens anders terecht kunnen. De woonbegeleiding moet het mogelijk maken de uitstroom beter onder controle te houden.

De recurrente toewijzing van 24 voltijdse equivalenten lost niet alle bestaande problemen op. Jaarlijks zijn dan ook voorstellen geformuleerd om dit aanbod uit te breiden. Om budgettaire redenen zijn die voorstellen nooit in de praktijk gebracht.

De pilootregio's zijn geselecteerd op basis van een aantal criteria, zoals de plaatselijke behoeften en het bestaan van een samenwerking met de VHM. Bovendien wordt gestreefd naar een verdeling tussen grootsteden, centrumsteden en landelijke gemeenten.

Met betrekking tot de vraag van mevrouw Vogels naar de projecten die met de middelen van basisallocatie 34.25 worden gefinancierd, zegt mevrouw Pieck dat een overzicht bij het verslag zal worden gevoegd.

De heer Stefaan De Vos zegt in antwoord op de vraag over de basisallocaties 34.24 en 34.04, dat de daling van de ene basisallocatie en de stijging van de andere basisallocatie eigenlijk het gevolg zijn van een compensatie.

In uitvoering van het decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswerk heeft de Vlaamse Regering op 12 oktober 2001 besloten een bijkomende opdracht aan de begeleiding van onderbroken of conflictueus ouder-kindcontact toe te voegen. Ten gevolge van dit besluit van de Vlaamse Regering zijn in het begin van 2004 de middelen voor de reeds in een CAW ingebedde neutrale ontmoetingsruimtes van basisallocatie 34.24 naar basisallocatie 34.04 overgeheveld. De middelen voor de op dat ogenblik nog niet in een CAW ingebedde neutrale ontmoetingsruimtes, namelijk de ruimtes van de vzw Elegast te Antwerpen en van de vzw Limburgse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg, zijn op basisallocatie 34.24 blijven staan. Aangezien beide ontmoetingsruimtes ondertussen in een CAW zijn ingebed, zijn de hieraan verbonden middelen in de voorliggende begroting ook naar basisallocatie 34.04 overgeheveld.

De daling van het budget voor de inrichting van een welzijnsgerichte benadering wordt door die overheveling van middelen integraal opgevangen. Het resterende budget voor de uitbouw van een welzijnsgerichte benadering volstaat om de continuïteit van het beleid te verzekeren.

Op de vraag van *mevrouw Dillen* of het hier om de begeleiding gaat van jongeren die in het kader van een alternatieve strafmaatregel door de jeugdrechter naar bepaalde projecten zijn doorverwezen, zoals bij de vzw Elegast, antwoordt de heer *Dirk Broos* dat dit onderdeel van hun werking valt onder de bijzondere jeugdzorg. Hier gaat het enkel om de neutrale bezoekeruimtes die momenteel in de CAW's zijn ingebed.

Minister Vervotte meldt nog dat van de beslissing van minister Demotte om de werking van de psychiatrische dagactiviteitscentra stop te zetten, enkel akte kon worden genomen. Aangezien de begroting op dat ogenblik al was opgemaakt, kon dit niet meer worden opgevangen. Indien er ergens een onderstructurering wordt vastgesteld, zullen ad-hocoplossingen worden gezocht. De bijbehorende tewerkstelling kan niet worden overgenomen, want het gaat hier immers om meer dan 23 voltijdse equivalenten. In samenwerking met de CAW's zal wel naar oplossingen worden gezocht voor de regio's die met een onderbezetting worden geconfronteerd.

Programma 41.8 Integratie kansarmen

Mevrouw Vera Jans stelt vast dat de middelen van dit programma zijn gestegen. Het is positief dat de aangekondigde stijging van het budget voor de verenigingen waar armen het woord nemen nu ook wordt waargemaakt.

In de strategische doelstellingen staat te lezen dat het de bedoeling is een Vlaams Actieplan Armoedebestrijding te ontwerpen. Welke timing wil de minister in dit verband hanteren?

Mevrouw Marijke Dillen stipt aan dat, hoewel de middelen stijgen, de situatie van de kansarmen er fundamenteel eigenlijk niet op vooruit gaat. In de loop van de komende maanden zou met deze commissie eens een grondig debat over deze problematiek moeten worden gevoerd. Een dergelijk debat zou de gelegenheid bieden het armoededecreet te evalueren en eventueel te verbeteren.

Wat het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding betreft, sluit zij zich aan bij de vraag van mevrouw Jans. Wat is de stand van zaken? Is dit actieplan bijna afgewerkt? Welke beleidsopties wil de minister als prioriteiten voor 2005 naar voren schuiven?

Mevrouw Elke Roex merkt op dat destijds is besloten het geld voor de verenigingen waar armen het woord nemen, te laten verdelen door het Vlaams netwerk van die verenigingen. Dit is eigenlijk een merkwaardige constructie. Het netwerk verdeelt dit geld immers onder de eigen leden. Spreekster vraagt of de minister deze situatie aandachtig wil blijven opvolgen en tijdig zal evalueren. Het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen, speelt immers tegelijkertijd de rol van ondersteuningsorganisatie, financieringsorganisatie en belangenbehartiger.

De heer Tom Dehaene vraagt hoeveel de congressen hebben gekost die met deze middelen werden georganiseerd.

De minister wijst erop dat decretaal is vastgelegd dat het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding er moet zijn 9 maanden na het aantreden van de nieuwe regering. Die timing zal worden gerespecteerd. Dat is wellicht een goede aanleiding om het gevraagde debat ten gronde te voeren.

De richting die zij wil uitgaan, is voor een deel opgenomen in de beleidsnota. Met de ervaringsdeskundigen zal worden voortgegaan, maar zij zullen nu ook verder effectief moeten worden ingeschakeld. Voor de cruciale domeinen zal een gesprek worden aangegaan met Link en andere. Ze kunnen immers nuttig werk leveren.

Het armoedebeleid is een heel inclusief en horizontaal beleid. De minister beklemtoont dat zij, op de terreinen waar dat kan, uiteraard haar verantwoordelijkheid zal opnemen. In de beleidsnota staat ook dat de nodige aandacht zal uitgaan naar mechanismen van uitsluiting in de regelgeving. Van daaruit is ook het idee gegroeid over de regularisatiecampagne, waar sommigen voor en anderen tegen zijn.

De financiering wordt verder besproken met het Vlaams netwerk zelf. Daarbij zal onder meer moeten blijken hoeveel verenigingen het netwerk wenst te erkennen, wat het plafond is. Op basis daarvan kan dan worden nagegaan welke rol het netwerk in de toekomst kan spelen.

Informatie over de kosten van de congressen zal worden overgemaakt.

Mevrouw Roex stipt hierbij aan dat er een gevaar van belangenvermenging bestaat bij de twee rollen die het netwerk opneemt. Het gaat niet alleen om hoeveel het geeft aan de verenigingen. Ook het aspect van de mogelijke belangenvermenging moet worden geëvalueerd.

De minister bevestigt dat. Daarnaast is er ook het aspect van vertrouwen geven dat belangrijk is. So-wieso moet er worden gezorgd voor transparantie.

Programma 41.9 – Integrale jeugdhulpverlening

Er worden geen opmerkingen geformuleerd.

Programma 42.1 – Volksgezondheid

– Algemeen

De heer Kurt De Loor wijst erop dat op het einde van de vorige legislatuur twee belangrijke decreten werden goedgekeurd inzake de Vlaamse gezondheidszorg, met name die over de preventieve gezondheidszorg en die over de eerstelijnszorg. Wat is het uitvoeringsschema voor deze belangrijke initiatieven?

De heer Erik Tack zegt dat hij ervan uitging dat de Vlaamse Gemeenschap vooral bevoegd was voor preventie. In het programma 42.1 van Volksgezondheid staat echter een zinsnede over het herstellen van de gezondheid van de Vlaamse bevolking. Waar is de scheidingslijn dan eigenlijk?

De minister spreekt ook over het verhogen van de efficiëntie. Over de manier waarop dat moet gebeuren, wordt echter niets vermeld. Misschien moeten bepaalde heilige huisjes eens worden aangepakt in de gezondheidszorg. Niet alles valt weliswaar onder de bevoegdheid van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. De overlapping van bevoegdheden is een groot probleem in deze sector. De organisatie van de gezondheidszorg is nogal chaotisch. Echelonnering, taakafspraken met de gezondheidswerkers, taakomschrijvingen, oneigenlijk gebruik van spoeddiensten, dat kan allemaal veel efficiënter gebeuren.

De minister heeft het ook over het verbeteren van de actieve participatie van de cliënt en de patiënt

aan de gezondheidszorg. De patiënten zouden meer kennis over hun gezondheid moeten hebben dan nu het geval is. Zolang dat niet het geval is, is een actieve participatie heel moeilijk. Zelfs hoog gediplomeerden hebben merkwaardig genoeg zonder weinig kennis over het functioneren van hun lichaam en over ziektesymptomen.

In de toelichting wordt ook gesteld dat de zorgvraag van de patiënt centraal staat in de organisatie van het zorgaanbod. Kan dat nader worden uitgelegd? Heel wat andere zaken staan immers ook centraal in het zorgaanbod, en zijn misschien wel belangrijker. Naast de zorgvraag zijn de efficiëntie van de organisatie, de goede besteding van de financiële middelen, duidelijke taakafspraken tussen de zorgverleners en afspraken met de patiënten ook heel belangrijk. Als een patiënt om 23 uur om zijn arts vraagt voor een verkoudheid of voor een kleine klacht naar de spoeddienst wil gaan, dan is duidelijk dat dergelijke zorgvragen niet centraal mogen staan.

Wat wordt tenslotte bedoeld met ‘communicatie en dialoogontwikkeling met waardedragers’?

De minister zegt in verband met de uitvoering van de decreten waarnaar de heer De Loor verwees, dat het de bedoeling is om in 2005 het aantal partnerorganisaties te verfijnen en het besluit inzake borstkankerscreening uit te voeren. Eerstelijnszorg moet aan de zorgregio's worden gekoppeld. Daarin zal het advies van de Vlaamse Gezondheidsraad worden gevolgd. Er zal dus overleg worden gepleegd met de sectoren en daarna zal uitvoering worden gegeven aan het eerstelijnszorgdecreet.

Preventie is uiteraard een Vlaamse verantwoordelijkheid. Wanneer het over herstel van de gezondheid gaat, is ook de gezondheidspromotie een belangrijk aspect. Het verhogen van de efficiëntie heeft vooral te maken met de beoogde afspraken met partnerorganisaties. Er moet worden geherdefinieerd wie de partnerorganisaties in deze preventiestrijd zijn en met hen moeten afspraken worden gemaakt. De krachten moeten worden gebundeld en er moeten meer synergieën worden gecreëerd.

Het is juist dat weinig mensen veel weten over hun gezondheid. Daarom heeft het VIG een belangrijke taak. In dit verband zal nog heel wat informatie moeten worden verstrekt, onder andere inzake gezonde voeding en bewegen. Het beleid wordt,

en was ook al in het verleden, toegespitst op het stimuleren van gezonde keuzes. Die verantwoordelijkheid ligt niet alleen bij de overheid, maar ook bij het individu. De mensen moeten dan wel worden geïnformeerd. Daarom wordt met de partnerorganisaties gericht aan een aantal thema's gewerkt.

De waardedragers in de communicatiedialoog zijn precies die partnerorganisaties. Het is misschien wat zwaar uitgedrukt, maar het is alleen de bedoeling aan dezelfde doelstellingen te werken en daarover convenants af te sluiten met die waardedragers.

Op het centraal staan van de zorgvraag, kan nader worden ingegaan bij het bespreken van de beleidsnota.

De heer Chris Vander Auwera, directeur-generaal administratie Gezondheidszorg, vindt het ietwat pijnlijk dat wordt gezegd dat de gemeenschappen alleen bevoegd zijn voor preventieve gezondheidszorg. Dat is zijns inziens niet juist. In de Bijzondere Wet staat immers dat de gemeenschappen alle bevoegdheden inzake gezondheid hebben, behalve de uitzonderingen. Die uitzonderingen mogen weliswaar niet worden onderschat, maar er kan ongetwijfeld veel meer worden gedaan met de huidige bevoegdheden.

De Vlaamse Gemeenschap en haar administratie mogen dus de ambitie hebben om bij te dragen tot het herstel van de gezondheid. Het gaat niet altijd over middelen, maar ook over de intentie. Bij de doorlichting van een ziekenhuis bijvoorbeeld worden suggesties gegeven over wat beter kan, zonder dat dit tot een meerkost voor de Vlaamse begroting moet leiden. Integendeel, want zo kan een aantal ziekenhuisinfecties worden teruggedrongen.

De heer Erik Tack vindt het positief dat de minister zijn bezorgdheid over de kennis van de bevolking rond gezondheid deelt. Zou het echter niet nuttig zijn om naast acties daarvoor, ook via het onderwijs iets te doen?

De minister zegt dat er projecten zijn die de kennis over gezondheid bevorderen, bijvoorbeeld Tutti Frutti, dat jongeren wil aansporen om gezond te eten. De LOGO's en het VIG vervullen ook een grote rol om mensen te informeren over gezonde leef- en eetgewoonten.

– Tabakspreventie

De heer Kurt De Loor merkt op dat de inkomsten uit het tabaksfonds werden afgevoerd. Toch wordt vastgesteld dat het met het rookverdrag de verkeerde richting uitgaat, zowel bij de vrouwen als bij steeds jongere jongeren. Denkt de minister aan een vervangend budget om rokers die willen stoppen te ondersteunen?

Ook *de heer Erik Tack* wijst erop dat er geen geld is ingeschreven voor de basisallocatie voor rookpreventie. Wat zijn de plannen terzake?

De minister zegt dat voor tabakspreventie op andere posten middelen zijn ingeschreven. Bij VAD, VIG en VRGT zijn ook middelen gepland. Die organisaties krijgen daarvoor subsidies. De reden waarom het krediet op nul staat, heeft te maken met het federaal Tabaksfonds. De gesprekken met dat fonds werden heropgestart, omdat het belangrijk is dat een coherent tabakspreventiebeleid wordt gevoerd. De federale overheid is op eigen snelheid doorgegaan, maar dat heeft geen zin.

De heer Chris Vander Auwera merkt op dat het probleem van het Tabaksfonds eigenlijk een puur juridisch-technische kwestie is. Daarover was een samenwerkingsakkoord afgesloten. De Raad van State heeft echter gezegd dat de federale overheid geen middelen mag overhevelen naar de gemeenschappen, tenzij via een herziening van de financieringswet. In de begroting zit dus een soort geldbeugel klaar, maar zolang dat probleem niet is opgelost, blijft die leeg.

– Personeel

Mevrouw Mieke Vogels merkt op dat de afdeling Volksgezondheid over een zeer belangrijke hefboom beschikt, namelijk de inspectie van alle ziekenhuizen, ook de psychiatrische ziekenhuizen. Dat is geen sinecure, want het gaat om een harde sector. Het is erg belangrijk dat de Vlaamse Gemeenschap zorgt voor een kwalitatieve inspectie en dat ze ook voldoende autoriteit afdwingt. Dit houdt in dat de inspectie moet bestaan uit voldoende artsen en, vooral ook, voldoende psychiaters.

De afdeling Volksgezondheid kampt echter al jaren met problemen om gekwalificeerd personeel te vinden, onder andere door de loonschalen die de Vlaamse Gemeenschap hanteert. In de vorige

legislatuur is er een lijst van knelpuntberoepen opgesteld, waar onder andere ook psychiatrie op vermeld stond. Wat is nu de stand van zaken? Wat zijn de implicaties van de nieuwe besparingsmaatregelen van de Vlaamse Regering voor het personeel van Volksgezondheid om die inspectie op een goede manier uit te voeren?

Een aantal mensen met een DAC-statuuut zijn bezig op terreinen die op het raakvlak liggen met de gezondheid. Er was echter geen decretaal kader. Wat is daar de stand van zaken?

De minister beklemtoont dat het personeel van de zorgsector ook haar bekommernis is. Minister Bourgeois heeft in de media verklaard dat er flexibeler moet worden omgegaan met de weringsstop. Hij overlegt daarover met de betrokken ambtenaren-generaal. Dat wil zeggen dat op het terrein moet worden nagaan welke functies gedefinieerd kunnen worden. Daarbij gaat het zeker niet over continudiensten en knelpuntberoepen.

De heer Chris Vander Auwera meldt dat alle DAC'ers van de sector inmiddels zijn geregulariseerd. Voor de rest moet nog even worden nagedacht over de manier waarop het probleem voor de patiëntenverenigingen zal worden opgelost. Misschien kan het model van het Steunpunt Zelfhulp worden gebruikt. Voorlopig is er niet meer dan een uitdoofregeling voor wie bij een andere sector niet kan worden ondergebracht. De mensen die in Melsbroek met MS-patiënten werken, hebben voor een dergelijk uitdoofscenario gekozen.

Het probleem van de knelpuntberoepen in de afdeling Verzorgingsvoorzieningen van de administratie is nog niet opgelost. Dat kan maar als er een marktconforme verloning kan worden aangeboden en dat vereist een wijziging van het statuut. Hoewel die beroepen van besparingen worden vrijwaard, kunnen de mensen niet in dienst worden gehouden. De lonen zijn niet meer concurrentieel met andere overheidsinstanties, en zeker niet met de privé-sector.

De heer Steven Vanackere zegt dat de regularisatie van DAC'ers in Brussel nog niet overal is gebeurd. Vlaams minister van Werk, de heer Vandenbroucke, heeft wel aangekondigd dat hij contact zou opnemen met de functioneel bevoegde ministers van Cultuur en Welzijn om de laatste omzettingen naar reguliere arbeidscontracten door te voeren, met inbegrip van de overheveling van de budgetten.

– *Geestelijke gezondheidszorg*

Mevrouw Mieke Vogels wijst erop dat een van de doelstellingen is de registratie te verfijnen, zodat duidelijk blijkt wie wacht op welke hulp in de geestelijke gezondheidszorg. Dat is niet zo gemakkelijk, want er wordt nogal snel geschermd met, onder andere, privacy. In het verleden was dat niet altijd evident. Hoe staat het nu met die registratie? Is er al zicht op waar er wachtlijsten zijn en wie er wacht op welke hulp?

De centra voor geestelijke gezondheidszorg worden steeds meer bevraagd als tweedelijnsdienst als support voor de eerstelijnszorg. Alle welzijnsdiensten worden steeds vaker geconfronteerd met cliënten met meerdere problemen. Heel vaak is er ook een psychiatrische component. In de thuiszorg gaat het bijvoorbeeld om dementerende bejaarden. In de bijzondere jeugdzorg gaat het om jongeren die een psychiatrische problematiek vertonen. Het is voor de toekomst belangrijk dat de centra ook wat support kunnen geven aan andere diensten. Worden daarvoor experimentele kredieten beschikbaar gesteld? Met name de thuiszorgdiensten in Oost- of West-Vlaanderen waren daar al mee begonnen. Het zou goed zijn, mocht dat project worden uitgebreid.

Mevrouw Vera Jans wijst erop dat het krediet voor de uitvoering van het decreet betreffende geestelijke gezondheidszorg stijgt met 1,034 miljoen euro. Kan worden verduidelijkt hoe die middelen zullen worden aangewend? In de toelichting wordt vermeld dat de indicator voor de wachtlijsten in de CGG's is vastgelegd. Wat zijn de ervaringen met die indicator? Zijn er actiemaatregelen getroffen om die wachtlijsten te doen afnemen?

De minister meldt dat de onderhandelingen met de geestelijke gezondheidszorg heropgestart zullen worden. Er moeten immers nieuwe afspraken komen over de enveloppefinancieringen, die op 1 januari 2006 van kracht zullen worden. De registratie is daarvan ook een element.

In de beleidsnota wordt ook veel aandacht besteed aan de psychiatrische thuiszorg. Er is met de CGG's uitgezocht welke rol zij daarin willen en kunnen spelen. De CGG's bekijken dat zelf ook. Sommigen zijn daarbij meer vragende partij dan anderen. Het OPZ Geel en anderen kunnen terzake overigens ook goede resultaten boeken. Sup-

port is nodig, maar het is niet zeker of de CGG's daarvoor altijd de beste oplossing zijn.

De heer Chris Vander Auwera stipt aan dat er over de wachtlijsten al veel is gesproken, maar dat er weinig of geen concrete indicaties waren. Sinds een jaar wordt er geregistreerd. Er begint nu enig inzicht te komen en het blijkt vooral om wachtlijsten van kinderen te gaan.

Een actieplan zou betrekking kunnen hebben op de toestroom, maar ook op het aanbod. Het is niet aangewezen dat kinderen uit school worden gehaald om naar een CGG te worden gebracht. Er is dus een probleem van openingsuren. Er moet met de sector worden gediscussieerd over de mogelijkheid om niet alleen 's avonds, maar eventueel ook 's zaterdags te werken, zodat hun bereikbaarheid groter wordt voor het doelpubliek. De discussie over bijkomende middelen moet op een ander niveau worden gevoerd.

Minister Vervotte bevestigt dat. Hierover wordt gediscussieerd in 2005, als de convenants worden afgesloten. Dat geeft hen ook de tijd om tegen dan hun enveloppefinanciering te bekijken.

De heer Vander Auwera stipt nog aan dat elke maand de geregistreerde informatie wordt ontvangen. Binnen tien dagen wordt teruggekoppeld naar elk centrum, met informatie over hun eigen centrum én over het geheel. Ze krijgen dus onder meer ook meer en meer informatie over de wachtlijsten, wat hen toestaat om de positie van het centrum in zijn geheel en de vestigingsplaatsen ervan preciezer te bepalen. Dat indicatordenken wordt zo voor hen een managementinstrument.

De minister meldt nog dat de stijging van het budget alleen te maken heeft met de indexering en de regularisatie van de DAC-contracten.

– *Ziekenhuizen*

Mevrouw Mieke Vogels vraagt of er op dit moment nog veel zorgstrategische plannen in behandeling zijn. Zo ja, gaat het dan vooral om nieuwe fusies of vallen die nu stil? Dat is immers belangrijk voor de kredieten. Of gaat het vooral om de aanpassing van de bestaande ziekenhuizen?

Mevrouw Karine Moykens, kabinetsmedewerker, antwoordt dat er vijf zorgstrategische plannen

voor de ziekenhuissector in behandeling zijn. Eén gaat over dringende brandbeveiligingswerken, één over een fusieoperatie en drie over aanpassingswerken aan delen van ziekenhuizen.

Programma 42.2 – Sociaal-medisch beleid

– Algemeen

De heer Erik Tack wijst erop dat op de tweede bladzijde van de toelichting bij dit programma, een aantal beleidsdomeinen, doelgroepen en raakvlakken met andere sectoren worden vermeld. De gezondheids- en gezondheidszorgberoepen staan vermeld onder de beleidsdomeinen. De huisartsen staan daar niet expliciet bij vermeld, terwijl die daar toch thuishoren. Maar wellicht rekent de minister de huisartsen bij de gezondheidszorgberoepen. De huisartsen mogen zeker bij de preventieve jeugdgezondheidszorg en bij de infectieziekten worden betrokken, en juist daar wordt niets vermeld in verband met de gezondheidszorgberoepen.

De minister zegt hierop dat de huisartsen uiteraard bij de gezondheidszorgberoepen horen en expliciet zullen worden vermeld op de plaatsen waar dat nog nodig is.

– Preventie van kanker en andere ziekten

Mevrouw Mieke Vogels wijst erop dat de operationele doelstelling inzake de gratis screening erin bestaat 75 percent van de 50- tot 69-jarigen te bereiken. Vandaag is dat 33,8 percent en er is dus nog een lange weg af te leggen. Is er al een eerste evaluatie? Welke doelgroepen worden niet bereikt? Is er een verband met woonplaats of sociale klasse? En hoe zal worden gepoogd het percentage op te trekken?

Mevrouw Mieke Vogels vraagt nog of er al een definitieve regeling voor de registratie van kanker is in Vlaanderen.

Mevrouw Vera Van der Borgh vindt het spijtig dat de bevolking met de borstkankerscreening een verkeerd signaal wordt gegeven. Vrouwen die zijn gescreend, krijgen immers een vals veiligheidsgevoel, want een mammografie volstaat niet. Een echografie is nodig om zekerheid te hebben.

De heer Erik Tack zegt dat blijkbaar 1 op 3 van de vrouwen van 50 tot 69 jaar bereid is om zich te la-

ten screenen op borstkanker. Dat is onvoldoende, zeker omdat het streefdoel 80 percent is. Misschien moet eens worden nagegaan of de toegepaste methodes om de bevolking te bereiken, al dan niet geschikt zijn om ooit een percentage van 80 percent te bereiken. Mensen worden immers steeds vrijblijvend uitgenodigd voor een onderzoek, en een aantal mensen, waarschijnlijk uit bepaalde sociale categorieën, gaat daar nooit op in. Het gaat hier dus om een sociale problematiek.

Onder de groep vrouwen die zich nu laten onderzoeken op borstkanker, zijn er ongetwijfeld een aantal die zich zelfs zonder uitnodiging en dus helemaal spontaan zouden laten onderzoeken. Het resultaat van 1 op 3 is dus eigenlijk maar pover.

Volgens de heer Tack moet de methode worden herbekeken en wellicht aangepast. Een echografie kan inderdaad een nuttig instrument zijn bij het opsporen van borstkanker, hoewel het belang ervan niet mag worden overdreven. In zijn praktijk heeft hij alvast nog nooit een geval van borstkanker gehad dat niet zichtbaar werd op een mammografie, maar wel op een echografie. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat dit nog nooit is gebeurd. Waarschijnlijk zal het te maken hebben met budgettaire en andere evenwichten dat er alleen maar met een screeningsradiografie wordt gewerkt.

Elk technisch onderzoek moet eigenlijk worden voorafgegaan door een klinisch onderzoek, maar in dit geval gebeurt dat blijkbaar niet, tenzij de radiologen een klinisch onderzoek uitvoeren. Overigens zouden het in een aantal centra technici zijn die de mammografie maken. Er mag worden verwacht dat zij geen klinisch onderzoek uitvoeren, want dat zou misplaatst zijn. Hier moet zeker rekening mee worden gehouden.

In verband met de preventie wordt vooral op borstkanker gefocust, maar er is ook nog prostaatkanker. Bovendien is er ook de preventie van glaucoom. Er zijn nog veel andere ziekten waar artsen zich mee bezighouden, zoals diabetes en hypertensie. Misschien is het mogelijk om in overleg met de federale overheid te komen tot een globaal preventiedossier dat kan worden gekoppeld aan het globaal medisch dossier, waarbij elke Vlaming om het jaar of om de twee jaar een volledige screening van zijn preventiefactoren kan laten uitvoeren. Dat is een veel ambitieuzere manier om de gezondheid van de Vlamingen te bevorderen.

In verband met de preventie van infectieziekten wil spreker nog opmerken dat in de begroting een aantal zaken niet zijn opgenomen. Dat is natuurlijk een detail, want elders staan die dan weer wel vermeld, bijvoorbeeld hepatitis B en griep.

Vorig jaar was er tijdelijk een bevoorradingsprobleem voor enkele vaccins. Dat had blijkbaar te maken met afspraken die met een bepaalde firma waren gemaakt. Hoe zal dat in de toekomst worden vermeden?

Mevrouw Marijke Dillen merkt op dat in verband met de borstkankerscreening altijd wordt gesproken over het feit dat 1 op 3 vrouwen zich laat screenen. Dat zijn natuurlijk de vrouwen die zich laten screenen in de context van de preventie die georganiseerd wordt. Er mag echter worden aangenomen dat een heel grote groep vrouwen zich privé laat screenen bij een radioloog. Veel vrouwen voelen zich daar beter bij. Zijn daar gegevens over?

De heer Tom Dehaene vraagt of er ook cijfers bekend zijn per provincie. De provincie Vlaams-Brabant doet bijvoorbeeld extra inspanningen via haar mammobiël. Bestaat zoiets in andere provincies? Heeft dat initiatief een effect op de cijfers?

Wat de vaccinaties betreft, zou een derde worden betaald met Vlaamse middelen en de rest met federale. Vorig jaar heeft de federale overheid die middelen zeer laat gestort. Hoe zal dat dit jaar worden vermeden?

De minister zegt dat de borstkankerscreening volgens de Europese richtlijnen verloopt. Daarover is ongetwijfeld eerst een debat gevoerd, maar de heer Vander Auwera zal daar meer over vertellen.

In verband met de vaccins zijn afspraken gemaakt met de federale overheid voor een periode van 2 jaar, zodat er geen bevoorradingsproblemen meer zullen zijn. Tijdens de interministeriële conferentie zal ook formeel de afspraak worden bevestigd dat niet meer moet worden voorgeschoten. De federale overheid zou aanvaarden dat Vlaanderen vanaf 2005 niet meer moet prefinancieren.

De opmerking van mevrouw Dillen is correct. Er zijn mensen die via de genoemde systemen gaan, maar anderen gaan dan weer via andere systemen. Daar zijn uiteraard geen registratiegegevens van. De gegevens zijn dus beperkt. Ze zijn te raadplegen op de website, zelfs per gemeente.

De heer Chris Vander Auwera bevestigt dat de borstkankerscreening gebaseerd is op een Europese afspraak, met een aantal kwaliteitseisen, zowel technisch als qua manipulatie als qua lezing. Men maakt vaak geen onderscheid tussen een individueel onderzoek en een screening op populatieniveau. Beide hebben een totaal andere invalshoek. Op populatieniveau wordt geprobeerd de gevolgen van borstkanker op dat niveau terug te dringen. Dan is er geen behoefte aan een klinisch onderzoek. Dat kost immers te veel. Europees is afgesproken dat daartoe de dubbele lezing van de mammografie volstaat, als die kwaliteitsvol werd genomen, en dat dit niet moet worden aangevuld met een echografie. Men mag daar echter niet naïef in zijn. De cijfers moeten inderdaad worden gecorrigeerd. Het is slechts de eerste maal dat de vooropgestelde cyclus van 2 jaar voor alle screeningscentra in Vlaanderen achter de rug is. Die 33 percent moet men dus relativeren. Sommige van die centra zijn slechts 2 jaar geleden begonnen en moesten hun routine nog opbouwen.

Weliswaar zullen er een aantal diagnostische mammografieën bij zijn waarover er momenteel geen informatie is. Maar er wordt overlegd met IMA, het Intermutualistisch Agentschap, om bijkomende informatie te krijgen van de ziekenfondsen, zodat de cijfers kunnen worden vervolledigd van wie er wordt gescreend.

Dan is er het bereik. Momenteel kan nog niet worden geëvalueerd of de manier van oproepen effectief is of niet. Wel is het zo dat, als de huisartsen en de gynaecologen zeer goed meewerken op wat men het eerste spoor noemt, er een veel grotere respons van de vrouwen is dan als ze dat minder doen en er alleen maar wordt gerekend op de uitnodiging. Dan is het succes groter.

Er is geen probleem van financiering. Ook in de begroting van volgend jaar is het mogelijk tot 45 percent screening te realiseren. Dit jaar was dat eigenlijk ook mogelijk, maar die 45 percent zal niet worden gehaald. Als 40 percent wordt bereikt, is dat een stap voorwaarts.

Het is inderdaad de vrouw die kiest op welke radioloog ze een beroep wil doen. Dit is geen opgelegd model. Men kan dit zelf kiezen, en ook het ogenblik. Alleen moet het gebeuren bij mensen die hebben bewezen dat ze technisch over de nodige apparatuur beschikken en de resultaten op een goede wijze kunnen lezen.

Wat de kankerregistratie betreft, tijdens de vorige regeerperiode is er een onderzoek geweest om te bekijken wat de beste en meest efficiënte wijze zou zijn. Er zijn terzake een aantal beleidsaanbevelingen geformuleerd. Die worden nu ook overgenomen door de federale overheid. In de toekomst zullen er dus twee gegevensstromen zijn, die gevolgd zullen worden. De ene gegevensstroom verloopt via de ziekenfondsen. De andere stroom verloopt via de pathologische laboratoria. Als een combinatie wordt gemaakt van die twee, is er een volledige dekking. Ook het eigen Vlaamse onderzoek wijst dat uit. Ooit was er een pilootprogramma waarbij verpleegkundigen alle dossiers over kanker met de hand moesten registreren. Maar deze methode schijnt kosteneffectiever en even efficiënt te zijn.

Het KB terzake is mee geïnspireerd door de Vlaamse overheid. Het ontwerp is klaar en er blijkt een consensus te bestaan. Dat geheel zal worden beheerd door een agentschap. In de raad van bestuur ervan zullen alle gemeenschappen zetelen, dus ook de Vlaamse. Er is de garantie dat de Vlaamse Gemeenschap even snel de informatie zal kunnen krijgen als alle andere overheden.

In verband met een mogelijke uitbreiding van de screening tot prostaatkanker, glaucoom en dergelijke, moet er rekening mee worden gehouden dat de huidige screeningsonderzoeken gevalideerd zijn op Europees niveau. De onderzoeken die de heer Tack vermeldde, zijn niet gevalideerd. Er zouden daar momenteel nog veel meer vals-positieven zijn dan wanneer dit zou gebeuren op de wijze die nu wordt aangeraden door sommige urologen. Er is dus nog geen sluitend systeem terzake, dat voldoende baten oplevert in verhouding tot de inspanningen die zouden moeten worden gedaan.

De heer Erik Tack zegt hierop dat veel artsen dagelijks bezig zijn met het vroegtijdig opsporen van prostaatkanker. Dit wordt echter niet systematisch gedaan. Het kan zijn dat bij onderzoek iemand vals-positief blijkt te zijn. Bij doorgedreven onderzoek blijkt dan dat de patiënt niet bang moet zijn dat hij kanker heeft. Maar als niets wordt gedaan, belandt men weer in de situatie van vroeger, toen prostaatkanker in een heel laatstadium werd ontdekt, zodat er niets meer aan te doen was. Die mensen gaan een heel pijnlijke dood tegemoet. Als men dit heel systematisch zou doen, kan ervoor worden gezorgd dat bijna niemand meer overlijdt aan dit soort kanker. Nu is dat echter nog de dagelijkse realiteit.

De heer Van der Auwera merkt op dat dit klopt wanneer het gaat over het individuele vlak. De vraag is of een screeningsprogramma kan worden opgezet waarbij iedereen vanaf een bepaalde leeftijd aan een aantal tests wordt onderworpen. De doelgroep moet natuurlijk worden afgebakend. Vandaag bestaat er nog geen formule terzake die voldoende duidelijk is en voldoende informatie geeft, zodat daar iets mee kan worden gedaan. Er bestaan momenteel geen gevalideerde screeningsprogramma's voor dat soort aandoeningen.

Er wordt uitgegaan van een bevolkingsbenadering. Dat is iets anders dan een individuele patiënt zo veel mogelijk proberen te helpen.

– *Lokaal Gezondheidsoverleg (LOGO)*

Mevrouw Mieke Vogels merkt op dat de eerste uitvoering van het decreet preventieve gezondheidszorg van november 2003 volgens de minister in 2005 zal gebeuren. Zij wil daarbij opmerken dat op dit ogenblik een aantal LOGO's met ernstige financiële problemen kampen. Er zijn misschien te weinig middelen. Verder is het zo dat de samenstelling van een aantal LOGO's en de bijhorende financiering niet klopt. Volgend jaar zouden een aantal LOGO's failliet kunnen gaan. Is dat juist? Dat moet worden opgelost met een nieuw uitvoeringsbesluit, wat dankzij de decretale basis die er nu is, kan gebeuren.

Wat is overigens de stand van zaken met betrekking tot het medisch-milieukundig netwerk? Is er al een besluit verschenen over het binnenhuismilieue en de uitvoering ervan?

De minister zegt dat zij zich bewust is van het probleem met de LOGO's. Sommige LOGO's hebben het inderdaad moeilijk. Er is echter geen informatie over nakende faillissementen. Aan het probleem zal zeker iets worden gedaan, maar er moet eerst meer duidelijkheid zijn over de zorgregio's. Het is in geen geval de bedoeling dit probleem te laten aanslepen.

In verband met de vraag over het binnenhuismilieue, kan worden gemeld dat alles in orde is.

– *Depressie- en zelfmoordpreventie*

Mevrouw Mieke Vogels vraagt welke projecten er momenteel lopen in het kader van de zesde ge-

zondheidsdoelstelling over het terugdringen van zelfmoord en depressie.

De minister meldt dat de subsidiëring van de Werkgroep Verder behouden blijft. Er lopen nog andere projecten en daarvan kan een overzicht worden bezorgd.

– *Decreet eerstelijnsgezondheidszorg*

Mevrouw Mieke Vogels zegt dat er op dit ogenblik heel wat Samenwerkingsinitiatieven in de Thuiszorg (SIT's) blijken te zijn die dreigen failliet te gaan. De situatie van het SIT van Antwerpen is een ander verhaal, dat is zelf grotendeels de oorzaak van zijn problemen.

SIT's worden alleen maar gefinancierd op basis van de zorgplannen die moeten worden ingediend, en komen daardoor in de problemen. Op het terrein wordt de komst van de nieuwe regeling reeds voorbereid, in de hoop dat de uitvoeringsbesluiten er snel komen. De bedoeling van dat voorbereidend werk is onder andere het kunnen krijgen van een betere financiering. Er zou dan ook niet te lang mogen worden gewacht met de uitvoeringsbesluiten. Zijn er erkenningen van SIT's ingetrokken omdat er onvoldoende zorgplannen waren?

In de context van de herwaardering van de huisartsen en de eerstelijnsgezondheidszorg heeft de federale overheid het systeem van Geïntegreerde diensten voor thuisverzorging (GDT) ontwikkeld. Wordt er verder gewerkt met dat systeem? Gaan er via die GDT's al middelen naar de SIT's, of is dat nog steeds niet het geval? Evolueert de situatie in negatieve of positieve zin?

Minister Vervotte zegt dat geen erkenningen van SIT's zijn ingetrokken.

Mevrouw Vogels repliceert dat er wel degelijk een SIT is dat zijn erkenning heeft verloren, namelijk dat van Antwerpen. Hoe zit het met de uitvoering van dit decreet? Wanneer mag een besluit worden verwacht inzake de SEL's? Hoe zit het met de GDT's?

Minister Vervotte herhaalt dat het de bedoeling is eerst de zorgregio's te definiëren. Dat heeft niet alleen met de LOGO's te maken. Alles moet in elkaar passen. Met betrekking tot preventie is al aangegeven wat er eerst zal gebeuren. Voor het overige kan

alleen de timing voor 2005 worden gegeven. Hoe sneller de definiëring van de zorgregio's rond is, hoe sneller de rest kan gebeuren. De minister heeft zich ertoe verbonden terzake in dialoog te treden met de sectoren.

De heer Vander Auwera meldt in verband met de GDT's dat de federale middelen waarin werd voorzien, weg zijn. Er moet worden gevreesd dat die financieringsbron momenteel nog niet is opgestart. Het gaat hier om een federale aangelegenheid.

– *Drugpreventie*

Mevrouw Mieke Vogels wijst erop dat er recent een serieuze aanval op de VAD is geweest van een nieuwe organisatie die zich wil profileren als alternatief voor de VAD. Die nieuwe organisatie gaat ervan uit dat druggebruik moet worden verboden en verwijt de VAD een te genuanceerde aanpak. Hopelijk zal de minister de VAD een hart onder de riem willen steken en willen verklaren dat zij akkoord gaat met de manier waarop de vereniging werkt. Er zijn immers kapers op de kust.

De minister zegt dat zij geen problemen heeft met de aanpak van de VAD. Zij heeft dat ook al verschillende keren vermeld tijdens toespraken. De vereniging zal zeker ondersteuning krijgen, maar er zal uiteraard ook worden gepraat met partnerorganisaties.

– *Aidspreventie*

De heer Erik Tack stelt vast dat de minister een aantal besmettelijke ziekten wil terugdringen. Zal er ook iets worden gedaan in verband met HIV?

42.3 – Psychiatrische verpleging

Mevrouw Greet Van Linter merkt op dat het grootste deel van de financiering van het OPZ Geel federaal is, behalve de personeelskosten. De minister voert aan dat de personeelskosten stijgen. Dat betekent dat de middelen die bestemd zijn voor patiëntendoeleinden, een herbestemming krijgen. Gaat dit ten koste van de kwaliteit van de behandeling? Welke middelen worden herbestemd?

Mevrouw Vera Jans zegt dat voor het OPZ Rekem de vergelijking kan worden gemaakt met 2004. Rekening houdend met de indexatie en de wijziging binnen de posten Ziektekrediet, Zwangerschaps-

dagen, Afdelingshoofden en Wachtdiensttoelage, moet binnen de begroting nog een besparing worden opgevangen van 393.000 euro.

Voor het OPZ Geel is de toestand minder duidelijk. Daar moet een dotatiedaling worden opgevangen van 372.000 euro. Hoe worden die te besparen bedragen bepaald? Wie heeft er zicht op hoe de instellingen omgaan met die besparingen? Hoever reikt de autonomie van de instellingen?

De minister merkt op dat de stijging waar mevrouw Van Linter naar verwees, te maken heeft met de kosten van de CAO. Het OPZ Geel wordt gedeeltelijk federaal en gedeeltelijk Vlaams betaald.

Wat de besparingen betreft, wordt een zekere collegialiteit onder de sectoren verwacht. Natuurlijk weten de organisaties zelf het best waar er kan worden bespaard. Zij hebben de autonomie om zelf voorstellen te doen. Het is niet de bedoeling te raken aan bestaande CAO's en aan de werking. Er kan bijvoorbeeld wel ruimte zijn voor besparingen bij de functioneringstoelagen, de opdrachthouders, de managementtoelage, enzovoort. Er zijn natuurlijk ook andere voorstellen mogelijk.

III. Indicatieve stemming

De aan de commissie toegewezen artikelen en het gedeelte van de begrotingstabel van de algemene uitgavenbegroting (zie opsplitsing als bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting, *Parl. St.* Vl. Parl. 2004-2005 nr.15/9) worden bij indicatieve stemming aangenomen met 9 stemmen tegen 4.

De verslaggever,

Bart CARON

De voorzitter,

Luc MARTENS

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Overzicht van de capaciteit van alle erkende voorzieningen per categorie,
per bestuurlijk arrondissement en per provincie

Bestuurlijk arrondissement	CAT. 1	CAT. 2	CAT. 3	CAT. 4	CAT. 5	CAT. 6	TOTAAL
Antwerpen	474	18	88	80	240	96	996
Mechelen	100	10	16	50	32	16	224
Turnhout	135	17	12	40	48	16	268
TOTAAL PROVINCIE ANTWERPEN	709	45	116	170	320	128	1488
Brussel	60	0	11	20	17	0	108
Halle-Vilvoorde	65	5	11	32	83	32	228
Leuven	206	10	16	42	52	16	342
TOTAAL PROVINCIE BRABANT	331	15	38	94	152	48	678
Hasselt	177	0	9	42	56	16	300
Maaseik	76	0	9	30	32	16	163
Tongeren	81	0	12	20	16	16	145
TOTAAL PROVINCIE LIMBURG	334	0	30	92	104	48	608
Aalst	157	0	0	22	50	0	229
Dendermonde	102	0	17	10	20	16	165
Gent-Eeklo	311	5	45	63	128	48	600
Oudenaarde	129	0	10	10	32	0	181
Sint-Niklaas	71	0	0	20	32	0	123
TOTAAL PROVINCIE OOST-VLAANDEREN	770	5	72	125	262	64	1298
Brugge	204	0	29	40	68	16	357
Ieper	135	0	12	25	18	0	190
Kortrijk	141	0	0	63	40	16	260
Oostende	136	0	0	12	48	16	212
Roeselare-Tielt	76	0	0	20	24	16	136
Veurne-Diksmuide	62	0	0	10	24	0	96
TOTAAL PROVINCIE WEST-VLAANDEREN	754	0	41	170	222	64	1251
TOTAAL VLAANDEREN	2898	65	297	651	1060	352	5323

N.B. : Indien een afdeling niet gelegen is in het bestuurlijk arrondissement van de voorziening, is de capaciteit van de afdeling toegekend aan het bestuurlijk arrondissement waar de afdeling gelegen is.

Erkenningscategorieën (cat.)

1. Begeleidingstehuizen
2. Gezinstehuizen
3. Onthaal-, oriëntatie- en observatiecentra
4. Dagcentra
5. Thuisbegeleidingsdiensten
6. Diensten voor begeleid zelfstandig wonen

BIJLAGE 2

Overzicht van het aantal plaatsen categorie 1 bis
per bestuurlijk arrondissement en per provincie

Bestuurlijk arrondissement	totaal	jongens	meisjes	gemengd
Antwerpen	84	13	61	10
Mechelen	60	40	10	10
Turnhout	40	0	20	20
PROVINCIE ANTWERPEN	184	53	91	40
Brussel	30	15	0	15
Halle-Vilvoorde	0	0	0	0
Leuven	63	13	50	0
PROVINCIE BRABANT	93	28	50	15
Hasselt	38	13	25	0
Maaseik	30	30	0	0
Tongeren	10	0	0	10
PROVINCIE LIMBURG	78	43	25	10
Aalst	20	0	0	20
Dendermonde	0	0	0	0
Gent-Eeklo	67	32	15	20
Oudenaarde	10	0	0	10
Sint-Niklaas	10	0	0	10
PROVINCIE OOST-VLAANDEREN	107	32	15	60
Brugge	45	0	35	10
Ieper	0	0	0	0
Kortrijk	16	16	0	0
Oostende	13	13	0	0
Roeselare-Tielt	0	0	0	0
Veurne-Diksmuide	0	0	0	0
PROVINCIE WEST-VLAANDEREN	74	29	35	10
TOTAAL VLAANDEREN	536	185	216	135

N.B. : Indien een afdeling niet gelegen is in het bestuurlijk arrondissement van de voorziening, is de capaciteit van de afdeling toegekend aan het bestuurlijk arrondissement waar de afdeling gelegen is.

capaciteit voor specifieke probleemgroepen (inbegrepen in de bovenstaande cijfers) :

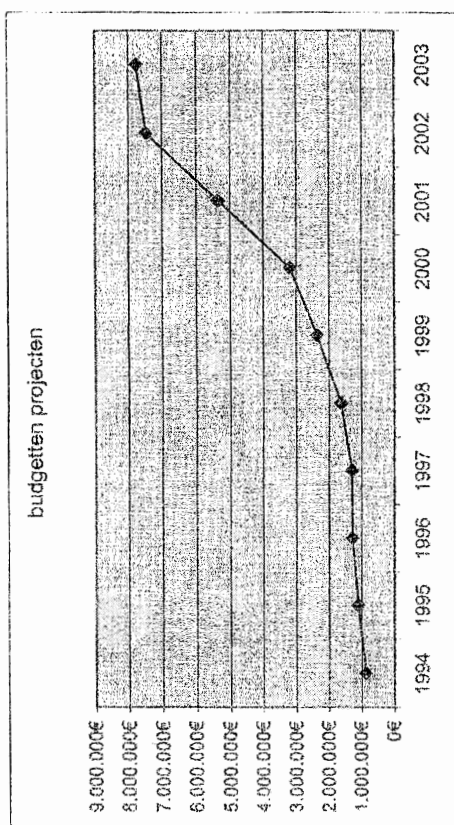
- voor buitenlandse niet-begeleide jongens en meisjes: 20 in Aalst
- voor buitenlandse niet-begeleide jongens en meisjes: 15 in Brussel
- voor jongens en meisjes met een drugprobleem: 20 in Gent-Eeklo
- voor jongens met een drugprobleem: 10 in Mechelen

principiële erkenning (inbegrepen in de bovenstaande cijfers) :

- voor 15 jongens in Brussel

BIJLAGE 3

Overzicht van de door het Fonds bijzondere jeugdbijstand gesubsidieerde projecten

jaar	overeenkomsten met private initiatiefnemers	bedrag
1994	10	870.644€
1995	13	1.111.520€
1996	10	1.284.683€
1997	12	1.302.780€
1998	18	1.629.206€
1999	34	2.361.285€
2000	30	3.191.505€
2001	42	5.354.000€
2002	77	7.480.647€
2003	80	7.764.295€

Herstelgerichte afhandeling	Projectnaam	Capaciteit 2004
Ondersteuningsstructuur BJB	EXIT-project, implementatie binnen de BJB van leerprojecten voor jonge daders van seksueel geweld	Ondersteuning hulpaanbod dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
Federatie Autonoma Centra Algemeen Welzijnswerk	Dader-Slachtofferbemiddeling voor minderjarigen (BAAB)	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Ambulant Centrum De Kerseboom	Het begeleiden van gemeenschapsdiensten, leerprojecten en bemiddeling als alternatieve afhandeling van als misdrijf omschreven feiten gepleegd door minderjarigen	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Begeleidingsdienst BAS	Prestatie- en leerproject als antwoord op delinquent en predelinquent/normoverschrijdend gedrag	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Centrum Jongeren- en Gezinsbegeleiding	Dader-Slachtofferbemiddeling voor minderjarigen	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Centrum Jongeren- en Gezinsbegeleiding C.JGB & vzw Oranjerhuis (Bemiddelingsdienst Arr. Kortrijk)	Leerproject voor MOF-ers	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Centrum voor Ambulante Begeleiding	Constructieve Afhandeling Feiten Turnhout (CAFT)	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Cirkant	Prestatie- en leerproject als antwoord op delinquent gedrag	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. De Kerseboom	Leerproject alternatieve afhandeling voor MOF gepleegd door minderjarigen	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Dialoog	Begeleiden van prestaties van opvoedkundige of filantropische aard	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Dienst Alternatieve Sanctie en Voogdijraad	Coördinatie van de herstelgerichte afhandeling van delicten gepleegd door minderjarigen	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Elegast - opvoedkundige maatregelen	Begeleiden van gemeenschapsdiensten en de begeleiding van vorming en behandeling	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Elegast - opvoedkundige maatregelen	Herstelbemiddeling als antwoord op jeugdcriminaliteit	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Elegast - Potgieter	Slachtoffer in Beeld voor minderjarigen	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Federatie Autonome Centra Algemeen Welzijnswerk	Herstelgerichte Afhandeling	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Jongerenstehuis ivm Cornelis	Slachtoffer in Beeld voor minderjarigen	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Jongerenwerking Pieter Sinnenon	Bureau Alternatieve Afhandeling	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Jongerenwerking Pieter Sinnenon (BAAL)	Herstelbemiddeling Gent	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Martens - Softeau	Herstelbemiddeling	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Oikoten	Gemeenschapsdienst, herstelbemiddeling en leerprojecten in het kader van een alternatieve afhandeling van als misdrijf omschreven feiten gepleegd door minderjarigen	dossiers/VTE is 20 à 30/jaar
v.z.w. Ons Tehuis voor Zuid-West Vlaanderen		dossiers/VTE is 20 à 30/jaar

GKRB - GfT - projecten	Projectnaam	Aantal plaatsen binnen categorie (*)
Begeleidingscentrum Slappen	Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding (GKRB)	2
Binnenstad, afdeling Maria Goretti	Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding (GKRB)	2
Cirkant	Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding (GKRB)	3
De Wissel	Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding (GKRB)	4
Hadron	Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding (GKRB)	4
JOC De Sleutel	Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding (GKRB)	4
Oranjerhuis	Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding (GKRB)	5
Pieter Simenon	Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding (GKRB)	7
RKJ De Sleutel	Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding (GKRB)	4
Sporen, Jeugdoase	Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding (GKRB)	3
Van Celsthuis	Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding (GKRB)	4
Wingerdbloei	Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding (GKRB)	6
Zingende Sparren	Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding (GKRB)	2
ZWP Amok	Gestructureerde Intensieve Trajectbegeleiding (GIT)	2
De Touter	Gestructureerde Intensieve Trajectbegeleiding (GIT)	2
Diensten- en Begeleidingscentrum Openluchtopvoeding	Gestructureerde Intensieve Trajectbegeleiding (GIT)	2
Wingerdbloei	Gestructureerde Intensieve Trajectbegeleiding (GIT)	4
De Waalburg	Gestructureerde Intensieve Trajectbegeleiding (GIT)	2
Ivo Cornelis	Gestructureerde Intensieve Trajectbegeleiding (GIT)	4
De Haven - Twee Gezusters	Gestructureerde Intensieve Trajectbegeleiding (GIT)	4

(*) Aantal projectplaatsen is x2 op jaarbasis want project loopt slechts voor 6 maanden. De projectplaatsen vallen BINNEN de capaciteit van de voorziening.

Dit betekent een versteviging van het hulpaanbod, géén uitbreiding.

Crisishulp aan Huis	Projectnaam	Aantal begeleidingen
HTA Openluchtopvoeding	Crisishulp aan Huis Antwerpen	48 begeleidingen op jaarbasis
De Cocon	Crisishulp aan Huis Gent	48 begeleidingen op jaarbasis
Sporen / Ivo Cornelis	Crisishulp aan Huis Mechelen-Leuven	48 begeleidingen op jaarbasis
Daidalos	Crisishulp aan Huis Houthalen	24 begeleidingen op jaarbasis
Onthemingsprojecten	Projectnaam	Aantal begeleidingen
Oikoten	Onthemingsproject	16 onthemingstrajecten, 32 jongeren
Albezoon	Onthemings-, integratie- en Ervaringsproject voor jongeren uit de BJB	15 begeleidingen
Time Out uitvoering	Projectnaam	Aantal begeleidingen
Wingerdbloel	Time Out	24 begeleidingen op jaarbasis
De Grote Robin	La Strada - Time Out	44 begeleidingen op jaarbasis
De Steiger	Time Out	47 begeleidingen op jaarbasis
Ter Loke (samenwerkingsverband Turnhout)	TOPart	50 begeleidingen op jaarbasis
Albezoon (samenwerkingsverband Oudenaarde)	Ervaringsleren als time out	150 begeleidingsdagen, max. 13 dagen begeleiding per dossier
Time Out	Projectnaam	Aantal begeleidingen
De Werf	Time Out OND/BJB	Preventieproject
SWOB Samenwerkingsverband Welzijn Onderwijsvoorzieningen Brugge	Time Out OND/BJB	Preventieproject
Arkos - v.z.w. Jongeren-voor-Zorg "time-out"	Time Out OND/BJB	Preventieproject
Jongerencentrum Cidar	Time Out OND/BJB	Preventieproject

Pedagogische projecten en andere	Projectnaam	Aantal projectplaatsen
Vormingscentrum voor de Begeleiding van het Jonge Kind (VBJK)	STOP-project: realiseren van een aanbod voor vroegtijdige interventie bij kinderen en ouders van risico-gezinnen	20 tot 30 gezinnen
Jongerencentrum CIDAR	Project ondersteuning van het onderwijsaanbod "Cidar"	Ondersteuning hulpaanbod
Oranjestad	Trainingscentrum Oranjestad	25 begeleidingen op jaarbasis
De Wissel	Intensief Trainingscentrum	trainingscentrum met 3 kamers
Jongerenwerking Pieter Simenon	Werkvoorbereidings- en Brugproject werkatelier	60 jongeren op jaarbasis
Oikonde - Tjelt	Regionaal integratieproject "Integratie door participatie"	20 begeleidingen op jaarbasis
De Wissel	Project ervaringsleren (PEL) - Leerwerkcentrum La Gilleppe	6 begeleidingen
Jongerenwerking Pieter Simenon	Project ervaringsleren (PEL) - Leerwerkcentrum La Gilleppe	9 begeleidingen
Cirkant	Project ervaringsleren (PEL) - Leerwerkcentrum La Gilleppe	6 begeleidingen
Binnenstad - afdeling Maria Goretti, Cruishove, De Kersboom, De Schoor, 't Laar	Project ervaringsstrategieën (Prusik)	20 begeleidingen op jaarbasis
De Bekwame Boon	Opvang van minderjarigen op een permanente projectlocatie	300 minderjarigen
Pleeggezinndienst Genk en Omgeving	Project orthopedagogische pleegzorg en training	Pleegplaatsingen
Federatie Pleegzorg	Ondersteuning van het aanbod van de Federatie Pleegzorg.	Ondersteuning hulpaanbod
De Hand - JOBA-BZW	Project "begeleid zelfstandig wonen 16-jarige niet-begeleide buitenlandse minderjarigen"	6 begeleidingen op jaarbasis
De Mutsaard Gezinsplaatsingsdienst	Project Steungezinnen	18 tot 20 steungezinnen
De Grote Robijn	Kortdurende Crisisinterventie	36 gezinnen begeleiden op jaarbasis
Kinderdienst Teledienst	Kortdurende crisis- en depannageopvang van minderjarigen in opvanggezinnen.	40 begeleidingen op jaarbasis

BIJLAGE 4

Budget lokaal sociaal beleid

Budget lokaal sociaal beleid

BEGROTING 2004		
41.1 12.30		
VASTLEGGINGEN		
		Budget 2004
		586.000,00
Begunstigden		
1. Geldvoorschotten (26/01/04)	vastgelegd	50.000,00
Geldvoorschotten	aangevraagd	45.000,00
2. overeenkomst detachering OCMW Rumst	vastgelegd	99.160,00
3. IGO Leuven		
10/06/2004 tot 14/10/2005	vastgelegd	45.000,00
Strategisch plan Kempen		
10/06/2004 tot 14/10/2005	vastgelegd	45.000,00
Welzijnsconsortium ZwVL		
10/06/2004 tot 14/10/2005	vastgelegd	45.000,00
4. Overeenkomst VVSG	In voorbereiding geraamd op	63.340,00
5. Overeenkomst VIBOSO	In voorbereiding geraamd op	64.500,00
Overeenkomst Vlaams Netwerk	In voorbereiding geraamd op	64.500,00
6. Overeenkomst HIVA	In voorbereiding geraamd op	64.500,00

1. Geldvoorschotten:

Hieronder valt de gehele werking van de cel Lokaal Sociaal Beleid o.a.:

- opmaak + drukken nieuwsbrieven
- opmaak werkmappen ontmoetingsdagen Planning Lokaal Sociaal Beleid
- uitnodigingen ontmoetingsdagen Planning Lokaal Sociaal Beleid
- organisatie van het starterstraject Sociaal Huis (uitnodigingen, catering,...)

2. Overeenkomst detachering OCMW-secretaris, André Van Broekhoven

3. Overeenkomsten regionale organisaties (IGO-Leuven, Strategisch Plan Kempen en Welzijnsconsortium Zuid-West-Vlaanderen)

Onderwerp van overeenkomst:

- praktijkervaring én ontwikkelde instrumenten op het vlak van sociale beleidsplanning ter beschikking te stellen.
- begeleiding van 6 gemeenten (2 trajecten per regio) mbt de opmaak van het lokaal sociaal beleidsplan.
- verdere ontwikkeling van werkinstrumenten vanuit de praktijk en ontsluiting hiervan naar het Vlaamse niveau.

4. Overeenkomst VVSG (VOORZIEN)

Onderwerp van overeenkomst:

- opmaak voorbereidende documenten mbt de verdere implementatie van het decreet Lokaal Sociaal Beleid
- complementair en concreet ondersteuningsaanbod naar de lokale besturen uitwerken en opzetten.
- Dit moet vertaald worden in concrete acties en moet uitgevoerd worden door ervaren en deskundig personeel (expertisecontract)

5. Overeenkomst VIBOSO en Vlaams Netwerk waar armen het woord nemen (VOORZIEN)

Onderwerp van overeenkomst:

- Ontsluiting van modellen en methodieken die lokale besturen kunnen hanteren om de meest kwetsbaren te betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van het lokaal sociaal beleid.
- Realiseren van vijf pilootprojecten binnen vijf verschillende regio's in Vlaanderen. Deze pilootprojecten moeten erop gericht zijn om de meest kwetsbaren te betrekken bij de ontwikkeling van het lokaal sociaal beleid en meer bepaald bij de opmaak van een lokaal sociaal beleidsplan.
- Inhoudelijke inbreng realiseren bij ondermeer vormingsmomenten vanuit koepelorganisaties rond het betrekken van doelgroepen bij de realisatie van het lokaal sociaal beleid door de lokale besturen.
- Dit moet vertaald worden in concrete acties en moet uitgevoerd worden door ervaren en deskundig personeel (expertisecontract)

6. Overeenkomst HIVA (VOORZIEN)

Onderwerp van overeenkomst:

- nota opmaken waarin een oplijsting wordt gemaakt van de sociale individuele dienstverlening bij de lokale besturen en waarin de knelpunten en de uitdagingen voor het voeren van een actieve rechtendetectie zijn opgenomen.
- de nota onderbouwen met praktijkervaringen vanuit de lokale besturen, zowel mbt de sociale individuele dienstverlening als de actieve rechtendetectie.
- Dit moet vertaald worden in concrete acties en moet uitgevoerd worden door ervaren en deskundig personeel (expertisecontract)

BUDGET 2005

Op basis van de eindevaluatie van de projecten 2004 (september 2005) zal beslist worden in welke mate deze projecten dienen te worden verlengd en of andere projecten dienen te worden gestart.

Dit budget moet alleszins toelaten dat lokale besturen direct ondersteund worden bij het implementeren van het lokaal sociaal beleid in zijn diverse aspecten.

Tijdens de vorige jaren kreeg deze ondersteuning vorm op basis van de signalen van de lokale besturen zelf. Zo werden er onder meer startersprojecten ‘sociaal huis’ ondersteund.

Ook in 2005 zal dit budget direct gericht worden naar een maximale ondersteuning van lokale besturen.

BIJLAGE 5

VIA-akkoord
Herverdeling budgetten 2005

VIA-akkoord
Herverdeling budgetten 2005

Herverdeling van PR 40.3 01.01 naar: (duizend euro)	Sector	Loonharmonisering	Aanvullend Verlof	DAC-regularisatie 2001	DAC-regularisatie 2002 en nieuwe projecten 2005	DAC-jobcreatie-harmonisatie	GESCO-logistieke hulp + Overtal	DAC-jobcreatie 2005	VIA-evaluatie	Heroriëntering jobcreatie 2003 & 2004	Totaal
PR 41.2 BA 41.02	Bijzondere Jeugdbijstand		499,47								499,47
PR 41.3 BA 34.08	Ouderen			633,33	7,12	303,25		6.842,36			7.786,06
PR 41.4 BA 34.02	Gezinszorg	9.880,37	1.452,75	29,56	9,89					-2.401,72	8.970,85
PR 41.4 BA 34.04	CIG		15,17								15,17
PR 41.4 BA 34.06	Logistieke Hulp		412,23	1.762,87		83,20	233,19	1.368,47	910,31	2.401,72	7.171,99
PR 41.4 BA 41.01	Kinderopvang	3.284,33	422,98	370,31					3.284,33		7.361,95
PR 41.4 BA 41.01	CKG		139,43	25,18		6,84			410,54		581,99
PR 41.4 BA 41.01	Andere dagopvang			83,20							83,20
PR 41.4 BA 41.01	Adoptie			10,67							10,67
PR 41.5 BA 41.11	Gehandicaptenzorg	383,17	2.216,68		16,00						2.615,85
PR 41.6 BA 34.01	Opbouwwerk	82,11	19,57	7,94							109,62
PR 41.7 BA 34.01	Integratie	82,11	20,42								102,53
PR 41.7 BA 34.04	AWW-CAW en SAW		207,86								207,86
PR 42.10 BA 34.27	CGG		94,68								94,68
	Totaal	13.712,09	5.501,24	2.923,06	33,01	393,29	233,19	8.210,83	4.605,18	0,00	35.611,89

Er is nog 164,22 duizend euro voorzien voor de maatregel aanvullend verlof (Minister Andiaux)
De maatregel jobcreatie voor de diensten logistieke hulp en aanvullende thuiszorg dient in 2005 nog vertaald te worden (wel al in tabel opgenomen)
De maatregel loonharmonisering voor de ICAW werd nog niet uitgevoerd- beschikbaar budget= 919,61 duizend euro (CAO nog niet ondertekend)

Herverdeling van PR 40.3 33.01 naar:	Sector	DAC-regularisatie 2005 (duizend euro)
PR 41.4 BA 34.02	Gezinszorg	25,17
PR 41.5 BA 41.11	Gehandicaptenzorg	40,83
	Totaal	66

BIJLAGE 6

Programma 41.7
Basisallocatie 34.25

S. 2004 - PROGRAMMA 41.7: BASISALLOCATIE 34.25			
Organisatie	Doelstelling(en)	Bedrag	Periode
CARITAS GEMEENSCHAPSDIENST	Project 'Administratieve en logistieke ondersteuning'	34.000,00	01/01/04 - 31/12/04
CAW ARCHIEPEL	Kodiel	11.542,69	01/06/04 - 30/11/04
CAW METROPOOL	Project 'Model': uitbouw van onthaalpunten van het algemeen welzijnswerk in de Antwerpse geïntegreerde wijkcentra	36.565,00	01/01/04 - 30/06/04
STEUNPUNT ALGEMEEN WELZIJNSWERK	Ondersteuning van de thuislozenzorg van de acaw's	58.375,00	01/01/04 - 31/12/04
STEUNPUNT ALGEMEEN WELZIJNSWERK	Het uitwerken van een nieuwe procedure inzake gezinsevaluatie	9.825,00	01/07/04 - 30/04/05
STEUNPUNT ALGEMEEN WELZIJNSWERK	Intersectorale praktijkondersteuning jeugdrecht	26.000,00	01/06/04 - 31/05/05
		176.307,69	
	TOTAAL BESCHIKBAAR KREDIET BC	332.000,00	
	REST	155.692,31	
STEUNPUNT ALGEMEEN WELZIJNSWERK	Methodiekontwikkeling en aanboddifferentiatie van de thuislozenzorg van het algemeen welzijnswerk	59.550,00	15/11/04 - 14/11/05
CAW ARCHIEPEL	Kodiel	12.000,00	01/12/04 - 31/05/05
LRV-PRODUCTIES	Tiran-nie-soe (30 voorstellingen)	6.000,00	01/12/04 - 30/06/05
		77.550,00	
	REST TOTAAL BESCHIKBAAR KREDIET BC	78.142,31	

BIJLAGE 7

Schriftelijke antwoorden op vragen in verband
met de programma's 41.1, 41.7 en 41.8

Schriftelijke antwoorden op vragen in verband met de programma's 41.1 (algemeen welzijnsbeleid), 41.7 (maatschappelijk welzijn) en 41.8 (integratie kansarmen)

1. Wetenschappelijk onderzoek (programma 41.1, basisallocatie 12.23)

Op de begroting 2003 was voor het aangaan van verbintenissen (GVK) een krediet aanwezig van 615.000 Euro, voor het betalen van aangegane verbintenissen (GOK) een krediet van 669.000 Euro.

Op de begroting van 2004 zijn beide kredietsoorten meer dan gehalveerd:

299.000 Euro als GVK en 320.000 Euro als GOK. Het resultaat van deze operatie was dat er een zeer aanzienlijk 'en cours' ontstond (aangegane verbintenissen die niet binnen de door de wet op de overheidsopdrachten voorziene perioden zouden kunnen betaald worden). Om dit recht te trekken is alleen het GOK voor 2005 verhoogd, wat overigens zal nodig zijn om alleen reeds de liggende facturen van 2003 en 2004 te betalen. Voor het aangaan van nieuwe verbintenissen in 2005 (GVK) is er geen verhoging ten opzichte van 2004.

Wat de concrete realisaties betreft, moet vooreerst gesteld dat 2004 een verkiezingsjaar was, waar een nieuwe Vlaamse regering aantrad. Er zijn daardoor ook in 2004 weinig nieuwe verbintenissen voor onderzoek aangegaan:

- natraject voor het zorgcongres toevertrouwd aan de UA voor 20.225,70 Euro.

Het slechts zeer beperkt aangaan van nieuwe verbintenissen in 2004 heeft ook het voordeel dat zo goed als geen betaalverplichtingen doorschuiven naar 2005, waardoor de openstaande facturen uit 2003 met zekerheid allemaal zullen kunnen vereffend worden in 2005.

In 2004 zullen ook de volgende onderzoeksopdrachten afgewerkt zijn, waarvan aanbesteding en gunning verliepen in 2003:

- onderzoek naar de thuisloosheid: gegund aan het HIVA te Leuven
- onderzoek naar de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, gegund aan de samenwerking tussen de universiteiten KUL, VUB en UGent.

Voor 2005 zullen de studie- en onderzoeksopdrachten uiteraard afhangen van de keuzen van de Minister. Studies en onderzoeken zijn belangrijke beleidsondersteunende instrumenten en zullen ingezet worden bij de concrete vertaling van de strategische beleidskeuzes, hetzij op niveau van de beleidsvoorbereiding, hetzij de uitvoering en /of de evaluatie.

Voor 2 onderzoeksopdrachten loopt momenteel de gunning. Ze zullen begin 2005 opstarten:

- onderzoeksopdracht naar de efficiëntie en meerwaarde van de projecten Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding in de bijzondere jeugdbijstand: voorziene kostprijs 42.700 Euro -voorzien einde 30.0.06
- studieopdracht inzake de brandveiligheid binnen de voorzieningen bijzondere jeugdbijstand: voorziene kostprijs 55.500 Euro - voorzien einde 30.09.05

2. Congressen, studiedagen (programma 41.1, basisallocatie 12.24)

Vooraf moet gesteld worden dat de armoedecongressen (voorjaar en najaar) niet aangerekend worden op deze basisallocatie, maar op het programma 41.8, basisallocatie 12.01.

In 2004 is georganiseerd:

- de sensibiliseringscampagne vrijwilligers 50+
- de organisatie van de dag van de vrijwilliger te Brussel op 3.3.04
- de toekenning van prijzen aan de laureaten van de wedstrijd voor vrijwilligersorganisaties
- de studiedag naar aanleiding van de Internationale Dag van het Gezin (mei)-10 jaar
- de Trefdag Europa voor Welzijns- en Gezondheidsorganisaties op 2.12.04
- de zending van 2 deelnemers uit een organisatie waar armen het woord nemen naar de Volunteurope Conferentie te Dubrovnik, waar door de Vlaamse administratie een workshop werd gepresenteerd: vrijwilligers als instrument in de bestrijding van armoede in Vlaanderen.

Voor 2005 geldt dezelfde opmerking als geformuleerd voor het wetenschappelijk onderzoek.

Voorzien zijn reeds:

- de tweede organisatie van de Trefdag Europa voor welzijns- en gezondheidsorganisaties (mei 2005)
- de eerste organisatorische voorbereidingen voor de organisatie door Vlaanderen van het 15° Europees congres met Volunteurope.

3. Programma 41.7, basisallocatie 34.26

In 2004 waren 157 vrijwilligersorganisaties erkend en kregen er 137 subsidie. Er zijn momenteel 4 nieuwe aanvragen tot erkenning lopend.

4. Programma 41.7, basisallocatie 43.07: regionaal overleg en samenwerking in de welzijnssector - samenhang met regionaal overlegorgaan gehandicapten

De subsidie voorzien op deze allocatie wordt toegekend aan elke provincie en aan de Vlaamse gemeenschapscommissie (voor Brussel) voor de ondersteuning van het regionaal overleg en samenwerking in de welzijnssector. De modaliteiten voor de financiering van elke partner zijn opgenomen in het BVR van 19.12.97 (later gewijzigd alleen om het DAC project in de VGC te regulariseren).

Op basis van dit BVR bestaat in elke provincie een permanente cel en een adviserende stuurgroep. Deze permanente cel is het operationele element dat de samenwerking en het overleg tussen de welzijnspartners stimuleert en begeleidt. De werking wordt geconcretiseerd in een driejaarlijks beleidsplan dat door de Minister wordt goedgekeurd. De coördinatie en de afstemming van de beleidsplannen gebeurt door de provinciale afstemmingscommissie die twee maal per jaar bijeenkomt. Het regionaal overleg realiseert eigenlijk afstemming en samenwerking op bovenlokaal vlak (regio) binnen de provincie. Subsidies worden gegeven op basis van een cofinanciering waarbij in de provinciale begroting jaarlijks minstens hetzelfde bedrag wordt ingeschreven als de Vlaamse overheid subsidieert.

De bovengeciteerde goedgekeurde beleidsplannen leiden tot een driejaarlijkse overeenkomst. In alle beleidsplannen is overleg en samenwerking met de sector van de gehandicapten opgenomen (dus ook met de vertegenwoordiging van het regionaal overleg gehandicapten).

Uit de analyse van de rapportering kan worden afgeleid dat dit regionaal overleg vrij goed werkt en een belangrijke aanzet is tot afstemming van vraag en aanbod.

5. Programma 41.7, basisallocatie 43.25

De provinciale steunpunten en Het Punt (Brussel) krijgen jaarlijks een subsidie (sinds 2002 onveranderd op 24.666 Euro elk). Dus de subsidie aan Het Punt bevindt zich op bovenvermelde basisallocatie.

6. Programma 41.8, basisallocatie 12.01

6.1. Vooruitgangscongres 2003: mei: georganiseerd in CC Hasselt (500 deelnemers):

- organisatie en inhoudelijke voorbereiding (LUC)	17424
- huur zalen en Catering	10066
- experts, inleiders, verslaggevers	4586
- reiskosten deelnemers armenorganisaties	630
- drukken uitnodigingen	2200
- verslagboeken (lay-out en drukken)	7446

Totaal: 32352 Euro

6.2. Vooruitgangscongres 2004 (600 deelnemers) in Markiesgebouw te Brussel en in auditorium Passage 44 te Brussel:

- catering en huur van tafels/stoelen	13230
- huur Passage 44 +rechten	3561
- drukken uitnodigingen	2048
- Pendeldienst Station	111
- Klankinstallatie	1706
- huur hostesses	333
- moderatie	1710
- verslagboek (lay-out en druk) -verschijnt in december	12700

Totaal: 35689 Euro

Inhoudelijke voorbereiding van dit congres in 2004 gebeurde door de Vlaamse administratie samen met het Vlaams Netwerk. De kostprijs is hier wel in totaal iets hoger, maar het aantal deelnemers in 2004 was veel hoger wat vooral tot uiting komt in drukwerken van verslagen en catering.

Jan Casaert.
Afdelingshoofd Algemeen Welzijnsbeleid

BIJLAGE 8

Verdeling middelen Nationale Loterij

Naam voorziening	Plaats	Onderwerp/motivatie	Aanvraag	Soort subsidie	Toegekende subsidie
Astmastichting België vzw	Kessel-Lo	werking secretariaat	4.090	werking	2.200
Thuisbegeleiding Groot-Kortemark vzw	Kortemark	ondersteuning aan palliatieve zieken	2.500	werking	2.000
Verpleging aan Huis vzw	Sint-Niklaas	bijscholing verpleegkundigen	7.000	project	2.700
Vlaamse Liga voor Ataxie van Friedreich vzw	Gentbrugge	werking	2.500	werking	2.000
Palliatieve Zorgen Aalst vzw	Aalst	uitbouw palliatieve eenheid	50.000	investering	4.000
Medisch Centrum van Boom en Omstreken vzw	Boom	vervanging oude toestellen + aankoop nieuwe toestel	42.592	investering	4.000
Revalidatiecentrum Hof Ter Schelde	Antwerpen	aanschaf minibusje voor rolstoelgebruikers	40.884	project	4.000
Logo Zuiderkempen	Geel	Het ontwikkelen en promoten van 7 speltafels	25.957	project	4.000
CGG PassAnt	Halle	opvang en ondersteuning van nabestaanden	66.000	project	4.500
Netwerk Palliatieve Zorg Brusse-Halle-Vilvoorde vzw	Wemmel	Het ontwerpen van multimedia in functie van verlies- en rouwzorg	24.500	project	4.000
vzw Fides	Leuven	Aankoop van een huis	300.000	investering	4.500
vzw Incest en Seksueel Geweld	Tildonk	Aankoop materiaal, ter ondersteuning voordrachten	3.435	project	2.200
vzw De Linde	Diest	Plaatsen van luchtreinigers in ontmoetingscentrum	3.000	investering	2.200
Centraal Beheer van Joodse Weldadigheid en Maatschappelijk Hulpbetoon	Antwerpen	Renovatieproject	1.440.009	investering	4.500
vzw Leven zoals Voorheen	Kortenberg	Drukken van nieuwe brochures	2.500	werking	2.000
vzw Vriendenkring Nierpatiënten Leuven	Leuven	Betaling semafoonkosten van de leden-nierpatënten	2.500	werking	2.000
Palliatieve Thuiszorg Halle-Alpha	Halle	Kosten voor de opleiding en ondersteuning van vrijwillige hulpverleners	3.401	werking	2.200
Vriendenkring Cardiale Revalidatie Antwerpen	Antwerpen-Wilrijk	Cardiale revalidatie fase III	2.500	werking	2.000
vzw Psychiatrie	Leuven	Begeleiding van vrijwilligers	2.500	werking	2.000
Gh@pro, Gezondheidshuis Antwerpse Porstitutie	Antwerpen	Uitbreiding van Gh@pro - labokosten	49.263	werking	4.000
vzw De Vliering	Boechout	Herstellingswerken van het pand	3.184	investering	2.200
vzw RVT De Linde	Wortegem-Petegem	Aankoop lift-busje	40.884	investering	4.000
SIT - Regio Tielt	Tielt	Samenwerking tss hulpverleners bevorden via zorgplannen, vormingen, info	5.000	werking	2.200
Katarsis	Genk	Werking project alternatieve gerechtelijke maatregelen	12.711	werking	3.500
CGG Noord West-Vlaanderen	Brugge	Werkingsubsidie	2.500	werking	2.000
Thuisbegeleidingsdienst dementie Limburg	Hasselt	Pilootproject thuiswonende dementerenden	40.000	project	4.000
Liga voor Chronische Inflammatoire Bindweefselziekenten	Houthalen	Herdruk informatiebrochure	3.000	project	2.200
vzw De Kiem	Oosterzele	Werkingsmiddelen ambulant centrum	5.000	werking	2.200
KinderKanker Leuven Oudervereniging	Maasmechelen	Steun aan gezinnen met kind in behandeling voor kanker	3.000	werking	2.200
vzw Logo Pajottenland/Zennevallei	Dilbeek	Project: 'Gezond eten, even zweten, minder kans op diabetes'	22.061	project	4.000
Educatief theater Antwerpen	Antwerpen	Alcohol-preventie-project	13.410	project	3.500

vzw Vrijwilligerswerking BM	Zottegem	Werking	16.081	werking	3.500
vzw Mantelzorg	Gent	Werking	25.610	werking	4.000
vzw Dialvak	Antwerpen	werking	2.500	werking	2.000
Vereniging Van Wijkgezondheidscentra	Brussel	werking	14.514	werking	3.500
Henri Serruysziekenhuis AV	Oostende	Aanpassen woning voor palliatief dagcentrum	148.941	investering	4.500
A.Z. Sint-Jan AV	Brugge	Dagbehandeling geriatrie	25.000	werking	4.000
vzw CATO, Vriendenkring van hartpatiënten - Regio Dendermonde	Dendermonde	Ondersteuning van onkosten voor de werking van de voorziening	1.200	werking	1.200
vzw Sensoa	Antwerpen	Ontwikkeling van de nieuwe website	25.000	project	4.000
vzw Logo -Waasland	Sint-Niklaas	Promotie van gezonde voeding	24.555	project	4.000
vzw Zeepreventorium Astmacentrum	De Haan	Heraanleg van de buitensporterreinen	121.000	investering	4.500
Thuiszorg Bond Moyson West-Vlaanderen	Kortrijk	Proefproject psychiatrische thuiszorg	36.898	project	4.000
vzw Palliatieve Zorgen Kempen - Ispahan	Turnhout	vorming, training en opleiding van equipe-leden	1.381	werking	1.381
Woon- en zorgcentrum "De Winde"	Veerle-Laakdal	Aankoop materiaal voor inrichting ruimte voor dementerende ouderen	6.639	investering	2.700
vzw Netwerk Palliatieve Zorg Gent-Eeklo	Gent	Digitale registratie van toneelvoorstelling over palliatieve zorg	3.912	project	2.200
vzw Rustoord Sint-Dominicus	Lubbeek	Aankoop geriatrie stoelen	19.754	werking	3.500
Palliatief Netwerk Arrondissement Turnhout	Turnhout	Organiseren van een basisvorming palliatieve zorg	6.110	werking	2.700
vzw Centrum ter Preventie van Zelfmoord	Brussel	Werking van het centrum	27.500	werking	4.000
vzw Het Greet Rouffaer Huis	Antwerpen	Werkingskosten voor de psychologische begeleiding van brandwondenpatiënten tijdens de nazorg	10.000	werking	2.700
Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg Zuiderkempen	Geel	Optimaliseren van de bestaande one way screens	1.735	project	1.735
Vereniging voor Sarcoidosepatiënten	Poederlee-Lille	Werking van de vereniging	5.929	werking	2.700
Gesubsidieerde Vrije BuBaO School "Inkendaal"	Vlezenbeek	Uitbouw speelplein, uitbouw computerpark	5.893	investering	2.700
vzw CGG/LITP	Hasselt	Aankoop software, server, PC's, printers	102.700	investering	4.500
vzw MS & Revalidatiecentrum	Overpelt	Aankoop materiaal voor de dienst bezigheidstherapie	1.175	werking	1.175
AZ Maria Middelaars	Sint-Niklaas	Opstarten van een reconditioneringsschema voor oncologische patiënten	29.000	project	4.000
vzw FDGG	Gent	Uitbreiding automatisering/informatica/Pc park	5.484	werking	2.700
vzw CGG Ahasverus	Asse	Aankoop en verbouwing van een woning	267.250	investering	4.500
vzw Een huis in de rij	Ekeren	Opleg loonkost GESCO	2.697	werking	2.200
vzw Beschut Wonen min	Antwerpen	Renovatie van huizen voor forensische patiënten	10.000	investering	2.700
vzw Beschut Wonen Noord-Limburg	Overpelt	Werking dagactiviteitencentrum	5.000	werking	2.200
vzw Wistik	Minderhoud	Werkingskosten voor projecten kankerpatiënten	20.494	werking	4.000
CGG Ieper-Roeselare-Veurne vzw	Roeselare	Werkingskosten	16.298	werking	3.500
Make-A-Wish Belgium-Vlaanderen	Turnhout	Hartewensen van kinderen met levensbedreigende ziekten vervullen	200.000	project	4.500

Den Teirling, dagactiviteiten centrum	Brussel	Werkingskosten voor pilootproject Activering	5.000	werking	2.200
CGG VAGGA vzw	Antwerpen	Werkingskosten	22.500	werking	4.000
Belgische Zelfhulpgroep voor Dystoniepatiënten	Adegem	Werkingskosten	1.000	werking	1.000
Dagverzorgingscentrum "Uit Huis, Toch Thuis"	Maaseik	Werking van het dagverzorgingscentrum	2.500	werking	2.000
vzw Bewust	Sint-Truiden	Werkingskosten	30.000	werking	4.000
vzw Regionaal Centrum voor GGZ Deinze-Eeklo-Gent	Gent	Werkingskosten	10.000	werking	2.700
vzw Coma België	Oostakker	Werkingskosten	30.000	werking	4.000
Vereniging Geestelijke Gezondheidszorg	Hasselt	Investering beveiliging gebouw	3.459	project	2.200
Bejaardenzorg OLV 7 Weeën Ruiselede	Ruiselede	Werkingsubsidie	106.561	werking	4.500
Onthaalcentrum Naboram vzw	Antwerpen	Secretariaatskosten	3.000	werking	2.200
vzw CGG Zuid-Oost-Vlaanderen	Aalst	Aankoop digitale testinstrumenten	12.900	werking	3.500
vzw VBBB	Berchem	Werkingsubsidie	2.790	werking	2.200
vzw Wijkgezondheidscentrum Daenshuis	Aalst	Gezondheids promotie in kansarme wijk	32.518	project	4.000
vzw CGG Mandel en Leie	Kortrijk	Ondersteuning van de algemene werking van het centrum	2.500	werking	2.000
vzw CGG Brussel	Brussel	Werkingsubsidie	17.500	werking	3.500
vzw Nationaal Multiple Sclerose Centrum	Melsbroek	Aanleg therapietuin voor ms-patiënten	196.007	investering	4.500
Regionaal Ziekenhuis Sint-Trudo	Sint-Truiden	Programma voor patiënten met chronische pijn	22.950	project	4.000
vzw Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen	Brussel	Inrichting van vormingsruimte	25.020	investering	4.000
vzw Reymeers	Lede	Organisatie van dagactiviteiten	32.221	werking	4.000
CGG De Drie Stroom vzw	Dendermonde	Inrichting van vergaderlokaal	3.125	werking	2.200
vzw Provinciaal der Broeders van Liefde	Gent	Intensieve behandeling van forensisch-psychiatrische patiënten / verbouwing	410.819	project	4.500
vzw Walden	Bierbeek	Tewerkstelling van langdurig werklozen	21.094	project	4.000
Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg Noorderkempen	Turnhout	Werking	3.373	werking	2.200
vzw Emmaus Beschut Wonen De Sprong	Zoersel	Dagactiviteiten voor chronisch psychiatrische patiënten	52.500	project	4.500
Anty Foundation vzw	Hoeilaart	Technologie voor kwetsbare kinderen	31.678	werking	4.000
Artsenkring van Halle en omgeving	Buizingen	Website uitbouwen	20.000	project	3.500
CGG Regio Groot-Gent Eclips	Gent	Werking	16.400	werking	3.500
Thuisverpleging Villers vzw	Antwerpen	Werking	1.200	werking	1.200
CGG Prisma vzw	Blankenberge	Werking	5.425	werking	2.700
Psychiatrisch Ziekenhuis Zoete Nood Gods	Lede	Snoezelproject	3.963	project	2.200
Wijkgezondheidscentrum De Kaai vzw	Gent	Opstarten van wijkgezondheidscentrum	20.000	project	3.500
Vlaams Instituut voor Gezondheids promotie	Brussel	Voedingsdriehoek voor allochtonen	3.930	project	2.200
vzw Vormingsinstituut Rode Kruis-Vlaanderen	Mechelen	Cursus psycho-sociale eerste hulp voor rodekruisvrijwilligers	12.265	project	3.500
DAGG vzw Sint-Truiden	Sint-Truiden	Opvoedingsondersteuning	12.655	project	3.500
Psychiatrisch Centrum Broeders Alexianen	Boechout	Vernieuwing computerklas	7.400	project	2.700
vzw Beschut Wonen Beernem	Beernem	Aankoop bedrijfswagen	13.390	investering	3.500

vzw Free my Lungs	Borgerhout	Druk folders passief en actief roken	10.449	project	3.500
Psychiatrisch Ziekenhuis Onze Lieve-Vrouw	Sint-Michiels Brugge	Infrastructuur, meubilair of vrijetijdsuitrusting	37.754	investering	4.000
vzw De Hulster	Kortenberg	Inrichting nieuw gemeenschapshuis	42.131	investering	4.000
vzw Stichting Flanders Technology International	Mechelen	Ontwikkeling van interactieve thematentoonstelling	97.500	project	4.500
S -Sport	Brussel	Tachtig maar krachtig'	7.936	project	2.700
Dagactiviteitencentrum De Kajuit	Blankenberge	Uitbouw van winkelproject	2.289	project	2.000
Wit-Gele Kruis Vlaanderen	Brussel	Onderzoek naar professioneel zelfbeeld thuisverpleegkundigen	22.000	project	4.000
Vlaamse Vereniging voor Manisch Depressieven vzw	Heverlee	Herdruk behandelingsrichtlijnen	4.300	project	2.200
Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Rekem	Rekem-Lanaken	Therapeutische ondersteuning	5.446	project	2.700
CGG Vlaams-Brabant Oost vzw	Leuven	Inrichting en infrastructuur	11.000	investering	3.500
Andante CGG vzw	Berchem	Aankoop bouwgrond voor nieuwe locatie	200.376	investering	4.500
Federatie van Vlaamse Simileskringen vzw	Heverlee	Project vrijwilligersbeleid	2.000	project	2.000
RVT Sint-Jozef vzw	Moerbeke	Aankoop zorgbedden en anti-decubitusmatrassen	66.931	investering	4.500
GGZ Waas en Dender vzw	Sint-Niklaas	Vernieuwing computerpark	48.988	project	4.000
Centra voor Alcohol- en andere Drugsproblemen Limburg vzw	Hasselt	Vloer- en schilderwerken	26.771	investering	4.000
Schuilplaats vzw	Hasselt	Verbouwingswerken	29.259	investering	4.000
Beschut Wonen "De Overweg" vzw	Ieper	Verbouwingen gemeenschapswoning	143.000	investering	4.500
Hand in hand Beschut Wonen vzw	Gent	Verbouwingswerken	12.400	investering	3.500
Netwerk Palliatieve Zorg Zuid-West-Vlaanderen vzw	Kortrijk	Opmaak en introductie van kwaliteitshandboek	25.206	project	4.000
Logistiek Vlabo vzw	Heverlee	Project: eigen-kracht conferenties	13.010	project	3.500
Centrum Logo	Asse	Vaccinatietentoonstelling	5.495	project	2.700
Psychiatrisch Ziekenhuis Heilig Hart	Ieper	Project muziektherapie	9.500	investering	2.700
Sint-Annendaal Grauwzusters	Diest	CD rond thema psychiatrie	135.513	project	4.500
vzw Projectenfonds Broeders van Liefde	Gent	Projecten psychiatrische patiënten	68.243	project	4.500
Free Clinic vzw	Antwerpen	softwarepakket voor (ex)drugafhankelijke ouders met jonge kinderen	18.534	project	3.500
Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Geel	Geel	therapeutisch activiteitencentrum	361.884	project	4.500
					402.391

verdeling nationale loterij middelen PR 41.1, ba 33.80**INVESTERING EN PROJECTEN 2003**

CAW Leuven	Algemeen welzijnswerk (CAW)	Projectsubsidie	7.218
		SUBTOTAAL	7.218
	Andere		
I.E. Zwembad Dolfijntje	Andere	Investeringssubsidie	33.869
Vereniging voor solidariteit vzw	Andere	Investeringssubsidie	26.250
Bik vzw	Andere	Investeringssubsidie	7.616
O.C.M.W. De Panne	Andere	Projectsubsidie	4.780
Netwerk Palliatieve Zorg Noord West- Vlaanderen vzw	Andere	Projectsubsidie	38.850
OCMW Sint-Pieters-Leeuw	Andere	Projectsubsidie	9.477
Steunpunt Welzijn vzw	Andere	Projectsubsidie	12.125
Tehuizen voor nazorg vzw	Andere	Projectsubsidie	16.140
CGG PassAnt vzw, Werkgroep Verder, Nabestaanden na zelfdoding	Andere	Projectsubsidie	24.450
Den Brand vzw	Andere	Projectsubsidie	11.281
De Buurt VZW	Andere	Projectsubsidie	8.500
Tolk- en Vertaalservice Gent vzw	Andere	Projectsubsidie	5.664
Ouders van een overleden kind v.z.w.	Andere	Projectsubsidie	1.200
Koninklijke Vereniging Kindergeluk vzw	Andere	Projectsubsidie	4.747
		SUBTOTAAL	204.948
	BJB		
Wingerdbloei vzw	BJB	Investeringssubsidie	45.336
De Zandberg vzw Onthaal- en Oriëntatiecentrum	BJB	Investeringssubsidie	3.016
Westvlaamse Jeugdzorg vzw 'Stella Maris'	BJB	Investeringssubsidie	49.850
Begeleidingstehuis Sint-Jan Baptist	BJB	Investeringssubsidie	14.317
Ti-Ki vzw	BJB	Investeringssubsidie	13.090
Buurtwerk 't Lampeke vzw, deelwerking jongeren 'den Tube'	BJB	Investeringssubsidie	5.931
Boot-Huis v.z.w.	BJB	Projectsubsidie	15.750
De Walhoeve vzw	BJB	Projectsubsidie	8.471
Vereniging Ons Tehuis	BJB	Projectsubsidie	11.282
Home Bethanie vzw	BJB	Projectsubsidie	2.000
O.O.O.C. Ter Heide v.z.w.	BJB	Projectsubsidie	8.340
Centrum voor Ambulante Begeleiding	BJB	Projectsubsidie	5.847
Huize Sint Vincentius vzw	BJB	Projectsubsidie	6.954
T Kompas vzw	BJB	Projectsubsidie	1.204
		SUBTOTAAL	191.387
	Ouderenzorg		
Woon en Zorg H.Hart vzw	Ouderenzorg	Investeringssubsidie	34.250
Woon- en Zorgcentrum Sint-Vincentius v.z.w. Goddelijke Voorzienigheid	Ouderenzorg	Investeringssubsidie	12.950
Sint-Anna vzw	Ouderenzorg	Investeringssubsidie	29.878
		Investeringssubsidie	49.850

Regina Coeli, Woon- en zorgcentrum voor senioren vzw	Ouderenzorg	Investeringssubsidie	9.362
Verpleeginrichting De Dennen vzw	Ouderenzorg	Investeringssubsidie	39.944
S-Plus	Ouderenzorg	Investeringssubsidie	10.556
Sint-Lodewijkcrusthuis v.z.w.	Ouderenzorg	Investeringssubsidie	7.678
Woon- en Zorgcentrum St. Vincentius vzw	Ouderenzorg	Projectsubsidie	4.627
Woon- en zorgcentrum Sint-Felix vzw	Ouderenzorg	Projectsubsidie	34.738
H.-Hartcollege- Tervuren vzw	Ouderenzorg	Projectsubsidie	1.200
O.C.M.W. "Nieuw Rusthuis"	Ouderenzorg	Projectsubsidie	1.085
V.Z.W. Martens-Sotteau	Ouderenzorg	Projectsubsidie	13.896
O.C.M.W. Boom	Ouderenzorg	Projectsubsidie	16.500
Stichting Welzijn voor Ouderen Assenede/ Sas van Gent	Ouderenzorg	Projectsubsidie	18.430
		SUBTOTAAL	284.944

Thuiszorg (gezin)

Landelijke Thuiszorg	Thuiszorg (gezin)	Investeringssubsidie	13.299
Familiezorg Oost-Vlaanderen vzw	Thuiszorg (gezin)	Projectsubsidie	22.815
Opleidingscentrum Familiezorg O.VL. Vzw	Thuiszorg (gezin)	Projectsubsidie	3.384
Centrum jongeren- en gezinsbegeleiding	Thuiszorg (gezin)	Projectsubsidie	3.680
		SUBTOTAAL	43.178

TOTAAL
PROJECTEN en
INVESTERINGE
N

731.676

WERKING 2003

	Algemeen welzijnswerk (CAW)		
	Algemeen welzijnswerk (CAW)		
Archipel - Centrum Algemeen Welzijnswerk	Algemeen welzijnswerk (CAW)	Werkingssubsidie	3.600
CAW Het Welzijnshuis vzw	Algemeen welzijnswerk (CAW)	Werkingssubsidie	7.250
CAW Metropool	Algemeen welzijnswerk (CAW)	Werkingssubsidie	38.347
CAW Middenkust vzw	Algemeen welzijnswerk (CAW)	Werkingssubsidie	7.250

Tele-onthaal Vlaams-Brabant vzw	Algemeen welzijnswerk (CAW)	Werkingssubsidie	2.076
CAW De Mare vzw	Algemeen welzijnswerk (CAW)	Werkingssubsidie	7.563
		SUBTOTAAL	66.086
OCMW Mortsel	Andere	Werkingssubsidie	15.787
Het veerhuis-Siddartha vzw	Andere	Werkingssubsidie	14.263
A Place To Live vzw	Andere	Werkingssubsidie	6.925
Buurtwerk Noordwijk vzw	Andere	Werkingssubsidie	8.558
Verbond van Instellingen voor Welzijnswerk vzw	Andere	Werkingssubsidie	12.600
Apostolatus Maris v.z.w. (Stella Maris)	Andere	Werkingssubsidie	5.625
Pax Christi Vlaanderen vzw	Andere	Werkingssubsidie	4.000
Teledienst vzw	Andere	Werkingssubsidie	15.201
Vereniging voor Aangeboren Gelaatsafwijkingen VAGA vzw	Andere	Werkingssubsidie	3.527
Vlaamse Vereniging Autisme vzw	Andere	Werkingssubsidie	17.706
Het Felix Project vzw	Andere	Werkingssubsidie	1.000
t Spiegeltje vzw	Andere	Werkingssubsidie	2.000
Teledienst Aalst v.z.w.	Andere	Werkingssubsidie	10.910
Domo vzw	Andere	Werkingssubsidie	1.109
Vlaamse Alzheimer Liga	Andere	Werkingssubsidie	9.019
Kiezen voor Kinderen	Andere	Werkingssubsidie	2.819
Tele-onthaal Oost-Vlaanderen	Andere	Werkingssubsidie	1.241
Tele-onthaal Antwerpen vzw	Andere	Werkingssubsidie	1.846
Tele-onthaal West-Vlaanderen vzw	Andere	Werkingssubsidie	3.187
Palliatieve Thuiszorg Gent-Eeklo vzw	Andere	Werkingssubsidie	2.950
Trefpunt Zelfhulp vzw	Andere	Werkingssubsidie	216
Gents Adoptiecentrum vzw	Andere	Werkingssubsidie	2.400
YWCA-Antwerpen vzw	Andere	Werkingssubsidie	5.541
Centrum Zit Stil	Andere	Werkingssubsidie	2.220
Provinciaal der Broeders van Liefde vzw, departement De Sleutel	Andere	Werkingssubsidie	19.739
Whiplash vzw	Andere	Werkingssubsidie	1.124
De Eenmaking vzw	Andere	Werkingssubsidie	6.292
Autonoom	Andere	Werkingssubsidie	2.704
Tele-Dienst vzw	Andere	Werkingssubsidie	726
		SUBTOTAAL	181.235
	BJB		
Kamers Met Aandacht-afdeling KAOS	BJB	Werkingssubsidie	2.642
Ter Loke v.z.w.	BJB	Werkingssubsidie	21.250
Daidalos vzw	BJB	Werkingssubsidie	4.526
De Touter vzw	BJB	Werkingssubsidie	1.811
Golfbreker vzw	BJB	Werkingssubsidie	2.165
De Morgenster O.O.O.C. vzw	BJB	Werkingssubsidie	16.807
Dienstwerk voor Maatschappelijke Zorg vzw	BJB	Werkingssubsidie	6.393
Gezinsplaatsing - Sociaal Centrum	BJB	Werkingssubsidie	4.631

De Steiger vzw	BJB	Werkingsubsidie	19.599
Begeleid op weg AMOK vzw	BJB	Werkingsubsidie	1.860
Zelfstandig woonproject AMOK vzw	BJB	Werkingsubsidie	1.646
CRZ vzw (Centrum voor Relatievorming en Zwangerschapsproblemen)	BJB	Werkingsubsidie	9.750
Home 't Groot Hersberge vzw	BJB	Werkingsubsidie	3.828
T Laar	BJB	Werkingsubsidie	37.074
Jongerenwerking Pieter Simenon vzw	BJB	Werkingsubsidie	8.762
Onze Kinderen v.z.w.	BJB	Werkingsubsidie	7.004
KOMPAS vzw	BJB	Werkingsubsidie	1.588
Dagcentrum De Marbol	BJB	Werkingsubsidie	1.044
Stichting E.E. Bohets - stichting van openbaar nut	BJB	Werkingsubsidie	7.969
Tronkestik vzw	BJB	Werkingsubsidie	2.935
Kleine Dennen vzw	BJB	Werkingsubsidie	14.685
De Dam vzw	BJB	Werkingsubsidie	1.920
Jongenstehuis Don Bosco vzw	BJB	Werkingsubsidie	4.084
Jongestehuizen Ivo Cornelis	BJB	Werkingsubsidie	4.000
Open Thuis vzw Jeugdbescherming	BJB	Werkingsubsidie	2.160
Huize Sint-Augustinus vzw	BJB	Werkingsubsidie	12.297
Cocon - Vilvoorde vzw	BJB	Werkingsubsidie	1.280
Jongerenzorg Zuid-West-Vlaanderen vzw (Huize ten Dries)	BJB	Werkingsubsidie	16.182
Onthaal-, oriëntatie- en observatiecentrum elkeen (Lommel en Hasselt) vzw	BJB	Werkingsubsidie	2.400
Dagcentrum De Trommel vzw	BJB	Werkingsubsidie	712
O.O.O.C. Ter Heide vzw	BJB	Werkingsubsidie	1.900
OPVANG vzw, Vrijzinnige Dienst voor Pleegzorg	BJB	Werkingsubsidie	3.447
RADAR vzw	BJB	Werkingsubsidie	2.781
De Waaiburg vzw	BJB	Werkingsubsidie	3.040
Jeugdzorg Malpertuus vzw	BJB	Werkingsubsidie	1.313
ARCADE vzw	BJB	Werkingsubsidie	5.155
Orthopedagogisch centrum voor kinderen en jongeren in ernstige probleemsituaties -AMBER vzw	BJB	Werkingsubsidie	4.323
Kindervreugd vzw	BJB	Werkingsubsidie	16.274
Oikonde - Tielt vzw	BJB	Werkingsubsidie	5.950
		SUBTOTAAL	267.186
S-Sport	Ouderenzorg	Werkingsubsidie	7.097
		SUBTOTAAL	7.097
	Thuiszorg (gezin)		
Solidariteit en Welzijn - Thuiszorg v.z.w. (SOWEL)	Thuiszorg (gezin)	Werkingsubsidie	4.000
Dienst gezinszorg OCMW Maldgem	Thuiszorg (gezin)	Werkingsubsidie	35.520

Gezinszorg Villers vzw	Thuiszorg (gezin) Werkingssubsidie	7.250
Ons Zorgnetwerk vzw	Thuiszorg (gezin) Werkingssubsidie	3.672
Thuisgezondheidszorg midden-Limburg Dienst		
Gezins- en Bejaardenhulp vzw	Thuiszorg (gezin) Werkingssubsidie	1.760
Sociaal Centrum vzw	Thuiszorg (gezin) Werkingssubsidie	4.947
Werkgroep Thuisverzorgers v.z.w.	Thuiszorg (gezin) Werkingssubsidie	5.156
Familiehulp vzw	Thuiszorg (gezin) Werkingssubsidie	2.162
	SUBTOTAAL	64.467
	TOTAAL WERKINGSSUB SIDIES	586.071
	ALGEMEEN TOTAAL 2003	1.317.747
